

İDARE

Dâhiliye Vekâletinin Aylık Mecmuası

Yıl: 14

I. inci Kânun, 2 inci Kânun 1941
Sayı 165 ve 166

1 İNCİ KÂNUN

Tayinler	3259
Takdir edilenler	3262
Kanunlar	3264
Mülki teşkilât	3263
Tamimler	3269
Emekli ve Öksüzler maaşları	3285

2 İNCİ KÂNUN

Nutuklar	3286
Tayinler	3293
Kananlar	3294
Mülki teşkilât	3330
Emekli ve Öksüzler maaşları	3344

Osnanbey Matbaası

Resmî Kısım

Tayinler

1 Çorlu Kaymakamı Nasuhi Korosman'ın Burhaniye Kaymakamlığına, Yalvaç Kaymakamı Arif Dünder Ataker'in Çorlu Kaymakamlığına, Kozluk Kaymakamı Hamza Kişioğlunun Sivrihisar Kaymakamlığına, Şirvan Kaymakamı Namık Kemal Gürşel'in Aşkale Kaymakamlığına, Saimbeyli kaymakamlığından Vekâlet emrinde Kadri Eroğan'ın Kozluk Kaymakamlığına, Vekâlet Seferberlik Müdürlüğü Şeflerinden Selâhattin Ulu salerkin Lice Kaymakamlığına, Mahallî İdareler Şube Müdür Muavini Kemal Varıncan'ın Vekâlet Levazım Müdürlüğüne, Levazım Müdürü İhsan Güran'ın Cizre Kaymakamlığına, Bolu Maiyet Memuru Naci Yüksel'in de Kars Mektupçuluğuna naklen ve yeniden tayinleri tensip edilmiştir.

20-12-1941

1 — Gaziantep Vilâyeti 60 lira maaşlı 3 üncü Sınıf Emniyet Müdürü Nevzat Armağan'ın Zonguldak Vilâyeti 60 lira maaşlı 3 üncü Sınıf Emniyet Müdürlüğüne naklen tayini tensip kılınmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur.

16-12-1941

Eskişehir Vali Muavini Zeki Yılmaz 70 lira maaşı 19-7-934 tarihlerinden beri almak suretiyle bu maaşta kanunî müddetini doldurmuş olduğundan seksen liraya terfii 12-12-41 tarihinde onaylanmıştır.

30 lira maaşta kanuni terfi müddetini dolduran Niğde seferberlik memuru Nazif Cebenur, 35 lira maaşla Bilecik seferberlik müdürlüğüne naklen ve terfian tayini 21-11-41 tarihinde onaylanmıştır.

1—Reyhaniye Kaymakamı Halici Tekin, Çınar Kaymakamı H. Şükrü Berhan. Hendek Kaymakamı Esat Onat, Çankaya Kaymakamı Datlış Yurdakul, Bakırköy Kaymakamı Bahir Öztürk, Haymana Kaymakamı Fazıl Halûk Göksun'un 60 lira maaşta iki seneyi ikmal etmiş ve terfie ehil oldukları anlaşılmış olup bunlardan Bakırköy Kaymakamı Bahir Öztok yüksek mektep mezunu olmadığından diğerlerinin 3656 sayılı teadül kanununun muvakkat altıncı maddesi mucibince 29-1-941 tarihinden muteber olmak üzere 70 şer liraya terfilerini ve Bahir Öztaşkın da üç seneyi ikmal edeceği 28-4-941 tarihinde terfiinin icrası

2 —Gündoğmuş Kaymakamı Nurettin Aydın, Develi Kaymakamı Sıddık Fehmi Tümer, Peshep Kaymakamı Cahit Ortaç, Hilvan Kaymakamı Zeki Akalın Sungurlu Kaymakamı Arif Dayanç, Tirebolu Kaymakamı Reşat Yücel, Gürpınar Kaymakamı Turgut Başkaya, Refahiye Kaymakamı Haydar ekinci, Nevşehir Kaymakamı Esat Kaya Ayman, Bandırma Kaymakamı Ahmet Fevzi Hamurcu, Beşiktaş Kaymakamı Sabri Sözer, Akseki Kaymakamı Şefik Yaşar, Pınarbaşı Kaymakamı İbrahim Er, Gelibolu Kaymakamı Sabri Barkamın yalnız Gündoğmuş kaymakamı Nurettin Aydın 50 lira maaşta 3. seneden fazla kalmış ve diğerleri de 3656 sayılı teadül kanununun 6 inci muvakkat maddesi mucibince 50 lira maaşta iki senelik müddetlerini bitirmiş ve ehliyetleri de görülmüş olup bunlardan Gelibolu Kaymakamı Sabri Barkanın yüksek mektep mezunu olmaçlığından mumaileyh hariç olmak üzere diğerlerinin 29-10-941 tarihinden muteber olmak üzere 60 şar liraya terfilerini ve Sabri Barkanın da üç seneyi ikmal edeceği 26-6-942 tarihinde 60 liraya terfii 21-10-41 tarihinde onaylanmıştır.

Birinci Sınıf Mülkiye Müfettişi Hikmet Soymanın İstanbul Vilâyeti işe müdürlüğüne, tayinine binaen Mumaileyhten açılan Birinci sınıf mülkiye müfettişliğine, ikinci sınıf mülkiye Müfettişi Hayri Arar'ın ve Hayri Arar'dan açılacak İkinci sınıf Müfettişliğe üçüncü sınıf Müfettişlerden Recai Türelinin, ikinci sınıf Müfettiş Basri Konyalı Konya Vilâyeti İdare Heyeti azalığına tayini üzerine açılan ikinci sınıf Müfettişliğe Üçüncü sınıf Müfettiş Hıfzı Eğinin terfian tayinleri 21-11-41 tarihinde onaylanmıştır.

Eskişehir Valisi Şükrü Yaşının Vefatı, Çanakkale Valisi Atf Ustaoglu ile Bingöl Valisi Sadullah Koloğlu'nun tekaüde şevki, Rize Valisi Derviş Hüsnü Uzgörenin Teftiş Heyeti Reisliğine naklen tayini suretiyle 125 liralık bir vali kadrosu ile 100 liralık 3 vali kadrosu açılmıştır.

100 lira maaş Valilerden birisi 125 lira maaşa terfi ettirildiği takdirde 100 lira maaşlı münhal Valilerin kadrosu dörde baliğ olacaktır.

Kıdem Tablosunda 100 lira maaş alan Valilerin birincisi olan Bolu Valisi Ahmet Durmuş Evrendilek 100 lira maaşa 29-10-935 tarihinde 90 lira maaş alan Valilerin, birincisi olan Gümüşhane Valisi Hasip Koylan 90 lira maaşa 18-7-936 tarihinde, ikincisi olan Tokat Valisi İzzettin Çağpar taban 90 lira maaşa 2-9-936 tarihinde, dördüncüsü olan Elazığ Valisi Abdullah Feyzi Gürel 90 lira maaşa 4-6-937 tarihinde kesbi istihkak etmiş olup her birisi buldukları maaşta kanunî müddetlerini ikmal etmiş olduklarından birer derece yüksek maaşa terfileri 2-12-41 tarihinde onaylanmıştır.

Taktir edilenler

İznik Kaymakam Vekili Mektupça Şevket Erten'e

Kazada işe başladığından beri kaza elektrigini yapmak, 1200 metre tülündeki yolun başlangıç noktasını inşa etmek ve saire den dolayı Vilâyet* Çe takdirname verilmiştir. 18-11-941

Turgutlu kaymakamı Alaettin Özelere

İşe işlerinde göstermiş olduğu alâka ve intizamından dolayı Vilâyetçe takdirname verilmiştir. 25-11-941

Bismil Kaymakamı Kâzım Güre

Nakliyat işlerindeki mesaisinden dolayı Diyarbakır Vilâyetince takdirname verilmiştir. 29-11-941

İstanbul Em. 2 ci Şube Müdür Vekili Gürpınar

kaymakamı Turgut Başkaya'ya

İstanbul'daki 337 doğumların celp işlerinde ve bilhassa kaçak ve bakayalarını takip ve yakalanmalarındaki önemli başarılarından dolayı Vekâletçe takdirname verilmiştir. 27-11-941

Kumdanlı Nahiyesi Müdürü Şükrü Çetintaş'a

Nahiyenin Mülkiye Müfettişi Şevki Yalvaç tarafından teftişi münasebetiyle Numune evi inşaatında, yol işlerinde ve bilhassa Köy işlerini hasat ve ekim hareketlerine halel vermeden tedvir ettiğinden dolayı Vilâyetçe takdirname verilmiştir. 4-12-941

Bayburt kaymakamı Fikret Oymana

Kaza Muamelâtı umumiye sini iyi idare hususundaki muvaffakiyetinden ötürü Vekâletçe takdirname verilmiştir. 10-12-941

Eruh eski Kaymakamı Ramazan Dinçe

Eruh'ta Bütün yolcu ve kervanların Kış geçit yolu olan Zor ovan suyu üzerinde pek az tahsisatla köprü yaptırmak hususundaki gayret ve mesaisinden dolayı Siirt Vilâyetince takdirname verilmiştir. 4-12-941

Pervari kaymakamı Tefvik Yener'e

Çok kısa bir zamanda Nahiye merkezleri yollarını rahatlıkla işler bir hale getirmek hususundaki gayret ve mesaisinden dolayı Siirt vilâyetince takdirname verilmiştir. 8-12-941

Bulanık Tahrirat Kâtibi Haşan Doğana

Vazifesinde gösterdiği gayret ve muamelâtteki sürat, intizam ve takipten dolayı Vilâyetçe takdirname verilmiştir. 3-12-941

Beyazıt Nahiyesi Müdürü Celâl Balkanlıya

Satmaya Nahiyesi Müdürlüğünde iken Gazlı çeşme mevkiinin bir sanayi mıntıkası olması dolayısıyla yapılan umumî hela ve aynı yerdeki yolun inşasında göstermiş olduğu gayret ve faaliyetinden ötürü Vilâyetçe takdirname verilmiştir. 15-12-941

Kanunlar

Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 68 inci

maddesinin tadiline dair kanun

Kanun No: 4130

Kabul tarihi: 26-11-1941

Madde 1 — 3634 numaralı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 68 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Kanunun birinci maddesinde yazılı hallerde millî müdafaa mükellefiyetine tâbi tutulduğu sahiplerine tebliğ edilen her türlü nakil ve cer vasıtalarını, kabul edilebilir bir sebebe dayanmayarak millî müdafaa mükellefiyeti komisyonunun tayin ettiği müddet zarfında bildirdiği yerde bulundurmayanlar mükellefiyete tâbi tutulan nakil vasıtasının kıymetine göre beş liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Fevkalâde hallerde salahiyetli mercilerce talep vukuundan sonra veya seferberlik ilânında motorlu nakil vasıtalarının durumlarını kasten Orduca istifade edilemez bir hale getirmek suretiyle bozdukları veya bazı akşamını değiştirdikleri veyahut yedek alet veya parçalarını kasten saklayarak komisyonlara noksan teslim ettikleri sabit olanlar birinci fıkrada yazılı para cezası ile birlikte üç aydan bir seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü

hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek kanun

Kanun No: 4 143

Kabul tarihi: 8-12-1941

Madde 1 — 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Maarif Vekâleti teşkilâtına ait kısmında "Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiyi Enstitüsü" başlığı altında gösterilen kadrolar kaldırılmış ve yerine ilişil cetvelde yazılı kadrolar konulmuştur.

Madde 2 Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyet memurdur.
11-12-1941

CETVEL

Gazi Orta Okulu ve Terbiye Enstitüsü

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maaş
4	Öğretmen	5	90
5	95	8	80
6	55	4	70
7	59	5	60
8	99	4	50
9	95	8	40
40	59	3	35
11	59	3	30
11	Dâhiliye Seli	!	30
11	Kâtip ve hesap memuru	1	30
12	A1 u b a y a a m e m u r u	1	25
13	Ders vasıtaları memuru	1	20
13	Ambar ve Depo Memuru (1)	1	20

(1) Ayniyat muhasibi mutemetliğini görecektir.

**İstanbul Üniversitesinin umumî muvazeneye alınmasına
dair olan 3694 sayılı kanuna ek kanun**

Kanun No: 4142

Kabul tarihi: 8-12-1941

Madde 13694 sayılı kanuna bağlı (B) işaretli cetvelin ordinat profesörlere mahsus kısmı ilişik cetveldeki şekilde değiştirilmiştir. Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

Madde 3 “ Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Marifetindeki ileri memurdur. 11-12-1941

CETVEL

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maaş
2	Ordinaryüs Profesör	6	125
3	“ “	10	100
4	“ “	11	90

Askerlik Kanunu'nun 39 uncu ve 61 inci maddelerini değiştiren kanun

Kanun No: 4152

Kabul tarihi: 15-12-1941

Madde 1 1111 sayılı Askerlik Kanununun 2138 sayılı kanunla

hükümü değişen 39 uncu maddesi ile 61 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 39 — Hazarda muvazzaf ve ihtiyat erattan askere çağırıldıkları sırada mevkuf ve mahpus bulunanlar tahliyelerine kadar sevk edilmezler. Askere girmezden evvel yaptıkları suçlardan dolayı umumî mahkemelerce bir sene ve daha az hürriyeti bağlayıcı bir ceza veya para cezasından çevrilme hapis veya hafif hapse mahkûm olup da hükümleri askerde iken bildirilenlerin cezaları terhisleri zamanına bırakılır.

Bu kabil mahkûmlar terhis edildikleri zaman serbest bırakılmayı]) cezalarının çektirilmesi için ikametgâhları Cumhuriyet Müddeiumumiliklerine teslim olunmak üzere kıtalarınca mensup oldukları askerlik şubelerine sevk olunurlar.

Bir seneden fazla hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile mahkûmiyeti bildirecek olanlar cezaları çektirilmek ve tahliye edildikten sonra geri kalan askerlikleri tamamlattırılmak üzere ikametgâhları Cumhuriyet Müddeiumumiliklerine teslim olunurlar.

İnfazları geri bırakılan mahkûmiyetler için müruru zaman cereyan etmez.

Madde 61 — Hazar veya seferde silâh altına çağırılan muvazzaf veya ihtiyat erat resmî ve hususî her türlü işlerinde kendilerini temsil etmek üzere diledikleri bir şahsı ikinci fıkrada yazılı hükümler dairesinde tanzim edilecek bir vekâletname ile de tevkil edebilirler. 3499 sayılı Avukatlık Kanununun hükümleri mahfuzdur. Şu kadar ki, alâkalı mercilerce, bu erattan avukatı bulunmayanlar hakkında kendilerinin veya mümessillerinin talebi üzerine veya re 'sen ve Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 465 inci maddesinin birinci fıkrasında yazılı şart aranmaksızın muzaheretî adliyeye müteallik hükümler tatbik olunur.

Birinci fıkrada yazılı vekâletnameler askerliğe daveti müteakip ve kıtaya iltihaktan önce noterler, noterlik bulunmayan yerlerde sulh hâkimleri veya vilâyet veya kaza jandarma komutanları ile askerlik şubeleri reisleri ve Kıta'ya iltihaktan sonra da askerî adlî hâkimler, bölük komutanları veya buldukları müessese âmirleri tarafından tanzim veya tasdik olunur. Bu vekâletnameler hiç bir harca ve resme tâbi değildir.

Bu maddeye tevfi kan tanzim kılınan vekâletnamelerin hükümleri erattın terhislerinden iki ay sonrasına kadar devam eder.

Madde 2 — 908 ve 2138 sayılı kanunlar kaldırılmıştır.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükmünü yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18-12-1941

T.B.M.M. KARARLARI

Altı vilâyette ilân edilen ve üç defa uzatılmış olan
örf idarenin altı ay daha uzatılması hakkında

Karar No: 1262

İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale ve Kocaeli vilâyetlerinde 23 teşrinisani 1940 tarihinde bir ay müddetle ilân edilen ve 1199 ve 1209 sayılı kararlarla üçer ve 1249 sayılı kararlar da altı ay müddetle uzatılmış olan örfi idarenin, bitimi tarihinden itibaren altı ay daha uzatılmasına karar verilmiştir.

12-12-1941

Mülki Teşkilat

Özü:

Ereğli'ye bağlı bazı köylerin
Ulukışla'ya bağlandığı H:

Sayı: 112-4

1 İstihsal edilen 11-12-1941 gün ve 16987 sayılı kararname ile Konya Vilâyeti Ereğli kazasının Çakmak nahiyesine bağlı Boran ve Hacibekirli köylerde Hacibekirli'ye bağlı Çata mahallesi ve Zanap'a nahiyesine bağlı Yassıkaya, Delimahmutlu ve Osman Köseli köyleri Ulukışla kazası merkez nahiyesine bağlanmıştır.

Özü:

Çakmak nahiyesinin Ulu diye
köyüne nakli h:

Sayı: 11139-26

1 — İstihsal edilen 1-12-1941 gün ve 16988 sayılı kararname ile Konya Vilâyetinin Ereğli kazasına bağlı Çakmak nahiyesi merkezi Çayhan köyünden Cedidiyle köyüne kaldırılmıştır.

1—Konya Vilâyetinin Çumra kazası sınırı içinde Kaşınanı mevkiinde Akşehir'den naklen iskân edilmiş olan muhacirler için yeniden kurulmuş olan köyün (Kaşınanı) adile köylerimiz arasına alınması 9-12-941 gününde onaylanmıştır.

Özü:

Kaşınanı köyünün kurulduğu
Hakkında:

Sayı: 11139-29

1 — İstihsal edilen 18-1 ci kanun 1941 gün ve 17008 sayılı kararname ile Çumra kazası dahilinde bulunan Kaşınanı köyü Konya Vilâyeti merkez nahiyesine bağlanmıştır

Dâhiliye Vekâletinden:

1 — Zonguldak Vilâyeti Devrek Kazasına bağlı Çaycuma Nahiyesinin Düz Köyü ve mahalleleri ile bu köy sınırı içinde bulunan Kokaksu istasyonu Bartın Kazası merkez nahiyesine bağlanmıştır.

2 — İşbu kararname hükümlerini icraya Dâhiliye Vekili memurdur.

5-12-1941

Dâhiliye Vekâletinden:

Özü:

Aziziye Köyünün Akköy'ü
birleştirilmesi hakkında:

Ta. 25-11-1941

Savı: 11118 15-6527

Denizli Merkez Nahiyesine bağlı Aziziye Köyünün şahsiyeti maneviyesinin kaldırılarak (Akköy) le birleştirilmesi ve bu adla anılması 3-3 1 - 1941 tarihinde onaylanmıştır.

Tamimler

Özü:

Passil Korunma ve Paraşütçülere karşı hazırlık teşkillerinin teftiş raporu hakkında:

- 1 — Vekâlet Seferberlik Müdürü Hüsamettin Tuğaç tarafından Eylül ve Birincilerin 941 aylan içinde, 5 vilâyetimizde yapılan Pasif Korunma Teşkilâtının ve paraşütçülere karşı hazırlık gruplarının teftişi neticesinde tespit olunan noksanlar ve bu hususta vekâletimizin tavsiye ve talepleri bağlı raporda izah olunmuştur.
- 2 — Vali ve Kaymakamların, Pasif Korunma mevzuatla, kendilerine ve emirleri altındaki teşekküllere verilen vazifeleri, imkânların en son haddine kadar ve Yurdun daima bir harbe girme vaziyeti karşısında olduğunu hesap ederek en yakın bir alâka ile ifa etmelerine Vekâlet şiddetle muntazırdır.
- 3 — Bu emir, Pasif Korunma mecburiyetine tâbi Vilâyet ve Kazalarda daima Vali ve Kaymakamların gözü önünde bulunacak ve Pasif Korunma ve Paraşütçülere karşı hazırlık işlerindeki noksanlar önemle takip ve yakın bir zamanda ikmal edilerek Vekâlete bildirilecektir.

BİRİNCİ KISIM

Pasif Korunma Teşkilatının

TEFTİŞİ

1— Teftiş olunan yer ve teftişten maksat:

Erzurum	19-22/IX/1941
Sivas	28-28 / IX /1941
İzmir	3-8/X/1941
Afyon	10-12/X/1941
İstanbul	15-2Ü/X/1941

2 — Teftişten maksat şu idi:

A) Pasif korunma kıtalarının eşhas, malzeme ve talim ve terbiye durumunu görmek.

B) Paraşütçülere karşı hazırlanan grupların eşhas ve silâh durumunu görmek.

Toplu Görüş:

Pasif korunma Nizamnamesinde tasrih olunan mesul makamlardan bazıları bu işleri henüz layıkıyla benimsememiş ve esaslı bir vazife olarak kendilerine mal etmemişlerdir.

Pasif korunma ancak tali derecede bir iş telâkki edilmektedir. Bu telâkki, paraya tevakkuf etmeyen işlerde dahi tesirini göstermektedir.

Asıl alâkadar makamların kâfi derecede meşgul olmamaları yüzünden geri kalan işleri az çok yürütebilmek maksadı ile seferberlik büroları kendilerine ait olmayan teferruatla da meşgul olmaktadır ki, bu keyfiyet, hem seferberlik büroların diğer mühim işlerinin geri kalmasına, hem de asıl ilgili Makamların pasif korunmada daima yabancı ve bilgisiz kalmalarına ve bin netice işlerin mühmel şekilde devamına sebep olmaktadır.

Pasif korunma komisyonlarına dâhil vazife dar kimselerin ve teşkilât şeflerinin müşterek çalışma işleri de tam bir ahenk ve intizara dairesine girmiş değildir.

Umumî durum, geçen senelere nazaran az çok daha ileri vaziyettedir. Bilhassa İstanbul'da mühim miktarda malzeme tedarik olunmuştur. Fakat teşkilâtın heyeti umumiye si, bu günkü vasıta ve malzeme ile dahi layıkıyla işleyebilir bir şekilde konmuş değildir.

III

Eşhasın tespiti ve kayıt işleri:

Teftiş yapılan yerlerin hemen hepsinde eşhasın tespit ve kaydı işinde şu noksanlar görülmüştür:

1 — Evvelce Vekâlet tarafından İstanbul'da bastırılarak vilâyetlere gönderilmiş olan muntazam ve yeknesak kayıt defterlerine; teşkilâta ayrılmış olanların isimleri yazılmış ise de teftiş esnasında bu defterdeki isimler teftişe çıkarılan kimselerle karşılaştırıldığı zaman içlerinden bazılarının defterde ismi bulunmadığı ve bazılarının da defterde gösterilen teşkilâta olmayıp başka bir ekibe dâhil bulunduğu görülmüştür.

Defterde ismi bulunmayanlar esasen teşkilâta mensup olmadığı hal de, sırf teftiş esnasında boşluğu doldurmak maksadı ile getirilmiş oldukları anlaşılmıştır ki, bu, bilhassa Erzurum'da görülmüştür.

Defterde ismi mevcut olduğu halde teftiş mahalline gelmeyenler bazı yerlerde % 50, bazı yerlerde % 20 nispetindedir.

2- Eşhasın tespitinde kayıt işleri şu suretle tanzim edilmelidir:

A) Evvelce tespit olunan kimseler arasında değişiklik her zaman olabilir. Fakat bu değişikliğin defterde işlenmesi ve ayrılanların yerine yeğnilerin tespit ve kaydı, lâzımdır.

Kayda ait umumî defterler Emniyet Müdür veya Amirliğinde bulunmalıdır.

B) Bundan başka; her teşkilâtın kendi mesul âmirinin nezdinde hususî bir sicil defteri bulunmak icap eder.

Her teşkilât şefi, kendi teşkilâtına dâhil bulunan kimselere; sicil defterine uygun birer vazife cüzdanı vermelidir.

Bu cüzdanın şekli bağlı şemada gösterilmiştir.

Erin gördüğü kurs ve iştirak ettiği talim ve tatbikatlar, bu cüzdana ve teşkilâtın hususî sicil defterine kaydedilmelidir.

IV

Teşkilât ve Kurslar:

1 — Pasif korunma nizamnamesinin talep ettiği teşkilât vücuda getirilmiştir. Görülen Vilâyetlerin hepsinde, yardımcı polis, yardımcı itfaiye, ilk sıhhi yardım, veteriner, gaz temizleme, enkaz kaldırma, patlamayan bombaları kaldırma ve kısmen teknik onarma teşekkülleri görülmüştür.

Fakat Erzurum'da, alârm, irtibat ve gözetleme teşkilâtı yapılmamış, bunların yardımcı polis meyanından ayrılacağı söylenmiştir.

Hemen her yerde can kurtarma teşkilâtı layıkıyla anlaşılammış, bunlar enkaz kaldırııcılardan ibaret telâkki olunmuştur. İstanbul'da dahi can kurtarma teşkilâtı enkaz kaldırııcılardan vazih şekilde tefrik edilmediği gibi, bunlara mahsus tecrit maskeleri de, sıhhi yardım teşkilâtına ait bir cihaz zannedilerek onlara verilmiş ve asıl can kurtarıcılar ise kendilerine mahsus olan bu cihazı hiç görmemişlerdir. Bu yanlışlık mahallindi* tashih olunmuştur.

2 Teşkilâta görülen en mühim aksaklık, bunun henüz kat'i bir istikrar bulmamış olmasında ve teşkilâtın mesul şeflerinin; kendi teşkilâtları ile kâfi derecede ilgilenmemesindedir. Bazı yerlerde, pasif korunma teşkilâtının seferberlik müdürlüğüne bağlı ve onun malı olduğu zarını hüküm sürmektedir ki, bu keyfiyet bilhassa Erzurum'da ve Sivas'ta görülmüştün Bu keyfiyet, teşkilât mensuplarının yetiştirilmesinde menfi bir rol oynamaktadır.

3—Teşkilât mensuplarından bir kısmı kurs görmemiştir.

Kurs görenlerin de öğrendikleri, zamanla unutulmuştur.

Vazifeleri hakkında kendilerine kısa sualler sorulan erlerden pek azı doğru cevap verebilmişlerdir.

Bazıları ise kurs namına bir kaç defa toplandıklarını, fakat vazifelerini layıkıyla öğrenemediklerini söylemişlerdir. Bunlar bilhassa can kurtarma patlamayan bombalan kaldırma teşkillere mensup kimselerdir. Bu hal bu kursları gösteren öğretmenlerin zayıf olduklarından ileri geldiği gibi, patlamayan bombaları kaldırma kurslarında, kurs malzemesinin, bulunmamasından dolayı öğretilen şeylerin tamamen nazari kaldığından da doğabilir.

Erzurum'da kurs meselesi, hemen bütün teşkilâtla zayıftır.

Muvazzaf polis dahi dâhil olmak üzere birçok kimseler gaz maskelerini kullanamamışlardır ki, bu hal İstanbul'da ve İzmir'de dahi görülmüştür.

4 Talim ve terbiyenin, teşkilât şeflerine ait kısmı da çok mühimdir.

Pasif korunma Amirliği yapacak olan Emniyet müdür ve âmirleri ve işleri idareye memur diğer polis âmirleri lâzım gelen bilgilerden mahrumdurlar.

Bir vilâyette yaptırılan küçük bir pasif korunma tatbikatında Emniyet âmiri ve bölge polis komiserlerinin vazifelerini yapamadıkları görülmüştür.

Yine bu vilâyette, muvazzaf polisin maske takmasını başaramadığının sebebi sorulduğu zaman, Emniyet âmiri (ben bilmiyorum ki o da bilsin) cevabını vermiştir.

Hâlbuki bütün vilâyetlerde polis; Vekâletin verdiği programa tevfikan pasif korunma kurslarından geçirilmiş bulunmaktadır.

Yukarıda Polis Enstitüsünden yetişen polis âmirleri bu hususta iyi bilgilerle mücehhezdirler. Buradan çıkan âmirler ve polis erleri Vilâyetlerde pasif korunma kursları ve dersleri gösterecek durumdadırlar.

Vilâyetlerin, bu kimselerden istifade etmeleri çok yerinde olur.

Kurslar ipin Ankara polis enstitüsünde okunan ders notlarından ve emekli tayyareci albay Mecit Sakmarın (Tayyare bombardımanlarına karşı korunma klavuzu)nun istifade olunabilir.

V

Malzeme ve Teçhizat:

Tefiş yapılan vilâyetlerde, malzeme ve teçhizat, ihtiyaca nispetle bir

hayli noksandır. Erzurum ve Sivas'ta hemen hemen hiç bir şey yok gibidir. Buralardaki belediye itfaiyesi tek bir yangını dahi belki ancak güçlkle bastırabilir. Mahalle itfaiye tulumbaları yoktur. İzmir ve Afyonda da teçhizat ve malzeme pek azdır. Mahalle itfaiyesi için yalnız ikişer mahalle tulumbası vardır.

Diğer ekiplerin malzeme ve teçhizatı da bu nispette noksandır. İstanbul malzeme ve teçhizat itibariyle nispeten daha iyi vaziyettedir.

İtfaiye ve sıhhiye ekipleri, malzeme bakımından iyi bir durumdadırlar.

Teknik onarma ekipleri de iyi teçhiz olunmuşlardır.

Ancak İstanbul yangın bakımından çok hassas ve müstesna bir vaziyette olduğundan yangın söndürme teşkilât ve malzemesi, ne kadar artırılırsa yeridir. Mevcut 210 mahalle ekibinin 300'e iblâğı çok yerinde bir iş olur. Bu teşkilâta muktezi insan, paraşütçülere karşı ayrılmış olan yaşlı kimselerden hatta kısmen çağ dışı gençlerden ve bilhassa Hristiyan gençlerden ve kısmen de mevcut yardımcı itfaiyecilerden ikmal olunabilir.

İstanbuli bazı semtlerinde ve bilhassa Beşiktaş, Eyüp, Fatih kazalarında paraşütçülere karşı sivil kıtalar istihdamına pek de lüzum olmayacağı düşüncesiyle, askerî makamlarla görüşerek buralardaki paraşütçü hazırlık gruplarından mahalle itfaiyesine eşhas tefriki mümkün olabilir. Bu cihetin örfî idare komutanı ile görüşülerek temini muvafık olur hortum Meselesi:

Her mahalle tulumbası için lâakal 100 metre hortum lâzımdır. Bundan başka bu miktar yedek hortuma da ihtiyaç vardır. Bunların az zamanda tedariki elzemdir.

Malzeme tedariki ve bakım meselesi:

1 — Bazı yerlerde malzemenin tedarik ve mubayaasında usul haricinde hareket edildiği görülmüştür. Ezcümle Erzurum Sf. Md. malzeme mubayaasında murakıplık ve seferberlik kâtibi de mutemetlik vazifesi yapmaktadır.

Seferberlik odası bir malzeme deposu halini almıştır.

Malzeme mubayaa ve muhafazasında seferberlik bürolarının alakası olmamak icap eder. Bu bürolar mubayaası lâzım gelen malzemeyi tespit ve teklif ederler: pasif korunma komisyonunda mubayaa takarrür ettiği takdirde belediye veya hususî muhasebece usulüne tevfikan mubayaa edilir ve lüzumuna göre muhafaza veya ait olduğu teşkilât reisine teslim olunur.

2 — İstanbul'da bütün sıhhiye malzemesi, bir depoda toplu olarak muhafaza edilmektedir. Bu usul normal zamanlar için iyi ise de, içinde bulunduğumuz fevkalâde ahval karşısında bu malzeme, kazalara verilme dahi, hiç olmazsa İstanbul, Beyoğlu, Üsküdar ve Adalar gibi birbirinden ayrı yerlerde 3, 4 kısma tefrik edilmiş şekilde muhafazası daha muvafık

olacağı mütalâasındaım. Mamafih şehrin pasif korunma plânına tevfikân her bölgeye ait malzemenin kendi bölgesinde ve kaymakamlığın mesuliyeti altında muhafazası, icabında bunlardan en kolay «ve seri şekilde istifade bakımından daha muvafik olur.

İstanbul'da umumî depoda muhafaza edilen malzemenin, bazı oksijen cihazlarının pas tuttuğu ve kalevi kartuşların rutubetten bozulduğu görülmüştür.

Buna mukabil bir taraf tanda malzemenin muhafazasına o kadar asabiyetle itina gösteriliyor ki, talim ve tatbikata çıkan ekiplere; süzgeçleri yıpranır ve bozulur diye maske verilmiyor.

Hâlbuki maskeyi şimdiden kullanmaya ve maske ile çalışmağa alışmamış kimselerin icabında bununla iş görmeye muktedir olamayacakları aşikârdır. Esasen bu süzgeçler durmakla da bozulur. Nitekim bu gün bir muayene yapıldığı takdirde mevcut süzgeçlerden birçoklarının bozulmuş olduğu görülecektir. Bu kabil süzgeçler işe yaramazlar ve ancak talim maksadı ile kullanılmaya yararlar. Vilâyetlerce pasif korunma teşkilâtı mensuplarının maskeye ve maskeli çalışmaya alıştırmalarının temini lâzımdır.

3—Pasif korunma malzemesinden memleketimizde tedariki mümkün olanların ikmaline çalışmak elzemdir.

Birinci derecede şu teşkilâtın malzemesi ikmal edilmelidir:

- A) itfaiye ve mahalle tulumba teşkilâtının malzemesi,
- B) Sıhhi yardım malzemesi,
- C) Enkaz kaldırma malzemesi, (Bolca kazma, kürek ve el arabası)

4 — Şimdiye kadar bütün vilâyetlerde yapılan ve mükemmel tarzda cereyan ettiğine dair raporları alınan pasif korunma tatbikatları, işin iç yüzünü ve hakikî kabiliyeti göstermekten uzaktır.

Umumî tatbikatlardan evvel; mahalle teşkilâtından başlamak üzere küçük talimler ve bu tarzda teftişler yapa yapa tedricen umumî korunma tatbikatları yapacak kabiliyete yükseltmek ve ondan sonra pasif korunma tatbikatları yapmak icap eder.

İstanbul, bu hususta küçükten büyüğe doğru esaslı bir program dâhilinde çalışabilecek derecede insan ve malzemece hazırlanmış bulunmaktadır. Mevcut şahısları, malzemeyi ve idareyi el ele yürüyecek bir vaziyete sokup bu makinayı işletmeye hazır hale getirmek mümkündür. Ve bunu bir an evvel tahakkuk ettirmek lâzımdır.

İkinci Kısım

Paraşütçülere karşı hazırlık grupları:

Teftiş yapılan vilâyetlerde hazırlık kıtaları, bilhassa lise talebelerinden ve Beden terbiyesi mükelleflerinden ve kısmen de askerlik çağı dışı halktandır.

M. M. Vekâleti tarafından verilmiş olan silâhlar, henüz yeni ele geç-

miş olduğundan şimdiye kadar silahlı talimler yapılmamıştır. Teftiş yapılan mahallerde şu işlerle meşgul olunmuştur:

- a) Silâhın muhafaza ve bakım meselesi,
- b) Grupların muntazaman talim yerlerine çıkarılması ve talim terbiye işleri.

A) M. M. Vekâleti muayyen miktar silâhı, idare amirliğine vermiştir. Bu silâhların tek bir depoda bulunması mahzurludur. Zira icabında, bunlardan suratla istifade mümkün olamaz; en doğrusu, bu silâhların muhtelif semtlerdeki grupların, kendi semtlerinde ve toplanma yeri civarında bulunmasıdır. Bu takdirde şehirlerde polis karakollarında ve polis bulunmayan yerlerde ise jandarma karakollarında muhafazası ve bakılması icap eder. Bu keyfiyetin bu suretle tespit ve temini lâzımdır.

B) Talim ve terbiye işi henüz yolunda değildir.

Filhakika bu defa Erzurum'da Vali tarafından yapılan paraşütçülere karşı hazırlık kıtalarının teftişi, bunların talim gününe tesadüf ettirilmişti. Talimi müteakip topluca teftiş mahalline gelmeleri istenildiği halde, muayyen zamanda Beden terbiyesi mükellefleri müstesna olmak üzere hiç kimse gelmemiştir. Zira talime çıkılmamıştır.

Subaylar yalnız olarak teftiş mahalline gelmişler, bilahare polis; öteden beriden topladığı insanları 3'er 5'er içtima mahalline getirmiştir.

Bu gelenler dahi paraşütçülere karşı ayrılmış ve tespit olunmuş kimseler olmayıp pasif korunma teşkilâtı mensuplarından rasgele toplanmışlardı. Bu keyfiyet, bu mevzu üzerinde henüz layıkıyla işlenip çalışmadığını göstermektedir. Kasaba ve köylere varıncaya kadar paraşütçülere karşı ayrılan kimselerin muntazaman talim yerlerinde hazır bulundurulmaları idare âmirlerinin vazifesidir.

Erzurum'da lise talebesinden bu maksatla ayrılmış olan bazı gruplar varsa da, bunlar da teftiş mahalline gelmemişlerdir. Derslerin henüz başlamamış olması, buna bir sebep olarak ileri sürülmüştür.

Sivas'ta: Halktan, Beden terbiyesi mükelleflerinden ve lise talebesinden kuvvetli gruplar teftişte hazır bulundular.

Vilâyete silâh verilmiş olmakla beraber, bu gruplara henüz silâh tevzi edilmemişti.

İzmir'de: Karşıyaka nahiyesi müstesna olmak üzere; teftişi istenilen diğer gruplar, teftiş mahalline geç ve çok noksan olarak gelebilmişlerdir. Bunda, halka tebliğat yapılmamasının tesiri olmuştur.

Mekteplerden ve Beden terbiyesi mükelleflerinden tebliğat yapılmasına rağmen, kimse gelmemiştir.

Karşıyaka nahiyesi, ayrı ayrı günlerde yapılan pasif korunma kıtalarının ve paraşütçülere karşı hazırlık gruplarının teftişine hemen bütün alâkadarlar iştirak ettirilmiş ve iyi bir intizam eseri görülmüştür. Nahiyeye müdürünün gösterdiği alâka ve ciddiyet takdire lâyıktır.

Afyonda: Halktan ve Beden terbiyesi mükelleflerinden ayrılmış kimseler teftişe iştirak etmiş ve subayların idaresi altında bir de tatbikat yapmışlardır. Buradaki durum memnuniyet verici şekildedir.

İstanbul'da 6 kazada yapılan teftişte, halktan bu maksatla ayrılmış olan az miktarda eşhas görülmüşse de, bunlara silâh verilmemiştir.

Mekteplerden kimse iştirak etmediği gibi, paraşütçülere karşı hazırlık kıtalarının esas kuvvetini teşkil eden Beden terbiyesi mükelleflerinden ancak bir kaç kazada az insan teftişe arz edilmiştir. İştirak etmeyenlerin sebebi de bildirilmemiştir.

Hâlbuki İstanbul'da 1? - 20 yaşındaki gençlerden, sırf paraşütçülere karşı istifade olunsun diye pasif korunma teşkilâtına hiç kimse alınmamıştır. İstanbul Beden terbiyesi mükellefleri teşkilâtının paraşütçülere karşı hazırlık talimleri daha fazla ilgilenmeleri de Vilâyetçe temin olunmak lâzım gelir.

Hülâsa;

A) Paraşütçülere karşı hazırlık kıtalarının bilhassa Genelkurmay Başkanlığınca önemli görülen yerlerde ve silâh verilen Vilâyetlerde, o önemli mahallerdeki grupların bir an evvel silahlandırılması.

B) Bunların talim ve terbiyelerine 11-6-941 gün ve 1040 sayılı tamim hükümleri dairesinde ehemmiyet verilmesi,

C) Bu gibi yerlerde bilhassa Beden terbiyesi mükelleflerinin bu bakımdan talim ve terbiyelerine itina edilmesi.

D) Silâhın muhafaza ve bakım meselesinin, mahallin hususiyetlerine göre Vilâyetlerce temini.

E) Talim günlerinde talime çıkmaları icap edenlerin behemehal talim yerlerinde hazır bulundurulularak subaylara tevdi ve talime çıkmış olanların miktarına ait bir pusulanın talim subayına imzalatılarak bu mevcut pusulalarının idare makamlarınca muhafazası ve talime sebepsiz çıkmayanların mesul tutulmaları iktiza eder.

Passif korunma vazife cüzdanı

1

2

Adı ve soyadı	
Yaşı Doğum tarihi	
Şehir ve bölgesi	
Semti, mahallesi ve evi No:	
Teşkilâtaki vazifesi	
Kurs gördüğü tarihler	

Bulunduğu Talemlerin Tarihi	Bulunmamışsa Tarihi ve sebebi

Resmî Mühür
İmza

Özü:

Silâh altına çağırılıp ta
bakayaya kalanların
yakalanması hakkında:

1 “ Bu güne kadar silâh altına celp edilen muvazzaf ve yedek emtian birçokları ile yedek subaylardan bazılarının muhtelif sebep ve bahanelerle bakayada kaldıkları ve bakaya yekûnunun da azımsamayacak miktarlarda bulunduğu cereyan eden muamele ve muhabereleden anlaşılmaktadır.

2 — Nüfus kayıtları bakımından yoklama kaçaklarının ne suretle tespit ve meydana çıkarılacağı ve bu hususta vilâyetler zabıta birliklerinin alacakları tertibat ve yapacakları icraatı Nüfus U. Müdürlüğü ifadesiyle

31-10-1941 gün ve 2/11793/35-98 sayılı zaten mahsus tamimde sarahate kayıt ve işaret edilmiştir.

3 — Yurdun müdafaası bahsinde asker celp ve sevk işlerinin murta zaman yürümesi ne kadar lüzumlu ise bunun takip ve temini de zabıtayı tevdi edilmiş en önemli vazifelerdendir.

4 — Bu ödev daima göz önünde bulundurularak Nüfus ve Askerli! Mükellefiyeti kanunlarının hükümleri dairesinde askerlik çağında bulunan muvazzaf erat ile emsalleri silâh altında bulundurulardan vaki davet icabet etmeyenleri meydana çıkarmak için asıl hüviyetlerini gizleyen veyahut bunu ispat edecek vesikaları bulunmayanlar çok sıkı araştıralara meydana çıkarılmasına ait tedbirler devamlı surette takip edilecektir,

5 — Asker celp ve sevk işinde plânlı çalışmaların muvaffakiyeti neticeler verdiği misallerle görülmüştür. Vaziyet ve icapların iktiza eylediği hallere göre askerlikle ilgisi olmayanları asla rahatsız etmemek üzen köy, kasaba, şehirlerde, fabrika muhitinde, muhtelif iş yerlerinde, şunu: bunun işinde veya yanında saklanması muhtemel bulunan asker ve yok lama kaçaklarının alınacak esaslı tedbirlerle meydana çıkarılmasına v< askerlik şubelerine teslimlerine çalışılmalıdır.

6 — Bu esaslar dairesinde bilumum zabıta teşkilâtının asker celp v< sevk işlerinde azamî dikkat ve faaliyetlerini talep eder icraatın idare âmirleri tarafından daima takip ve murakabesiyle verimli neticelerden bilgi verilmesini ehemmiyetle rica ederim.

Özü:

Kimlerin parmak izlerinin alınacağı H:

Ne gibi hâllerde parmak izi ve fotoğrafı alınacağı polis vazife ve salâhiyet kanunu ve nizamnamesinin beşinci maddesinde gösterilmiş olma sına rağmen, bazı vilâyetlerin bu kanunda yazılı olmayan suçların maznunlarının da parmak izleri ve fotoğraflarını almakta oldukları evrakın tetkikinden anlaşılmaktadır.

Kanuna aykırı olan bu hareket, mesuliyeti mucip olmakla beraber lüzumsuz yere bir takım vatandaşların rencide olmalarına da sebep teşkil eder.

Binaenaleyh, polis vazife ve salâhiyet kanunu ve nizamnamesinin beşinci maddelerinin dışında kalan suçlardan dolayı hiç bir kimse hakkını parmak izi ve fotoğrafı muamelesi tatbik edilmemesini ehemmiyetle rica ederim.

1 — Parmak izleri alınan iş sahibi miktarının, bazı vilâyetlerce, aylık statistik cetvellerinde gösterilmemekte olduğu görülmüştür.

2 —Her ne sebeple parmak izleri alınmış olursa olsun, hepsinin bu yazılması lâzım geleceğinden, badema, suçlu olmayarak parmak' deri alınan kimselerin de kadın, erkek ayrı ayrı miktarlarının aylık işiştirik cetvelinin mülâhazat hanelerine yazılmasını.

3 —Yıl iptidasından beri cetvele derç edilmemiş bu kabil kimseler arsa, ilk tanzim edilecek 'cetvelde ayrıca gösterilmesini;

4—İstatistik cetvelinin, mevcudu kalmadığı takdirde gönderilmek zere bildirilmesini rica ederim.

1 —Emniyet teşkilâtı Memur ve Müstahdemlerinin Kıyafet ve Teçhizatı Nizamnamesinin 8 inci maddesinin ilk fıkrasını değıştiren Nizamname Vekiller Heyetinin 27-11-941 tarih ve 2/16907 sayılı kararı ile kabul dilmiş ve bu fıkranın yeni şekli aşağıda gösterilmiştir:

Madde 1 —17-2-1938 tarihli ve 2/8217 sayılı kararname ile kabul dilmiş o an Emniyet teşkilâtı Memur ve Müstahdemlerinin Kıyafet ve teçhizatı Nizamnamesinin 8 inci maddesinin ilk fıkrası aşağıdaki şekilde eriştirirmiştir.

Üniformalı Memurlar, Merasim ve her nevi topluluklarla atlı olarak vazife gördükleri sırada Tuğla kullanırlar.

Madde 2 —Devlet Şûrasınca tetkik edilmiş olan bu Nizamnamenin hükmi Resmî Gazete ile ilânının ertesi gününden itibaren yürümeğe başlar.

Madde 3 — Bu nizamnamenin hükmünü Dâhiliye Vekili Yürütür.

2 — Kânunuevvel-1941 tarihinde Resmî Gazete ile neşredilen bu nizamnameye göre hareket edilmesini rica ederim.

1 — Kadrolarda son günlerde yapılan bazı tebeddüller dolayısı ile vilayetlerimdeki bir kısım Emniyet Müdürlüklerinin amirliğe ve bir kısım amirliklerin de müdürlüğe kaybedilmiş olması hasebiyle muhaberatta yanlışlığa mahal kalmamak üzere bu hususta yeniden bir liste tanzim kılınmış ve ilişik olarak gönderilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Müdürlükler

Ankara
Afyon
Aydın
Ağrı
Antalya
Bursa
Balıkesir
Edime
Eskişehir
E nurum
Elâzığ
Çanakkale
Çorum
Çoruh
Diyarbakır
Gaziantep
Hatay
İzmir
İstanbul
Muğla
Manisa
Malatya
Maraş
Mardin
Kastamonu
Konya
Kocaeli
Kayseri
Kars
Kırklareli
Samsun
Seyhan
Sivas
Sinop
Tokat
Trabzon
Tunceli
Urfa
Van
Zonguldak

Amirlikler

Amasya
Bilecik
Burdur
Bolu
Bitlis
Bingöl
Erzincan
Rize
Gümüşhane
Giresun
Isparta
Kütahya
Kırşehir
Hakkâri
Denizli
Muş
Niğde
Tekirdağ
Ordu
Siirt
Çankırı
Yozgat

M.İ.U.M.

2inci Daire Reisliği

Muamelât Ş. M.

Sayı 64-21373

Tarih: 13-12-941

Özü:

İstimlâk işleri hakkında:

Belediyelerce yapılmakta olan istimlâk işlerinin ve bu istimlâklere esas teşkil eden umumî menfaat kararlarının alınması ve kanunî mecrasını takip etmesi haddizatında Belediye ve İdare makamlarına verilmiş kamım bir salahiyet olduğundan hilâfında bir mütalaa varit olamaz ise de bu istimlâklerin istinat ettiği umumî menfaat kararları verilirken hâlihazır şartlarının göz önünde tutulması da icap eder.

Yapılan istimlâkler netice itibariyle meskenlerin ve ticarethanelerin tahliyesini mucip olduğundan, buralarda oturanların, başka mesken veya ticarethane bulamadıkları takdirde mesken ve kazançları bakımından müşkül durumlara düşecekleri izahtan varestedir.

Bundan başka inşa malzemesinin azlığı, pahalılığı ve bulunamaması dolayısıyla resmî ve hususî yeni inşalar tabî bir tahdide tabi olduğundan bu da yukarda işaret edilen darlığı arttıracak ve plânların tatbikini durduracak bir amildir.

Bütün bu müşküller göz önüne alınarak zarurî ve tehiri kabil olmayan veya durumları itibariyle esasen halı olup yukarda işaret edilen mahzurları meydana getirmeyecek işler ve yerler müstesna olmak üzere tehiri kabil olan mevzularda Belediye ve İdare âmirlerinin umumî menfaat kararlarını verirken teenni ile hareket etmelerini ve hususu ile boşaltma ve yıktırma işlerinin daha müsait zamana talik edilmesini ve bundan başka zarurî ve tehiri kabil olmayan işlere taallük eden boşaltma ve yıktırmalarda alâkadarlar dul, yetim ve asker ailesi gibi cemiyetin himaye ve müzaheretine muhtaç olanlardan ise bunların ikamet ve ibate esbabını temin ve yapacakları meskenler için muktezi malzeme tedarik edilmeden tahliye ettirilerek müşkül bir duruma düşürülmemelerinin ehemmiyetle nazarı dikkate alınmasını tamimen rica ederim.

M, S. M. U. M.

2. Ş. Md.

Sayı:

Tarih: 12-1941

Özü:

Erciş kazasına bağlı Koca pınar nahiyesi merkezinin Kara kilise köyüne kaldırıldığı hakkında.

1 — Son zelzelede evleri Hükümet binası yıkılmış olan Van Vilâyeti Erciş kazasının Koca pınar Nahiyesi merkezi, inşaat mevsimine değin muvakkaten Koca Pınar'ın dört kilometre kuzey doğusundaki Kara kilise köyüne kaldırılmış ve gereği için 15-12-1941 gün, 6989 sayılı telle Van Vilâyetine tebliğ kılınmıştır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

M. İ U. Md.

2 ci Daire Reisliği

Muamelât Ş. M.

Sayı: 64/19156

Tarih: 31-11-941

Bazı yerlerde nakil vasıtalarının tahsis olunduğu isler haricinde şahsî ve hususî maksatlar için kullanılmakta olduğu haber alınmıştır.

3827 sayılı kanunda hizmet otomobillerinin Kamyon, kamyonet, Otobüs, Motosiklet ve deniz nakil vasıtalarının hangi hizmetler için ne suretle bulundurulacağı ve istimali kabil olacağı tasrih edilmiş ve hilafına hareket edenler hakkında cezai müeyyideler vaz edilmiştir.

3827 sayılı kanunun hükümleri ve müsaadesi dışında hususî idare ve belediyelere ait nakil vasıtalarının istimal edilmemesi lüzumunun alâkadarlara tebliği ve keyfiyetin Vilayetçe de ehemmiyetle takibi rica olunur.

Mahalli İdareler U. Md.

1. ci Daire Rs.

H. Ş.

Sayı: 288/20924

Tarih: 5-12-941

Özü:

Bedeni yol vergisi ile İspirtolu İçkiler hissesinin varidat cetvellerine sureti kaydı h:

Gerek Malî yılsonu itibariyle gönderilen Tahakkukta ve Tahsilat cet-

yellerinde ve gerekse Varidat hesabı katilerinde Bedeni yol mükellefiyetiyle. İspirto ve İspirto lu İçkiler hissesinden bir kısmının yanlış olarak geçirildiği görülmektedir.

1 —Yol vergisinin Bedeni kısmı usulüne göre tahakkuk eder. Mükellef; Şose ve Köprüler kanununun 12, 15 inci maddelerine göre ödevlendirilirler. Bedeni kısma dâhil olduğu halde yapmaktan imtina edenler hakkında da meşkûr kanunun 14, 19 uncu maddeleri tatbik olunur. Şu hale nazaran:

Bidayette yol vergisi Bedeni olarak yapmayı taahhüt eylediği ve o suretlerde tahakkuk ettirildiği halde Mükellefiyete çağırılmazdan önce nakden tediye edenlerden başka bu mükellefiyeti ifa etmeyenlerin yol vergileri % 50 cezası ile nakde tahvil edilir. Ve bunların karşılıkları bedeni kısımdan tenzil edilerek nakdi kısma ilâve olunur.

Binaenaleyh verginin aslı; Varidat cetvellerde Varidat Hesabı kat'i cetvellerinin nakdi kısmını ihtiva eden sütununa.

Ceza kısmı da: ceza kısmını ihtiva eden sütuna geçirilmesi icap eder ve bedeni mükellefiyette sabıka namı altında artık devir mevzubahis olmadığı için bu gibilerin mezkûr cetvellerde bulunan bedeni yol vergisine ait sütunlarında gösterilmemesi lâzımdır. Çünkü nakdi ve bedeni tahsilâtın mütalâasında bu tahsilâtın nakdi olarak mı yoksa bedeni olarak mı tahsilât yapıldığı şüphelerini tevhit etmektedir.

2 — İspirto ve İspirto lu içkiler hissesine gelince: Malî senenin ilk aylarında tevzi edilen hisse; geçen malî seneye aittir. İnhisarlar idaresince senenin hitamından evvel verilmesine imkân olmayan bu hesapların kapatılmasından sonra taayyün ve Vekâletimize de ancak yeni sene içinde tevzi edildiğine göre ilk yapılan bu tevziatın bazı Vilâyetler varidat cetvellerinin hâlliye ve bazılarında da sabıka sütunlarında gösterdikleri görülmektedir.

Bu varidatın tahakkuku; tahsiline tabi bulunduğu cihetle geçmiş seneye ait olarak yeni malî sene içinde verilen hisselerin varidat cetvellerde Hesabı katilerde Halliye sütununda gösterilmesi iktiza eder.

Gereğinin ona göre ifası için keyfiyetin Hususî Muhasebeye tebliği rica olunur.

Dâhiliye Vekâleti

Seferberlik McL

Sayı: 2041 Tarih: 25-12-941

Özü:

Tecil işleri H:

1 — Tecil işlerine ait olup evvelce M. M. Vekâletinden alman ve 15-10-941 gün ve Sef. Md. 1721 sayılı tamimimizle tebliğ edilen 4-9-941 gün ve Ordu D. Ş. 3. 51481 sayılı yazının 16 inci maddesine aşağıda yazılı fıkranın ilâvesi lüzumu bu defa adı geçen Vekillikten gönderilen 18-12-941 tarih ve Ordu D. Ş. 3 52505 sayılı tamimde bildirilmektedir. Fıkra şudur:

(Tecili kaldırılanların künye cetvelleri, tecil edilirken hazırlanan künye cetvellerinin tabi olduğu merasim dairesinde, tanzim edilire Ve aynı şekilde ilgili Makamlara gönderilir).

2 — Bu fıkranın mütalâasından anlaşılacağı veçhile, tecili kaldırılanların künyeleri de, tecil edilenlerin künyeleri gibi, aynı adet ve şekilde tanzim olunur ve tecil edilenlerin künye cetvelleri hangi makamlara gönderiliyorsa, tecili kaldırılanların künye cetvelleri de aynı makamlara ve aynı şekilde gönderilir.

Muamelede bu cihete dikkat olunmasını rica ederim.

Emekli ve Öksüzler maaşlar

Dâhiliye Vekâletince isi biten emekli ve öksüzler maaşı tahsis listesi

Memuriyeti ve ismi	Nev'i tahsis
Tuzla nahiyesi müdürü ölü Mehmet Remzi Akbulut	Yetim
Araç kazası nüfus kâtipliğinden mütekait ölü Mustafa Yetgin Seyhan hususî muhasebe mahallî idareler kontrolörü M.	
Ragıp Koç	Tekaüt
Kocaeli hususî muhasebe bina ve arazi vergileri tahakkuk memurluğundan mütekait ve Bandırma hususî muhasebe eski varidat memuru Yusuf Gören	
İncesu hususî muhasebe memurluğundan mütekait ölü Ahmet Cevdet Göçmenğil	Yetim
Selendi nahiyesi müdürü ölü Mehmet Muharrem Güzeloğlu	
Bayramiç eski kaymakamı Şevki Mirzaoğlu	Tekaüt
Eski, Cezayir'i bahri sefir vilâyeti tahrirat kalemi müsevvitlerin den mütekait ölü Süleyman Faik	Yetim
Adana tahrirat müdürlüğünden mütekait ölü Süleyman Faik Çelik ,, Kırkağaç nüfus kâtipliğinden mütekait ölü Hakkı Dedeoğlu	
Kilis hususî muhasebe eski memuru ölü Mustafa Ongun Niğde'nin Aksaray kazası eski tahrirat kâtibi Mustafa Perek	Tekaüt
Bakırköy belediye şubesi başkâtibi Ahmet Münir Güven	
Gönen kazası hususî muhasebe eski tahsildarı Hakkı Subaşı	
Nizip hususî muhasebe memurluğundan mütekait ölü Fevzi Derici	Yetim
Sarıkamış tahrirat kâtibi Mehmet Eşref Araş	Tekaüt
İzmir vilâyetinin Seydiköy nahiyesi müdürü Rıfat Kamer Gökçe ağaç» nahiyesi müdürlüğünden mütekait ölü Eşref	
Büyükduman	Yetim
Mülga altıncı dairesi belediye çavuşlarından Basil	Tekaüt
İstanbul belediyesi teftiş heyeti müdürü Ahmet Semih Türk doğan	Yetim
Amasya hususî muhasebe başkâtipliğinden mütekait ölü Mustafa Fazıl Kavaklı	
Denizli hususî muhasebe eski tahsildarı Mehmet Eren	
Şişli tahsil baş memuru Zeki Berkmen	Tekaüt “

Resmî Kısım

Nutuklar

Sayın Vekilimiz B. Faruk Öztrak'ın Kaymakamlık

kursunun açılışı münasebetiyle irat buyurdıkları nutuk:

Sayın Reisim, aziz davetlilerim,

Büyük Millet Meclisinin 4-7-941 tarihli içtimainda kabul edilip 12-7-941 tarihinde meriyete giren 4089 numaralı kanun kaymakamlık stajını bitirmiş olan Mürvet mamurlarının altı aylık bir kursa tabi olmalarım âmiridir. Bugün kanunun bu emrini yerine getirmeğe başlıyoruz. Şu anda ilk Kaymakamlık kursunu pek muhterem Başvekilimin adına açmakla mubahıyım. Bu kursu muvaffakiyetle bitirecek olan genç arkadaşlar yurdun muhtelif kazalarına tayin edilerek oralarda çalışacaklardır.

Bildiğiniz veçhile bizim vilâyet idaresi kanunumuzun 43 üncü maddesine göre (kaymakam kazada en yüksek hükümet memuru olup kazanır umumî idaresinden mesuldür). Gene aynı kanunun 49 uncu maddesine göre (adli, askerî daireler müstesna olmak üzere kaza dâhilinde bulunan bilumum devlet daire ve müesseseleri kaymakamın teftiş ve murakabesi altındadır.)

Kendilerine bu kadar mühim vazifeler verilen kaymakamların hususî bir dikkat ve itina ile yetiştirilmeleri lüzumunu izaha hacet yoktur.

Bu gayeyi temin için 4089 numaralı kanun kaymakam olmak isteyen yüksek tahsil görmüş çocuklarımızın stajlarını kendilerine lâzım olan amelî bilgileri ve mürnaresevi verecek bir şekilde sokmakla beraber ayrıca bir kurstan geçmelerini de iltizam etmiştir.

Kanunun emrini yerine getirmek için alâkalılar mümkün ve lâzım olan dikkati göstermektedirler. Staj işi Dâhiliye Vekâletince geniş ve ihtiyaca uygun bir talimatname ile tanzim edildiği gibi kurs programı da aylarla çalışılarak ve bütün Vekâletlerin ilgisiyle vücuda getirilmiştir.

Her Vekâletten mevcut mevzuatımıza göre bir kaza kaymakamından

ne gibi vazifeler istiyorlarsa bunları göz önüne alarak lüzumlu olan ameli bilgileri ve o vazifelerin maksat ve gayelerini izah edecek birer program hazırlanması ve bu programa göre konferanslar verecek salâhiyetli zatların tefrik ve tayini rica edildi. Vekâletlerin bu iş için seçtikleri zatlar bir kaç defa toplu olarak temasa getirilip esas maksat üzerinde konuşmaları temin edildi. Bu teşebbüsten beklenen mühim faydalardan biri de kazalardaki muhtelif devlet daireleri arasında iyi bir koordinasyonun temini olduğundan bu noktaya da hususî bir ehemmiyet verilmesi tebarüz ettirildi, Bu mesele bir devlet işi sayıldı

Bütün Vekâletler bu işte önemle çalışarak programın kendilerine ait olan kısmını tertip ve konferansları verecek olan kıymetli arkadaşları tayin ettiler. Bundan başka Dâhiliye Vekâleti bazı profesörlerin yardımıyla Vekâletlerin ve kendi şubelerinin hazırladıklarının dışında kalan lüzumlu mevzuları da ilâve etti ve elimizde bulunan program bu suretle meydana geldi.

Bu işe yalnız bir Vekâletin değil devletin işi olarak girildi.

Kursa gelen arkadaşlarım;

Yukarda bahsettiğim kanun biraz sonra temas edeceğim diğer iki kanun ile beraber idaremizde yeni bir tekâmül devresi açıyor. Sizler bu devrenin ilk mahsulleri olmak mazhariyetini ihraz edeceksiniz, bu sebeple bahtiyarsınız...

Çocuklarım;

Kursu muvaffakiyetle bitirdikten sonra tayin edileceğiniz kazalara gideceksiniz. Oralarda kanunlarımızın size verdiği vazifeleri yapacaksınız. Hükümetin yüksek şefkat ve himayesine muhtaç olanlar size koşacaklar, ihtiyaçlarının karşılığını sizde bulmak isteyecekler, devletin yüksek şeref ve kudretini sizin şahsınızda acıyacaklar.

Diğer bütün memurlardan farklı vaziyetiniz olacaktır. Münhasıran muayyen ve sabit kaidelere bağlı vazifelerle mükellef ve yalnız bir mercie karşı mesul olmayacaksınız. Bilâkis nezaret ve murakabenize tâbi bütün arkadaşlarımızın mesuliyetine ortak olacağınız gibi vakit vakit muayyen usul ve kaidelerle halli kabil olmayan vazifelerle de karşılaşacaksınız. İçlerinde ağır ve tehlikeli olanlar da bulunacaktır. Bu vazifeleri zekânızla, basiretinizle, çabuk ve tereddütsüz karar almağa müsait kabiliyetinizle yurt menfaatini, ulus selâmetini her şeyin üstünde tutan sağlam karakterinizle ve nihayet icabında vazife uğruna severek mesuliyet almağa müsait cesaretinizle başaracaksınız.

Bu geniş ve güç vazifede iki mühim kuvvete ihtiyacımız vardır. İlini ve karakter... Bilgi yolunuzu aydınlatacak ve size acıyacağınız tedbirleri ilham edecektir. Karakter her türlü tesirler ve güçlükler karşısında daima dürüst ve cesur kalmanızı temin edecektir.

Muhtaç olduğunuz ilmi muhtelif tahsil müesseselerinde aldınız. Staj

esnasında ameli bilgiler edindiniz. Bu kursta da sizi nazari ve ameli bilgilerle kuvvetlendireceğiz. Karakter sağlamlığına gerek staj, gerek kurs ve gerek memuriyet esnasında daima dikkat edeceğiz ve bu noktada sizi her vakit teşvik ve takviyeyi kendimize önemli borç bileceğiz. Terfide, terakkide ve bilhassa valiliğe getirilmekle bilgi ile karakteri ve en çok bu İkinciye lâzım şart olarak ağıyacağız ve arıyoruz.

İdare âmirlerimizin normal terkilerine engel olan mâni 4088 numaralı kanun ile bertaraf edildiği gibi 3907 numaralı kanun ile de yüksek kabiliyetli idarecilerimizden yurdun daha geniş miyassa istifadesine imkân verilmiştir. Bu kursta kendinizi en iyi şekilde teçhiz için her fırsattan istifade etmenizi ve ileride bulunacağımız her derecede daha üstün derece için kendinizi hazırlamanızı tavsiye ederim, hepinize gerek Sayın Başvekilim adına ve kendi adıma muvaffakiyet dilerim,

**Kaymakamlık Kursunun açılışı münasebet ile S. B. Ö.
Müdürü Sayın B. M. Emim Erişirgil'in kurs hakkındaki
nutukları:**

Sayın Büyük Millet Meclisi Reisimiz ve Misafirlerimiz;

Yüksek alâkanızla şimdi açılan Kaymakamlık Kursunun programının nasıl hazırlandığını ve ana hatları itibariyle hedeflerini yüksek huzurlarınızda arz etmeye memur edilmesinin benim için unutulmaz, şerefli bir vazife olmuştur.

İdare âmirlerimizin Cumhuriyet Hükümetinin istediği kudret ve evsafa sahip olmaları için yeni tedbirler düşünen Sayın Dâhiliye Vekilimiz yüksek mektepten çıkmış ve merkezde çalışarak veya nahiye müdürlüğü, maiyet memurluğu yaparak staj görmüş olan gençlerin kaymakamlığa tayin olunmazdan önce bir kursa tâbi olmalarındaki fayda üzerinde durmuşlar, dâhiliye memurları kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan kanun lâyihasına bu kurs hakkında da hükümler koymuşlardı. Büyük Millet Meclisi bu değişikliği kabul etmekle bugünden itibaren vazifesine başlayacak olan Kaymakamlık Kursu kanunî bir müessese haline geldi,

Böylece, kanunun emrettiği işler arasına giren bu kursun gayeleri "Kurs" sözünün ifade ettiği manadan çok daha geniştir. Umumiyetle bir meslekî kurs bazı bilgileri yenilemek veya tamamlamak için açılır. Kaymakamlık Kursunun hazırlanan programında da bu hedef vardır. Yarın bir kazanın ve ileride bir vilâyetin basma geçecek olanlar için lâzım olan ve mektep sıralarında muhtelif sebeplerle elde edilmeyen veya edilemeyen tatbiki bilgileri kursa gelenlere temin etmek vazifelerimizden biri olacaktır. Bu bakımdan tatbikat alanında bilgili ve tecrübeli olan mütehassıslar onlara lâzım geleni söyleyecek, bu bilgileri tamamlamağa yarayan bütün kaynakları gösterecektir. Yarın bir kazanın ve belki ileride bir vilâyetin

başına geçecekler için lâzım olan bilgilerin takdirinde yalnız programı hazırlayanların içtihatları ve tecrübeleri hâkim olmayacaktır. Bu kursa gelen gençlerin staj gördükleri esnada duydukları ihtiyaç da bize rehberlik edecektir. Kursa gelenlere hazırlanan programı verdikten sonra, nahiye müdürü maiyet memuru, kaymakam vekili olarak çalıştığımız zaman ne gibi vaziyetlerde kendinizde bilgi noksanı gördünüz, neleri öğrenme ihtiyacında kaldınız da bunu size öğretecek vasıta bulamadınız diye soracağız. Onların öğrenmeye lüzum gördükleri mevzuları tetkik edebilmeleri için bu müessesenin kütüphanesini emirlerine açık bulunduracağız ve istedikleri konularda salahiyet sahibi teknik adamlarımızla, mütehasssılarımızla temas ettirmek için her şeyi yapacağız.

Kursun gayelerinden biri budur. Şu kadar ki, bu, onun ne tek gayesi, ne de en önemli gayesidir. Asıl maksadımızın kursa gelenlerin halkın maddî ve manevî refahı ve milletimizin, gitgide çetinleşen hayat cidalimde, kudretli olması için mahallî vasıtalarla neler yapılabileceği üzerinde konuşmak ve bu noktada müşterek bir irade, müşterek bir azim elde edilmesine çalışmak olacaktır.

Bu bakımdan, kursun takip edeceği yol şudur: 1) Hükümetin muhtelif organlarının ve Vekillerin idare âmirlerinden bekleediklerini kendilerine vizuhla söylemek, 2) Mahallî vasıtalarından faydalanarak bunları nasıl yapabilecekleri üzerinde konuşmak ve buna dair örnekler göstermek, 3) Onlarda mahallî vasıtaları ve mahallî imkânları görebilecek kabiliyetlerin gelişmesine hizmet etmek, 4) Bir kazada, bir vilâyette çalışan mütehasss ve teknik memurlarla samimî iş birliği kurabilecek ve onlar arasında nazım! k rolünü ifa eyleyebilecek, onlara işlerinde muvaffak olmaları için mümkün olan her vasıtayı derhal bulacak ve verecek kudrette olmalarım tem i:1 eylemek.

İşte kursla elde etmek istenilen gaye budur. İdare âmirlerimizin bu gayeye göre yetişmeleri için staj esnasında temas ettikleri işlerin, amme menfaati bakımından daima iyi gitmesi için neler yapmak lâzım geldiği merinde düşünmeye başlamalarını şart olarak kabul ettik. Onun için kursa gelen her genç bize temas ettikleri işlerden veya teşkilâtın biri hakkında yazılı bir muhtıra hazırlayacaktır. Bu muhtırada o işin veya o teşkilâtın yahut buldukları mahalle ait bir İktisadî vaziyetin geçirdiği safhaları yazacak, bugünkü işleyiş şeklini veya bulunduğu hali anlatacak, mevcut vasıtalara ve imkânlarla göre bu teşkilâtın veya o işin mahallin menfaatine ve amme menfaatine olarak daha iyi bir hal alması bakımından yapılması lüzumlu gördükleri şeyler hakkında şahsî mütalaalarını yazacaklardır. Böyle bir muhtıradan beklediğimiz ilk fayda daha staj esnasında gençlere idare âmirinin vazifesinin bulunduğu, bulunduğu gibi yürütmek olmadığını, bir işin, bir teşkilâtın geçirdiği safhaları ve bugünkü halini layıkıyla tetkik ettikten sonra onun daha iyi bir şekil alması için neler yapılabileceği üzerinde düşünmek lâzım geldiği hakkında onların açık bir kanaat

sahibi olmalarını temindir. Bu gibi kanaati ar sadece söylenmekle elde ettirilemez, zihinleri daima böyle işletmeye mecbur etmek sayesinde vücuda gelir ve kökleşir.

Staj esnasında böyle bir muhtıra hazırlatmaktan beklediğimiz diğer bit fayda da sudur: Gençler böylece buldukları işlerin iyi gitmesi için lâzım gelen vasıtaları araştıracaklar ve bu sayede mevcut imkânları hesaba katmayan, hayal arkasında koşan insanlar olmak, an, yahut bunun tam tersine “Vasıta yok ki!” diyerek menfi bir ruh sahibi bulunmaktan kendilerini koruyacaklardır.

Kursun ilk günlerinde kendilerinden alacağımız bu muhtıraları tetkik edeceğiz, imkân ve vasıtaları vuzuhla gösterip göstermediklerini, şahsî mütalaalarında tahakkuk edemeyecek hayaller bulunup bulunmadığını araştıracağız ve bütün bunlar üzerinde kendileri ile de konuşacağız.

Kurs devam ettiği esnada, her mevzuda bilgilerini staj müddet ince elde ettikleri tecrübelerde terkip etmemelerin yardım edeceğiz ve yapıcı bir idare âmiri olmaları için müracaat edecekleri vasıfalar üzerinde konuşacağız, öyle ki, bu kurs stajlarını da tamamlamağa yarayacaktır.

Sayın misafirlerimiz,

Kantatımızca böyle yetişen idare âmirleri artık vazifelerini buldukları mahallin asli işini temin etmekten ve kendilerine başvuranların işlerini kanun idaresinde görmekten ibaret addetmeyeceklerdir. Bir idare âmiri için bu vazifeler tabii işleridir ve hiç bir idare âmirinin bunu yaptığından dolayı övünmeye hakkı yoktur. Çünkü bu kendinin mükellef olduğu işin asgarisidir, kimse mükellef olduğunun bir kısmını yapmış olmakla ne vicdanına ve nede başkalarına karşı önlenebilir. Bir idare âmiri seleflerinin faydalanmadığı vasıtaları, imkânları, teşkilâtı kullanarak halkın ve memleketin servetinin ve refahının artması ye kuvvetlenmesi için taklide değer iş yaptığı zamandır ki övünebilir ve ancak bu zamandır ki vazifesini yapmış olur. Devletçiliği esaslı umde olarak kabul eden Cumhuriyetimiz, ancak böyle idare âmirlerinin faaliyeti sayesinde beklediğimiz gayeye yaklaşabilir, milletimiz, bu zihniyette idare adamlarının faaliyeti sayesinde çağrıldığı çetin imtihanlardan kuvvetli olarak çıkabilir. İdare âmirlerimizin vazifelerini böyle geniş anlamaları ve yapmaları için Cumhuriyetin Devletçilik umdesi, şeflerimizin direktifleri kendileri için hakiki rehberdirler. Kendilerinden evvelki ağabeylerinden bu yolda hizmet etmiş olanlarını da örnek yapabilirler.

Kursun açıldığı şu günde vazifesini böyle geniş anlayan vali ve kaymakamların memlekete 11e unutulmaz, şerefli hizmetler yapabileceklerine dair bir misal söyleme müsaadenizi rica ederim. Bu misali idare tarihimizin seksen yıl evvelki hayatı içinde seçtim. O devrin vali veya kaymakamı bu günün vali veya kaymakamının malik olduğu vasıtardan

mahrumdu, devletin ne kanunları, ne merkez teşkilâtı bu tarzda iş görmeye müsait

değildi, böyle olduğu halde mahallî vasıtalarla faydalanarak memlekete büyük hizmet yapma imkânını bulanlar oldu. Bunlardan biri Tuna Vilâyeti Valisi Mithat Paşadır.

Mithat Paşa Niş ve sonra Tuna Valisi iken, çiftçinin krediye olan ihtiyacı ve mürabehacıların elinde çektikleri sıkıntıya karşı büyük idare âmiri sıfat ile tedbir düşünüyor ve bu tedbir için mahallî vasıta ve imkânlar arıyor, her köyde ekilmeyen veya devlete ait bulunan araziden bir kısmını ve böyle arazi yoksa kiralanana toprağı emece ile boş oldukları günlerde köylülere ektiriyor, bunun mahsulünü kazaya getiriyor ve orada sattırıyor, hâsıl olan varidatı memleket sandıkları adını verdiği Küçük Ziraî Kredi Müessesesi için sermaye yapıyor ve bu sermayeyi ekme ve biçme veya ziraat âleti tedarik eyleme için yine o mahallin köylüsüne yüzde bir faizle borç olarak verdiriyor. Sonraları diğer yerlere teşmil edilen ve Ziraat Bankamızın anası olan bu teşkilât, vazifesini geniş gören bir valinin eseridir. Öyle bir eser ki, bir idare âmirinin mahallî imkânlardan nasıl faydalanabileceğini gösterme bakımından, memleketin kalkınmasına yarar teşkilât yapma bakımından büyük bir örnektir ve hatta yalnız bu kadar değil, onun bu düşüncesi milletler arası ziraî kredi tarihi bakımından da çok orijinaldir. Ziraat Bankamızda onun resmini asarak kudretli bir vali karşısında duyduğumuz derin saygı idare âmirlerimiz, vali ve kaymakamlarımız için imrenilir bir örnek olmalıdır.

Türkiye’de orta derecede teknik öğretimin kurucusu da yine aynı validir. Onun yine mahallî vasıtalarla Niş’te açtığı islahhane sanat okullarımızın ilkidir.

Cumhuriyet ziraî kredide kolaylık temini, teknik öğretimin genişletilmesi için her türlü imkânları tahakkuk ettirmeye çalışıyor. Fakat gerek bu alanlarda, gerek sağlık, bayındırlık, ziraat ve kültür mahallî vasıtalarla yapılacak türlü işler vardır ve idare âmirlerimizin kudretleri ve beraberce çalıştıkları teknik memurlarla işbirliği yapmağı bilmeleri sayesinde, bunları zamanla tahakkuk ettirebilirler.

İşte kurs böyle kudretli ve bilgili idare âmiri yetiştirmek için açılmaktadır ve gençleri içinde yaşatmak istediğimiz hava da budur.

Bu hava içinde yetişen gençler, gittikleri yerde yapmaları lâzım gelen işleri tahakkuk ettirecek vasıtaları ancak halk ile daimî temas sayesinde bulurlar ve görebilirler. Kursun bir hedefi de gençleri, idare ettikleri muhitte daima dolaşabilecek ve bundan zevk alacak hale getirmektir. Onun için kaymakam namzetleri, kurs esnasında ata binme ve motor kullanma talimleri de göreceklerdir.

Bugün açılan bu kurs belki ileride şehircilik ve mahallî idare işlerinde kurulacak İlmî bir merkezin başlangıcı da olabilir, öyle bir merkez ki, bu alanda memlekete ve diğer memleketlere ait bütün eserleri ve ve

sikaları toplamış olsun, bir belediyenin veya mahallî idarenin yaptığı teknik mahiyette hayırlı işleri diğer belediye ve idare amirlerine broşürlerle bildirsın, mahallî idarenin veya belediyenin teknik mahiyette uğra dığı güçlükler de müşavirlik etsin»

Sayın misafirlerimiz,

Kurs programının hususiyetlerinden biride bütün Vekilliklerden seçilen mütehassısların müşterek eserleri olmasıdır,

Bu program yine bütün Vekilliklerce seçilen mütehassısların yardım* lariyle tahakkuk edebilecektir.

Bütün mütehassis arkadaşların programı hazırlarken gözettikleri hedefi ve bu kursta çalışacakların göz önünde bulunduracakları gayeyi Millî Şefimizin geçen yıl bu kürsüden bütün devlet memurlarına verdikleri şu direktifle ifade buyurmuşlardır:

(Esas rolünüz aldığınız vazifeyi, bulduğunuz çarpı en iyi şekilde işletmek değıldir, bundan daha fazla olarak yeni ihtiyaçları önleyecek ve memleketi ilerletecek tedbirleri bulup tatbik etmeniz esaslı vazifeniz olacaktır)» Kaymakamlık kursunun esaslı umdesi böyle idare âmiri yetiştirmektir.

Tayinler

Dahiliye Vekâletinden:

1 “ Muğla Mektupçusu Alaettin Tarkan'ın Kütahya Mektupçuluğuna, Kütahya Mektupçusu Şükrü Gül'ün de Muğla Mektupçuluğuna naklen tayinleri tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur.

20-4-1942

Dâhiliye Vekâletinden:

1 ~ Diyarbakır mıntkası 70 lira maaşlı Emniyet Müfettişi 2531 »içil sayılı Hayri Gökçay'ın Çanakkale mıntkası Emniyet Müfettişliğine ve Emniyet Umum Müdürlüğü 50 lira maaşlı 4 üncü sınıf Emniyet Müdürlerinden Servet Baç'ın münhal bulunan Kars Vilâyeti 50 lira maaşlı 4 üncü sınıf Emniyet Müdürlüğüne naklen tayinleri tensip kılınmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekil memurdur.

13-1-1942

Dâhiliye Vekâletinden:

1 ~ Pertek Kaymakamı Hamdi Öney'in Kalan Kaymakamlığına, Kalan Kıyma kamı Ruhi Çalışlar'ın Pertek Kaymakamlığına, Bozüyük Kaymakam Ata Şükrü Aksoy'un Osmaneli Kaymakamlığına, Yaylak Kaymakamı Şahap Urapın Yalvaç Kaymakamlığına, Keşan Kaymakamlığından Vekilet emrinde Fahrî Ülküsel'in Yaylak Kaymakamlığına naklen ve yeniden tayinleri ve Osmaneli Kaymakamı Cemil Bingöl'ün de görülen [idari lüzıma binaen Vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur.

14-1-1942

Kanunlar

Buğdayı Koruma Karşılığı Vergisinin kaldırılmasına dair kanun

Kanun No: 4159

Kabul tarihi: 24-12-1941

Neşri tarihi: 2-1-1942

Birinci madde Buğdayı koruma karşılığı vergisi hakkındaki 2466, 2643, 2820 ve 3767 numaralı kanunlar kaldırılmıştır.

İkinci madde — 3888 numaralı ve 26-6-1940 tarihli kanuna bağlı (1) numaralı cetvelin Maliye Vekâleti kısmından bu kanuna bağlı (A) işaretli cetvelde yazılı olan buğdayı koruma kadroları ve 1941 yılı mu vazenei umumiye kanununa bağlı (D) cetvelinin Maliye Vekâleti kısmından da bu kanuna bağlı (B) işaretli cetvelde yazılı buğdayı koruma kadroları kaldırılmıştır.

3888 numaralı kanuna bağlı (1) numaralı cetvelin Maliye Vekâleti kısmına işbu kanuna bağlı (C) işaretli cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

Üçüncü madde — İkinci madde mucibince kaldırılan kadrolarda bu kanunun neşri tarihinde fiilen müstahdem bulunanlardan buğdayı koruma teşkilâtındaki hizmetleri üç seneden fazla olanlara üç aylık hizmet müddetleri bir seneden üç seneye kadar olanlara iki aylık, hizmet müddetleri bir seneden az olanlara bir aylık ücretleri verilerek alâkaları kesilir.

Bu ücretler defaten verilmeyip hizmet müddetlerine göre ücrete müstahak olacakları ayların sonlarında ve birer aylık olarak ödenir. Bu suretle alâkaları kesilenlerden 3656 ve 3659 numaralı kanunların şümulüne giren daire ve müesseselerde maaşlı veya ücretli bir vazifeye tayin olunanlara tayinlerinin tebliği tarihine kadar olan ücretleri verilir.

Dördüncü madde — Bu kanunun meriyete girdiği tarihe kadar geçen zamana ait olarak tahakkuk etmiş olup da henüz tahsil edilmemiş bulunan vergilerin tahsiline devam olunacağı gibi henüz tarh veya tahakkuk ettirilmemiş olan vergiler de tarh ve tahakkuk ettirilerek tahsil olunur.

Buğdayı koruma vergileri mağduriyete bağlanmış olan mükelleflerin 1941 malî yılına ait maktu vergilerinden işbu kanunun mer'î yete girdiği tarihe kadar olan zamana isabet eden miktarı tahsil ve o tarihten malî yılsonuna kadar olan zamana isabet eden kısmı terkin edilir.

İşbu kanunun mer'î yete girdiği tarihe kadar vergisi yatırılarak nakliye tezkeresi alınmış olan unlar için ödenen vergiler geri verilmez.

Beşinci madde — 3843 numaralı ve 28-5-1940 tarihli muamele vergisi kanununun 82 inci maddesinin 3 üncü ve 4 üncü fıkraları kaldırılmıştır.

Altıncı madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Yedinci madde — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Maaş Kanununa, ek kanun

Kanun No: 4161   Kabul tarihi: 26-12-1941

Madde 1 — Hazarda, muvazzaflık hizmeti haricinde talim ve manevra münasebetiyle silâh altına alınanlardan 3656 ve 3659 sayılı kanunlar hükümlerine tâbi daire ve müesseselerden veya imtiyazlı şirket ve müesseselerden maaş veya aylık ücret alanlar silâh altında buldukları müddetçe mezun sayılarak aylıkları mensup oldukları daire ve müesseselerce tam olarak verilir. Ancak, 3659 sayılı kanuna tâbi müesseselerde müstahdem tabip ve avukatlar birinci fıkra hükmüne tâbi olmak üzere, yukarıda zikrolunan daire, müessese ve şirketlerden aylık alan 3656 ve 3659 sayılı kanunların onuncu ve on dokuzuncu maddeleri mevzuuna giren müteferrik müstahdemlere ve belediye reislerde vilâyet encümeni azalarına silâh altına alındıkları tarihten itibaren azamî 45 *ün için vazifeleri uhdelerinde ipka ve ücretleri tam olarak ita edilir.

Belediye reislerde vilâyet daimî encümeni azalarının intihapla kasanmış oldukları hakları mahfuzdur. Şu kadar ki, vilâyet daimî encümeni azalarının bu haklarından istifadeye devam edebilmeleri encümende ekseriyet nisabının bozulmaması ile mukayyettir.

Yukarıda gösterilen memur ve müstahdemlerden askerî rütbeyi haiz ilanların rütbe maaşı tutarı mensup oldukları daire ve müesseselerden aldıkları aylık tutarından fazla olanlara aradaki farklar ve böyle bir maaş veya ücreti olmayanların rütbe maaş ve muhassasatı silâh altında buldukları müddetçe Kıta'ya iltihaklarından itibaren tamamen Millî Müdafaa Vekâleti tarafından verilir.

Madde 2 — Seferberlikte, muvazzaflık hizmeti haricinde; silâh altına limanların askerî rütbelerine ait aylık ve muhassasatı Millî Müdafaa Vekâletince tediye olunur.

Bunlardan 3656 sayılı kanuna tâbi dairelerden maaş alanlarla gelecek 3656 ve gerek 3659 sayılı kanun hükümlerine tâbi olup mezkûr daire ve müesseselerden aylık ücret alanlar ve 3659 sayılı kanuna tâbi idarelerde müstahdem tabip ve avukatlar, askerî bir rütbeyi haiz olsun Simasın, silâh altında buldukları müddetçe mezun sayılırlar ve mensup oldukları daire ve müesseselerce haklarında aşağıdaki hükümler tatbik olunur:

A - Yedek subay veya askerî memur olanlardan rütbe maaşları almakla oldukları memuriyet maaşları tutarından, ücretlerin almakta buldukları ücret derecesinin bir aşağı derecesindeki ücret tutarından eksik ise iradaki farkların tamamı ve gedikli iseler yukarı ki farkların yarısı mensup oldukları daire ve müesseselerce kendilerine veya ailelerine verilir.

B - (A) fıkrası haricinde kalanlara maaşlarının almakta oldukları naaş tutarının ve ücretlerin almakta oldukları ücret derecesinin bir aşağı

derecede ücretinin yarısı, 20 liradan aşağı olmamak üzere, mensup oldukları daire ve müesseselerce kendilerine veya ailelerine verilir.

C (A) ve (B) fıkraları hükümlerinin tatbikinde 3659 sayılı kamına tâbi müesseselerde müstahdem tabip ve avukatlardan aylıkları Barem derecelerinden birine tetabuk etmeyenler hakkında aylıklarına en yakın derece aylığını alan ücretli memurlar gibi muamele olunur.

Madde 3 — 3656 sayılı kanunun 9 uncu maddesinde zikri geçen (E) cetvelindeki masraf tertiplerinden tesis edilen kadrolarda veya buna benzer muvakkat kadrolarda her hangi bir suretle muvakkaten aylıkla istihdam edilenlere kadrosundaki müddetle mukayyet olmak ve taallûk ettiği malî sene veya hesap senesi geçmemek üzere birinci ve ikinci maddelerdeki mümasilleri gibi muamele yapılır.

Madde 4 “ Gerek daimî ve gerek muvakkat bir kadroda vekâleten İstihdam olunanların her hangi bir suretle silâh altına alınması halinde bu memuriyetlerle alâkalan kesilir.

Madde 5 — Seferberliğin ilânı tarihinde birinci madde mucibince silâh altında bulunanların bu tarihe ve bilâhare seferberlik sebebiyle silâh altına alınanların kıtalarına iltihakları tarihinin müsadif olduğu aya ait istihkakları birinci madde hükmüne göre ve müteakip aylıkları ikinci madde hükmüne göre verilir.

Bunların terhislerinde terhisin vuku bulunduğu aya ait istihkaklarından terhislerinden sonraki müddete ait kısmı istirdat edilmez.

Madde 6 “ İşten menedilmiş veya işten menedilmekle beraber vekâlet emrine alınmış olup ta tahkikat veya muhakemeleri neticelenmeden bir ve ikinci maddeler mucibince silâh altına alınan memurların rütbeleri maaşı silâh altında buldukları müddetçe Millî Mütalaa Vekâleti bütçesinden verilir.

Bunlardan menü muhakeme kararı alan veya beraat edenler yahut haklarındaki takibat umumî af ile ortadan kaldırılanların müterakim istihkaklarının mahsubunda haklarında bir ve ikinci madde bükümleri dairesinde muamele yapılır

Şu kadar ki, bunların rütbeleri maaşı müstahak oldukları açık veya vekâlet emri maaşlarından fazla olduğu takdirde fazlası istirdat edilmez

Madde 7 — Talim ve manevra veya seferberlik münasebetiyle silahlaltına alınan birinci ve ikinci maddelerin mevzuuna dâhil maaşlı veya ücretli memurlardan silâh altına alınmazdan evvel veya alındıktan sonra vazifeleri lâğvedilen veya vekâlet emrine alınanlar hakkında silahlaltında buldukları müddetçe aşağıdaki hükümler tatbik olunur:

A - Bunlardan yedek subay veya askerî memur veya gedikli erbaş olanların rütbe maaşları açık aylıklarından fazla veya noksan olmasına göre haklarında bir ve ikinci maddeler hükümleri tatbik olunur.

B - A fıkrası haricinde kalanlara, vazife ve memuriyet aylıklarını

yarısını tecavüz etmemek ve 20 lira kaydı ile mukayyet olmamak üzere umumî hükümlere göre müstahak oldukları açık aylığı verilir.

Madde 8 — Ücretleri 3238 sayılı kanunun beşinci maddesiyle ilgili bulunan köy eğitimcileri ile 3803 sayılı kanun hükümlerine tâbi öğretmenlerden muvazaflık hizmeti haricinde talim ve manevra için silâh altına almanlar hakkında birinci madde hükümleri tatbik olunur.

Bunlardan seferberlikte, muvazaflık hizmeti haricinde silâh altına alınanlar mezun addolunarak yedek subay veya askerî memur veya gedikli erbaş rütbesini haiz olanlara orduda kaldıkları müddete münhasır olmak üzere rütbeleri maaşının tamamı Millî Müdafaa Vekâleti tarafından ve böyle bir rütbesi olmayanlara da, 20 lirayı geçmemek üzere aylıklarının tamamı dairesince kendilerine veya ailelerine verilir.

Madde 9 — Tekaüt aylığı almakta iken hizada talini ve manevra münasebetiyle ve seferberlikte rütbe ile veya rütbesiz, silâh altına alınanların bu tarihte almakta oldukları tekaüt aylıkları miktarına ve bunların zam birinci ve ikinci maddeye tâbi ücretleri olanların bu ücretlerinin intizam ile balığı olduğu miktara göre haklarında birinci ve ikinci madde hükümleri tatbik olunur.

Madde 10 — Bu kanunda yazılı aile tabiri 1683 sayılı kanunun 48 inci maddesinde yazılı maaşa müstahak kimselere mahsurdur,

Madde 11 Terhislerini müteakip zamanında vazifelerine başlarındanlar hakkında 1108 sayılı Maaş Kanununun, tahvili icra kılman memurlara ait hükümleri tatbik olunur.

Madde 12 — 2847 sayılı Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair kanunun 9 uncu maddesi hükmü mahfuzdur.

Madde 13 — 1108 sayılı Maaş Kanununun 23 üncü maddesiyle mezkûr kanunun 3041 sayılı kanunla değiştirilen 24 ve 25 nci maddeleri ve 3803 sayılı Köy Kostiklileri Kanununun 24 uncu maddesinin son fıkrası kaldırılmıştır.

Muvakkat Madde — Birinci maddede yazılı 45 günlük müddet halen silâh altında bulunanlar için kanunun neşri tarihinden başlar.

Madde 14 Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 15 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27-12-1941

**Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalâde
zam hakkında kanun**

Kanun No: 4178

Kabul tarihi: 28-1-1942

Madde 1 — Aşağıda yazılı istihaklara, fevkalâde hallerin devamı müddetince, aylık tutan 100 liraya kadar olanlar için, vergi ve tekaüt tev-

kifatı miktarının % 25 i, 101 liradan 170 liraya kadar olanlar için % 20 si ve 170

liradan yukarı olanlar için de % 15 i nispetinde zam yapılmıştır:

1 - 3656, 3661 ve 3659 sayılı kanunlarda maaşlı ve daimî ücretli memuriyet dereceleri için tespit olunan aylıklar;

2 - 3173 sayılı kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde yazılı aylıklar ile birlikte kademe zamları;

3 - Umumî muvazeneden ve birinci fıkrada yazılı kanunlar hükümlerine tabi daire ve müesseselerden verilen aylık tahsisat;

4 - 3779 ve 4140 sayılı kanunlara tevfikân gedikli erbaşlarla takım başlara ve deniz gedikli subaylara verilen aylıklar;

5 - Askerî mektep talebesiyle yedek subay namzetleri ve erat aylıkları;

6 - Miktarı veya azamî haddi kanunla tayin edilmiş olan yevmiyeler (harcırah yevmiyeleri hariç), huzur hakları, ders saat ücretleri, iş saatleri dışındaki munzam mesai ücretleri, maktu ücretlerle ücret yerine verilen aidatın aylık miktarları;

7 - 3656 sayılı kanunun 9 ve 19 uncu maddelerine göre Umumî Muvazene kanunlarına bağlı (D) cetvelinde gösterilen kadrolarla adı geçen kanuna tabi diğer dairelerin kanunla tasdik olunan benzeri kadrolarının aylık miktarları;

8 - 3238 sayılı kanunun 5 inci maddesiyle ilgili köy eğitimcileri ile 3803 sayılı kanun hükümlerine tabi köy öğretmenlerinin aylıkları;

9 - 3656 sayılı kanunun 18 inci maddesine giren idari vazife ücretleri;

10 - Zat maaşları ile bu maaşlar yerine muayyen aylıklar nispetinde toptan verilen ikramiyelerin aylık miktarları (1683 sayılı kanunun 58 inci maddesinde yazılı ikramiye ile benzerleri hariç).

Madde 2 — Fevkalâde hallerin devamı müddetince:

1 - 1843, 1906 ve 3312 sayılı kanunlara göre verilen maaş ve temsil tahsisatının vergiler çıktıktan sonra aylık ita miktarlarına 10 ve 11 inci derecelerde bulunanlar için % 25, 7-9 uncu derecelerde bulunanlar için % 20 ve 1-6 inci derecelerde bulunanlar için % 15;

2 - 1757 sayılı kanun mucibince verilen tahsisata % 15;

Zam yapılır.

Madde 3 — 1 inci ve 2 nci maddelerde yazılı olanlardan 4 veya daha ziyade çocuğu bulunanlara dördüncü çocuktan itibaren çocuk başına ayda maktuna iki buçuk lira zam verilir.

1 inci ve 2 nci maddelerde yazılı olanların intakı kendilerine ait olan ve yelim maaşı almayan üvey çocukları için de bu zam ita olunur.

19 yaşını bitiren erkek ve 25 yaşını dolduran veya evli bulunan kız; çocuklar ile resmî veya hususî daire ve müesseselerden ve hakikî veya

hükmi şahıslardan aylık ve gündelik alan erkek ve kız çocuklar hakkında bu zam tatbik edilmez.

19 yaşını bitirdiği halde yüksek tahsile devam etmekte bulunan çocuklar için 25 yaşını geçmemek üzere, tahsillerini ikmal edinceye kadar zammın verilmesine devam olunur.

Ana ve babalarının her ikisi de birinci ve ikinci maddelerde yazılı dairelerde müstahdem buldukları takdirde çocuk zammı bunlardan yalnız birisine verilir.

Madde 4 — Zam nispetlerinin tatbikinde bir had yukarısına göre zam alanların zamları birlikte ellerine geçen miktar bir aşağıdaki hadde bulunanların ellerine geçenden eksik olursa farkı zamma ilâve olunur.

Madde 5 — Kadrosu ilga edilen, vekâlet emrine alınan, açığa çıkarılan ve işten el çektirilen memurların aylıkları, vekâlet maaş ve ücretleri ve 3656 sayılı kanunun muvakkat birinci ve 10 uncu ve 4122 sayılı kanunun muvakkat birinci ve 3888 ve 3968 sayılı kanunların muvakkat birinci maddeleri mucibince verilmekte olan farklar ile ilga edilen teşkilâtın açıkta kalan ücretli memurlara, hususî kanunları mucibince, verilmekte olan aylıklar da bu kanundaki esaslar dâhilinde zamma tabidir.

Madde 6 Zam nispetlerinin tayinine esas olan hadler, birden ziyade istihkakı olanların istihkakları yekûnuna göre tayin olunur. Kistelyevm sureti ile yapılan noksan tediyeler nispet hadlerini değiştirmez.

Madde 7 — Birinci ve ikinci maddede yazılı istihkaklara mümasil olup miktarı veya azami haddi kanunla tespit edilmeyerek muayyen makamların takdirine bağlı olanlarda bu zamların verilir verilmemesi aynı makamların takdirine tâbidir.

Madde 8 Birinci ve ikinci maddeler mucibince yapılan zamlar asıl istihkakın her bütçede taalluk ettiği tertiplerden tediyeye olunur.

Madde 9 — 3656 ve 3661 sayılı kanun hükümlerine tabi olup maaş ve ücretleri umumî muvazeneden ödenen memurlarla subay ve askeri memurlardan ve 3779 sayılı kanuna dâhil aile sahibi gediklilerin ailesi yanlarında olanlardan, 1500 ve daha yukarı rakımlı yerlerde daimî emriyle bulunanlara her yılın ilk tesrin ayından başlamak ve mart nihayetine kadar devam etmek üzere aşağıdaki esaslara göre yakacak zammı verilir:

- a) 1-6 ncı derecede olanlara her ay otuz lira;
- b) 7 - 15 inci derecede bulunanlara her ay on beş lira.

Teshini Devletçe yapılan yerlerde ikamet edenlere bu zamlar verilmeyiz.

Bu zam, yukarıdaki nispetler dahilinde, mülhak ve hususî bütçeli î-dareler 1 e . 3659 sayılı kanun hükmüne tabi müesseseler memurlarına da verilebilir.

Madde 10 — Bu kanunun 3 üncü ve 9 uncu maddeleri mucibince

1941 yılı içinde verilecek zamlar her daire bütçesinin umumî tasarruflarından o bütçelerde ayrı ayrı açılacak rakamsız birer fasla Maliye Vekilinin muvafakatiyle naklen tahsisat kaydı suretiyle tesviye olunur.

Madde 11 — Bu kanun mucibince yapılan zamların tediyesi maaş veya ücretlerin tediye şekillerine bağlıdır.

Madde 12 — Bu kanun mucibince verilecek zamlar kazanç, iktisadî buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergilerine ve tekaüt tevkif atma tabi olmadığı gibi borç için de haciz olunamaz.

Madde 13 ~ Mukavele ile istihdam olunanlara bu kanunun şümulü yoktur.

Muvakkat Madde — Zat maaşları sahiplerine bu kanun mucibince verilecek zamlardan Şubat 1942 ayma taallük edenler bunların Mart 1942 üç aylık istihkaklarına eklenmek suretiyle mart ayında verilir.

Madde 14 ~ Bu kanunun hükümleri 1 Şubat 1942 tarihinden itibaren meridir.

Madde 15 —* Bu kanun hükümlerini icraya icra Vekilleri Heyeti memurdur.

29-1-1942

**Dâhiliye memurları kanununun 2 nci ve 3 ncü maddelerinin
değiştirilmesine dair kanun lâiyhası ve Bütçe Dâhiliye
encümenleri mazbataları (1-649)**

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı: 6-3094

19-6-1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Keşîşliğine

1700 sayılı Dâhiliye memurları kanununun ikinci maddesiyle üçüncü dairesinin değiştirilmesi hakkında Dâhiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra maddesinin değiştirilmesi hakkında Dâhiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18-6-1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı karar [ıştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe sile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucip sebepler

Dâhiliye memurları arasında kaymakamların bir hususiyeti mevcut olduğu izahatın varestedir. Buldukları kazaların en yüksek Hükümet memurları oldukları gibi bütün İdarî daireler üzerinde nezaret hakları ve

Binaenaleyh bilcümle idari işlerin iyi cereyanında mesuliyetleri vardır. Bu

mevkide bulunan memurların bu mühim vazifeleri ifa edebilmeleri için yetiştirilmelerinde hususî bir itinaya lüzum aşıkârdır.

Bundan başka vilâyetlerde Devletin ve bütün vekâletlerin mümessili olan valilerin de kaymakamlar arasından seçilip yetiştirilmesi en salim ve verimli bir iş olduğu da anlaşılmiştir.

Gerek hal ve gerek istikbal için bu kadar ehemmiyetli olan mevkilere getirilecek zatların maddî ve manevî vasıflarının kıyafetini temin bakımın darı ilişik kanun lâyihası tanzim edilmiştir.

Kaymakamların kazaları içinde sık sık dolaşmağa ve memleketin lüzum görülecek her mıntikasında çalışmağa kabiliyetli olmaları elezeri olduğundan maiyet memurluğuna alınacak olanların evveleminde sıhhi muayenelerinin icrası ve bilgilerinin kendi muhitlerinde şahıslarına ihtimal temin edebilmesi işin de ayrıca Kursta tâbi tutulmaları ve maiyet memurlukları müddetince kaza idaresine ait bütün işleri öğrenecek tarzda sık: nezaret altında çalıştırılmaları ve idare kabiliyetlerinin yakından takip iltizam edilmiştir.

Bu kadar dikkatli bir surette yetiştirilecek ve kendilerinde yüksel kabiliyet aranacak olan kaymakamlara gerek kabiliyetleri ve gerek vazifelerinin nezaketi dolayısıyla diğer bütün Devlet memurlarından farklı olarak deruhte edecekleri maddî ve manevî zahmet ve mesuliyetle beraber kazalarda iştigal edecekleri müstesna mevkiin icabı nazarı dikkate almayarak maaşlarının 4 000 kuruştan başlaması iltizam olunmuştur.

Bundan başka mesleki eksik tecrübelerle girmelerine mâni olma üzere stajın ancak meslek için yetiştirilecek yerlerde cereyanını temin edecek kayıtlar konmuştur.

Bütün bunlarla beraber maaşa müteallik olan fayda yalnız beden kabiliyetleri müsait ve maiyet memurluğunda ve kursta muvaffak olanlardan kaymakamlığa geçeceklerine hasredilmiş olup maddî veya İlmî sebeplerle kaymakamlığa geçemeyecek olanlar bu haktan müstefit ettirilme işleridir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

2-7-1941

Mazbata No. 146

Esas No. 1/649

Yüksek Reisliğe

1700 sayılı Dâhiliye memurları kanununun ikinci maddesiyle üçüncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Dâhiliye vekilliğince hazırlanıp Başvekkâletin 19-6-1941 tarih ve 6/3094 sayılı tezkeresi ile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize havale başvurulmakla Dâhiliye vekil

Layık Öztürk ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve mali kontrol umum müdürü hazır oldukları halele tetkik ve müzakere olundu:

Bu lâyiha ile Dâhiliye vekâletinin mühim bir ihtiyacı olan iyi kaynakların yetiştirmek imkânı temin edilmek gayesi takip olunmaktadır. Siyasal bilgiler okulundan veya Hukuk fakültesinden mezun olup da Dâhiliyeye intisap edenlerden ilk altı aylık namzetlik devresinde memur olma dâhil olanlardan memleketin her yerinde vazife görmeğe ve seyahat etmeğe sıhhi vaziyetleri, tam teşekküllü Devlet hasta hanelerinde muayene neticesinde müsait bulunduğu anlaşılınlar maiyet memurluğuna tayin Bilecekler ve vilâyetlerin muhtelif İdarî şubelerinde, kaza kaymakamların refakatinde kaymakamlık vekâletinde nahiye müdürlüklerinde ve bunlardaki belediyelerde filen çalıştırılmak suretiyle bir staja tâbi tutulacaklardır. Bu staj da kaymakam olmağa ehliyeti sabit olanlar merkezde »ir kaymakamlık kursuna davet edilerek altı ay da kurs göreceklerdir, bu suretle üç yıl içinde üç denemede muvaffak olanlar dokuzuncu derece ile ve bunlardan yabancı dil imtihanı vermiş olanlar da 2 nci derece le kaymakamlığa tayin edileceklerdir.

Lâyiha kaymakamlığı cazip kılmak ve kaymakam olmak için ihtiyarı zaruri olan külfetlere tahammülü temin edebilmek için kaymakamlara şahsen yeni bir derece ihdas etmeksizin asgarî maaşları olan 9 ncu derece maaşı 3656 sayılı kanun hükümlerine göre bir müddet daha beklemeden hakkını vermektedir. Dört yıllık bir tahsil devresinde esasen üç il terfi müddetinin bir yılını kazanmış olan ve bir yılını da askerlikte; geçirmesi icap eden Siyasal bilgiler ve Hukuk fakültesi mezunlarına geçirdikleri kısa namzetlik, staj, kurs denemelerindeki muvaffakiyetlerine bir aşırılık olmak üzere yalnız bir yıllık seri bir terfi hakkı verilmektedir. Bu fiyatlarla bu hak, Dâhiliyeye intisap eden bütün Siyasal bilgiler okulu ve hukuk fakültesi mezunlarına doğrudan doğruya verilmiş bir hak olmayıp amanken hususî mahiyeti haiz bulunmaktadır. Bu hususiyet, verilen bu hakkın ancak kaymakamlık ve onun devamı olan valilik hizmetlerinde bulunmak kaydı ile de tehdit edilmiştir.

Diğer taraftan Devlet teşkilâtında mühim bir mevkii olan ve bütün bu teşkilâtın iyi çalışmasını temin ile mükellef bulunan ve aynı zamanda diğer Devlet memurlarına nazaran mesai külfeti daha ağır olan kaymakamlara böyle bir hak verilmesi umumî esaslara aykırı yeni bir vaziyet edecek mahiyette de görülmemektedir. Esasen kaymakamların hususî vaziyetlerine ve iyi kaymakam yetiştirilmesi lüzumuna binaen İcra ikilleri Heyetince kendilerine böyle bir hakkın verilmesinin muvafık örüldüğü Dâhiliye vekilinin verdiği izahlardan da anlaşılmıştır.

Şurasını da ayrıca tebarüz ettirmek lâzımdır ki; kaymakam olacak siyasal bilgiler okulu ve Hukuk fakültesi mezunlarına verilmiş olan bu bir senelik istifade yeni de değildir. Bu hak 3656 sayılı kanunla ve bu

lâyiha ile derpiş edilen yetiştirme tarzı dışında olmak üzere üç sene müddetle esasen verilmiş bulunmaktadır.

Bütün bu izah ve mülâhazalara nazaran Encümenimiz lâyihayı esas itibariyle kabul eylemiş ve maddeler üzerinde yapılan müzakere sonunda birinci maddenin A fıkrası ile teklif edilen bir kısım hükümler Memurin kanununda mevcut ve her memur için bu vasıfların aranması tabii bulunduğundan burada tekrarına lüzum görülmemiş ve maddeden bu hususa ait kayıtlar çıkarılmış olduğu gibi maddenin muhtevası da fıkralara ayrılarak harflerle tefrik edilmek suretiyle yeniden tanzim edilmiştir.

İkinci madde dahi yazılış itibariyle aynı şekilde fıkralara ayrılmış ve vekâletlerin ecnebi memleketlere talebe gönderilmesi usulü hususî kanunu ile tayin ve tespit edilmiş olup memuriyet sıfatını haiz bulunanların talebe sıfat ile bu yerlere gönderilmesi mevzuatımıza uygun bulunmadığından kaymakamlardan da ecnebi memleketlere gönderileceklerin 3656 sayılı kanunun tarifi veçhile bir lisana vakıf olmak ve yalnız tetkik maksadım istihdaf etmek ve azamî bir sene müddetle mukayyet olmak kayıt ve şartlarına tâbi tutulmaları muvafık olacağı neticesine varılmış ve maddenin buna ait ahkâmı bu yolda tadil edilmiştir.

Yukarıda izah edildiği veçhile kaymakamlığa, intisap edenler için kabul edilen bir senelik kıdemin diğer memuriyetlere nakil ve tayinde bir hak teşkil etmemesi esas olduğundan valilik hariç olmak üzere kaymakamlıktan diğer memuriyetlere nakledileceklerin ilk terfi müddetlerinin kaymakamlıkla istifade ettikleri müddetin ilâvesi ile uzatılması arz edilen esasa uygun bulunduğundan maddeye bunu temin eden bir fıkra Encümenimizce ilâve edilmiştir.

Halen staj yapmakta olan maiyet memurlarının bu günkü ahkâma göre geçirdikleri müddetler stajlarından sayılmak, ancak sıhhî durumları bu lâyihaya göre tespit edilmek şartı ile haklarında bu kanun hükümlerinin tatbiki maddelere muvafık görüldüğünden lâyihaya bu yolda muvakkat bir madde eklenmiştir.

Diğer maddelerde başlığında yazıya ve tertibe ait değişiklikler yapılmak suretiyle yeniden tanzim edilen lâyiha havalesi veçhile Dâhiliye encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

İkinci maddenin (A) fıkrası hükmüne nazaran kursu muvaffakiyetle bitiren maiyet memurlarının dokuzuncu derece maaşı ile ve bunlardan dil imtihanını kazanmış olanların sekizinci derece maaş ile kaymakamlıklara tayini icap etmekte, olup bu hükmün 3656 sayılı tevhit ve teadül kanununun koyduğu esaslara muhalif bulunmasından dolayı mezkûr fıkraya muhalifiz.

Dâhiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

*Dâhiliye encümeni**Esas No. 1/649**Karar No. 36*

2-7-1941

Başvekâletten gelip Encümenimize havale buyurulan Dâhiliye vekâletinin (Dâhiliye memurları kanununun iki ve üçüncü maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun) lâyihası ve Bütçe encümeninde hazırlanan metin Dâhiliye vekilinin huzuru ile tetkik ve müzakere olundu.

Kaymakamlığa alınacakların yetiştirilmesini ve kabiliyetlilerden seçilmesini istihdaf eden bu teklif yerinde görülmüştür. Yalnız müzakereye esas tutulan Bütçe encümeni metninde birinci maddenin (C) fıkrasından ehliyeti tasdik işi vilâyetlerde.1 valilere de verilerek fıkra o yolda tashih olunmuş ve ikinci defa tecrübeye tâbi tutulacak olanlardan muvaffak olanlarda kaymakamlık stajına alınacaklarından bunların da ithalini temin maksadı ile (ilk altı ay sonunda) ibaresi kaldırılmıştır.

İkinci maddenin kaymakam olacakların hangi Devlet dairelerinde kıdemlerini kaybetmeden bulunabileceklerini gösteren (D) fıkrasının birinci kısmındaki memuriyetler de bulunacakların tekrar kaymakamlığa rücu imkânlarını temin edilmiş olmak üzere ikinci kısmına (Geçen cümlede yazılı yerlerdeki memuriyetlerle) ibaresi ilâve olunmuştur.

Yüksek Heyete sunulmak ve müstaceliyetle müzakere edilmek üzere Yüce Makamınıza arz ve takdim olunur.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1700 sayılı Dâhiliye memurları kanununun ikinci maddesiyle üçüncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

Madde L — 1700 sayılı Dâhiliye memurları kanununun 2768 sayılı karnıyla değiştirilmiş olan ikinci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

İlk defa Dâhiliye memurluğuna namzet olarak girebilmek için orta mektep mezunu bulunmak şarttır. Bu şartı haiz olanların müsabaka imtihanına ve birden fazla talibi bulunmadığı takdirde ehliyet imtihanına girip kazanmaları şarttır. Orta mektep mezunu bulunmadığı takdirde diğerlerinin müsabaka veya ehliyet imtihanı ile alınması caizdir. Namzetlik müddeti altı aydan aşağı olmamak üzere azamî bir senedir. Bu müddetin İkmalinde dairesi amirince ehliyeti tasdik edilenler kafî surette memuriyete kabul olunurlar. Ehliyeti dairesi amirince tasdik edilmeyen namzetler Dâhiliyenin diğer dairesinde bir sene daha namzetlik geçirebilirler. Bu dairede de ehliyet göstermemiş bulunanlar artık memuriyete alınmazlar.

Namzetlik müddeti zarfında namzetlere Maaş kanununun 20 nci maddesi mucibince ücret verilir. Dâhiliye memurluklarının dördüncü ve daha yukarı derecelerine tayin olunabilmek için Siyasa] bilgiler okulundan veya Hukuk fakültesinden mezun olmak şarttır.

Kaymakam olabilmek için; Siyasal bilgiler okulu ve Hukuk fakültesi mezunlarından sıhî durumları memleketin her tarafında vazife ifasına ve her vasıta ile seyrüsefere müsait olduğu sıhî heyetlerce tasdik edilenler, vekâlet ve vilâyet maiyet memurluklarında üç senelik bir staj ve kursa tâbi tutulur. Staj devresi iki buçuk sene ve kurs müddeti altı aydır. Maiyet memuru olabilmek için 29 yaşını geçirmemiş olmak lâzımdır. Maiyet memurları, Dâhiliye vekâletince tanzim edilecek talimatnameye göre Dâhiliye vekâleti dairelerinde, vilâyetlerin muhtelif idare şubelerinde, kaza kaymakamlıklarının refakatinde, kaymakam vekilliklerinde ve nahiye müdürü çalıştırılmak suretiyle stajlarını yaparlar. Maiyet memurlarına buralarda kaza, nahiye, köy ve belediye idarelerine müteallik muameleler, merkezde umum müdürlerin ve vilâyetlerde vali ve kaymakamların nezareti altında filen ifa ettirilerek kaza idaresine ehliyet kazanmaları temin olunur.

Madde 2 — 1700 sayılı Dâhiliye memurları kanununun 2390 sayılı kanımla değiştirilmiş olan üçüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Maiyet memurlarından iki buçuk senelik staj müddetini bitirenlerin kaymakamlık vazifesine ehil oldukları mensup buldukları vilâyetin dışından ve Dâhiliye vekâletinin diğer suretlerle edindiği malûmattan anlaşılmiş olanlar kaymakamlık kursuna davet olunurlar. Kurs programı dâhiliye vekâletince tertip olunur. Kursu muvaffakiyetle ikmal edenler kaymakam olmak hakkını kazanır ve bunlardan 3656 sayılı kanunun 3 nci maddesinin H fıkrası mucibince yabancı dil imtihanını kazanmış olanlar 5000 kuruş, diğerleri de 4000 kuruş maaşla tayin olunurlar. Staj müddetinin hitamında kaymakamlığa kabiliyetleri tasdik edilmeyenler veya kursta muvaffak olamayanlar, Dâhiliyenin diğer memurluklarına tayin edilirler. Bunların 3656 sayılı kanun hükmüne tâbi olup bu madde hükmünden istifade edemezler. Kursu bitirenlerden veya kaymakamlardan her sene müsabaka ile 5 zat vekâletin tensip edeceği müesseselerde bilgilerini genişletmek üzere ecnebi memleketlere gönderilebilir, Staj ve kurslarını ikmal edip kaymakamlıkta üç sene hizmet görenler Riyaseti Cumhur ile Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başvekâlet ve Devlet şûrasında memuriyet alabilirler. Oralarda geçirecekleri hizmet müddeti Dâhiliye memurluklarında geçmiş gibi sayılır ve tekrar Dâhiliye memurluklarına avdet etmek istedikleri halde oralardan ayrıldıkları sırada kendilerine müsavi kıdemde olanların derece ve sınıflarına muadil memurluklara alınabilirler.

Madde 3 — Maiyet memurları lüzum görüldüğü hallerde nahiye mü- Müdürlükleri kadroları mevkuftutularak kendi maaşları ile ve nahiye müdürü

unvanı ile bu müdürlüklere istihdam olunabilirler.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun icrasına Dâhiliye vekili memurdur.

18-6-1941

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİLİŞİ

Dâhiliye memurları kanununun 2 nci ve 3 ncü

maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

Madde 1 — 9-6-1930 tarih ve 1700 sayılı Dâhiliye memurları kanununun 10-6-1935 tarih ve 2768 sayılı kanunla değiştirilen ikinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A - Dâhiliye memurluğuna intisap ve terfide bu kanunda yazılı istisnalar dışında umumî hükümler tatbik olunur.

B - Bu kanunun birinci maddesinde yazılı 4 ncü veya daha yukarı sınıflardaki memuriyetlere geçebilmek ve tayin olunmak için Siyasal bilgiler okulundan veya Hukuk fakültesinden mezun olmak şarttır.

C - Siyasal bilgiler okulu ile Hukuk Fakültesi mezunlarından Dâhiliyeye intisap edenler altı aylık namzetlik müddeti geçirirler. Bu müddetin sonunda dairesi amirliğince ehliyeti tasdik edilmeyenler diğer bir dairede allı ay daha namzet olarak istihdam olunabilirler. Bu ikinci devre sonunda ehliyeti tasdik edilmeyenlerin vazifelerine nihayet verilir.

Yaşları 29 u geçmemiş olup ta ehliyetleri dairesi amirliğince ilk altı ay sonunda tasdik edilenlerden, memleketin her yerinde vazife görmeye ve her vasıta ile seyahat etmeğe kabiliyetleri bulunduğu hakkında tam teşekküllü Devlet hasta hanelerindeki heyetlerce rapor verilenler kaymakam olmak için tefrik ve maiyet memurluklarına tayin olunurlar. Bunlar maiyet memurluklarında iki senelik bir kaymakamlık stajına ve bundan sonra da altı aylık bir kaymakamlık kursuna tâbi tutulurlar.

Madde 2 — Aynı kanunun 22-3-1934 tarih ve 2390 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A - Kaymakamlık stajı maiyet memurlarına Dâhiliye vekâletince tespit edilecek esaslar dâhilinde vilâyetlerin muhtelif idare şubelerinde kaza kaymakamlıkları refakatinde, kaymakamlık vekâletinde, nahiy müdürlüklerinde ve buralardaki belediyelerde filen çalıştırılmak suretiyle yaptırılır.

İki yıllık staj devresi sonunda kaymakam olmağa ehliyetleri staj gördüğü vilâyet valisinin ışarından ve vekâletin sair suretlerle yapacağı tetkiklerden anlaşılanlar kaymakamlık kursuna çağırılırlar.

Kurs programı ile tatbik tarzı Dâhiliye vekâletince tespit olunur.

Bu kursu muvaffakiyetle bitirenler 30-6-1939 tarih ve 3656 sayılı kanunun birinci maddesinde yazılı maaş derecelerinin 9 ncu derecesi ile ve bunlardan mezkûr kanunun 3 nci maddesinin (H) fıkrası mucibince yabancı dil imtihanını kazanmış olanlar da 8 nci derecesi ile kaymakamlığa tayin olunurlar.

Kaymakamlık stajı sonunda kaymakam olmağa ehliyetli bulunmadığı anlaşılanlarla kaymakamlık kursunda muvaffak olmayanlar Dâhiliyenin diğer memurluklarına tayin edilirler.

B - 3656 sayılı kanunun (3) üncü maddesinin (H) fıkrası mucibince yabancı dil imtihanını kazanmış olan kaymakamlar arasında her yıl müsabaka ile seçilecek beşi Dâhiliye vekâletinin tayin ve tespit edeceği yabancı memleketler müessese ve idarelerine tetkik için azamî bir sene müddetle gönderilebilirler.

C) . Kaymakamlık stajı sırasında nahiye müdürlüklerinde çalıştırılacak maiyet memurları, buralarda kendi maaşları ile ve nahiye müdürü unvanı ile istihdam olunurlar. Ancak bu takdirde nahiye müdürlüğü kadrosu mevkuf tutulur,

D) Bu maddenin (A) fıkrası mucibince tayin edilip üç sene kaymakamlık edenlerden Riyaseti Gümbür ile Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başvekâlet ve Devlet şûrasında bir memuriyete tayin edilenlerin buralardaki hizmet müddetleri Dâhiliye memurluklarında geçmiş sayılır ve bunlardan Dâhiliyeye avdet etmek isteyenler Dâhiliyeden ayrıldıkları sırada kendilerine müsavi kâdemde olanların derece ve sınıflarına muadil memuriyete tayin olunabilirler.

Bu maddenin (A) fıkrası mucibince tayin edilen kaymakamlardan geçen cümlede yazılı yerlerdeki memuriyetlerle valilik haricinde diğer bir memuriyete tayin veya nakil olunanların yeni tayin veya nakil ediklerî memuriyetteki ilk terfi müddeti kaymakamlığa tayinleri sırasında iktisap ettikleri müddet farkı kadar uzatılır.

Muvakkat madde — Siyasal bilgiler okulu ile Hukuk fakültesi mezunlarından balen maiyet memurluklarında ve nahiye müdürlüklerinde istihdam edilmekte olanların, bu kanunun birinci maddesinin (B) fıkrasına göre sıhhi vaziyetleri kaymakam olmağa müsait bulunduğu tevsik edilmek şartı ile haklarında bu kanun hükümleri tatbik olunur. Şimdiye kadar bu hizmette geçirdikleri müddet namzetlik ve kaymakamlık stajı müddetinden sayılır.

Madde 3 “ Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer’idir.

Madde 4 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

DÂHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Dâhiliye memurları kanununun 2 nci ve 3 üncü maddelerinin değiştirilmesi hakkında, kanun lâyihası

Madde i — 9-6-1930 tarih ve 1700 sayılı Dâhiliye memurları kanununun 10-6“1935 tarih ve 2768 sayılı kanunla değiştirilen ikinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir?

A) Dâhiliye memurluğuna intisap ve terfide bu kanunda yazılı istisnalar dışında umumî hükümler tatbik olunur,

B) Bu kanunun birinci maddesinde yazılı 4 üncü veya yukarı sınıflardaki memuriyetlere geçebilmek ve tayin olunmak için Siyasal bilgiler o* kulundan veya Hukuk fakültesinden mezun olmak şarttır.

C) Siyasal bilgiler okulu ile Hukuk Fakültesi mezunlarından Dâhiliyeye intisap edenler altı aylık namzetlik müddeti geçirirler.

Bu müddetin sonunda dairesi amirliğince veya valilerce ehliyeti tasdik edilmeyenler diğer bir dairede veya vilâyette altı ay daha namzet olarak istihdam olunabilirler. Bu ikinci devre sonunda ehliyeti tasdik edilmeyenlerin vazifelerine nihayet verilir.

Yaşları 29 u geçmemiş olup da ehliyetleri dairesi amirliğince veya valilerce tasdik edilenlerden, memleketin her yerinde vazife görmeye ve her vasıta ile seyahat etmeğe kabiliyetleri bulunduğu hakkında tam teşekküllü Devlet hasta hanelerindeki heyetlerce rapor verilenler kaymakam olmak için tefrik ve maiyet memurluklarına tayin olunurlar.

Bunlar maiyet memurluklarında iki senelik bir kaymakamlık stajına ve bundan sonra da altı aylık bir kaymakamlık kursuna tâbi tutulurlar.

Madde 2 — Aynı kanunun 22-3-1941 tarih ve 2390 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A) Kaymakamlık stajı maiyet memurlarına Dâhiliye vekâletince tespit edilecek esaslar dâhilinde vilâyetlerin muhtelif idare, şubelerinde kaza kaymakamlıkları refakatinde, kaymakamlık vekâletinde, nahiye müdürlüklerinde ve buralardaki belediyelerde filen çalıştırılmak sureti ile yaptırılır.

İki aylık staj devresi sonunda kaymakam olmağa ehliyetleri staj gördüğü vilâyet valisinin işarından ve vekâletin sair suretlerle yapacağı tetkiklerden anlaşılınlar kaymakamlık kursuna çağırılırlar, Kurs programı ile tatbik tarzı Dâhiliye vekâletince tespit olunur.

Bu kursu muvaffakiyetle bitirenler 30-6-1939 tarih ve 3656 sayılı kanunun birinci maddesinde yazılı maaş derecelerinin 9 neti derecesi ile ve bunlardan mezkûr kanunun 3 ncü maddesinin (III) fıkrası mucibince ya-

bancı dil imtihanını kazanmış olanlar da 8 nci derecesi ile kaymakamlığa tayin olunurlar.

Kaymakamlık stajı sonunda kaymakam olmağa ehliyeti bulunmadığı anlaşılınlarla kaymakamlık kursunda muvaffak olamayanlar Dâhiliyenin diğer memurluklarına tayin edilirler.

B) 3656 sayılı kanunun 3 üncü maddesinin (H) fıkrası mucibince yabancı dil imtihanını kazanmış olan kaymakamlar arasından her yıl müsabaka ile seçilecek beşi, Dâhiliye vekâletinin tayin ve tespit edeceği yabancı memlekette müessese ve idarelerine tetkik için azamî bir sene müddetle gönderilebilirler.

C - Kaymakamlık stajı sırasında nahiye müdürlüklerinde çalıştırılacak maiyet memurları, buralarda kendi maaşları ile ve nahiye müdürü unvanı ile istihdam olunurlar. Ancak bu takdirde nahiye müdürlüğü kadrosu mevkuf tutulur.

î) Bu maddenin (A) fıkrası mucibince tayin edilip üç sene kaymakamlık edenlerden Riyaseti Cumhur ile Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başvekâlet ve Devlet şûrasında bir memuriyete tayin edilenlerin buralardaki hizmet müddetleri Dâhiliye memurluklarında geçmiş sayılır ve bunlardan Dâhiliyeye avdet etmek isteyenler Dâhiliyeden ayrıldıkları sırada kendilerine müsavi kidede olanların derece ve sınıflarına muadil memuriyete tayin olunabilirler.

Bu maddenin (A) fıkrası mucibince tayin edilen kaymakamlardan valilik haricinde diğer bir memuriyete tayin veya nakil olunanların yeni tayin veya nakledildikleri memuriyetteki ilk terfi müddeti kaymakamlığa tayinleri sırasında iktisap ettikleri müddet farkı kadar uzatılır.

Muvakkat Madde — Siyasal bilgiler okulu ile Hukuk fakültesi mezunlarından halen maiyet memurluklarında ve nahiye müdürlüklerinde istihdam edilmekte olanların, bu kanunun birinci maddesinin (B- fıkrasına göre sıhhi vaziyetleri kaymakam olmağa müsait bulunduğu tevsik edilmek şartı ile haklarında bu kanun hükümleri tatbik olunur. Şimdiye kadar bu hizmette geçirdikleri müddet namzetlik ve kaymakamlık stajı müddetinden sayılır.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

Madde 4 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Kanun No.	Resmî	
	Düster Başlığı	gazete Tertip Cilt Sahife Sayı
1700 Dâhiliye memurları kanunu	3	11 1795 1524
2768 Dâhiliye memurları kanununun 2 inci maddesini değiştiren 2429 sayılı kanunim 1 inci		

	maddesini değiştiren kanun	17003	16	1317	3029
2390	numaralı Dâhiliye memurları				
	kanununun 3 üncü mad-				
	sini değiştiren kanun Devlet memurları 3		15	226	2662
3656	aylıklarının				
	Tevhit ve teadülüne dair kanun.	3	20	1397	4253

**Maiyet memurlarının Kaymakamlık stajları
için tespit edilen**

ESASLAR

Siyasal Bilgiler Okulu ile Hukuk Fakültesi mezunlarının namzetlik devreleri:

1— 4089 sayılı kanunun 1. ci maddesinin (C) fıkrası mucibince Siyasal Bilgiler Okulu ile Hukuk Fakültesi mezunlarının maiyet memuru olmazdan evvel Vekâletin merkez ve Vilâyetler teşkilâtında tayin olunabilecekleri birer memuriyette 6 aylık bir namzetlik devresi geçirmesi ve bunlardan bu müddetin sonunda dairesi amirliğince veya Valilerce ehliyeti tasdik edilmeyenlerin diğer bir dairede veya vilâyette 6 ay daha namzet olarak istihdam edilmesi ve bu ikinci devre sonunda da ehliyeti tasdik edilmeyenlerin vazifelerine nihayet verilmesi şart olduğuna göre Vekâlet merkezinde Umum Müdürler ile Vekâlet Hukuk Müşaviri ve teftiş heyeti Reisi ve müstakil müdürler ve vilâyetlerde Valiler tarafından bu iki mektepten mezun olan namzet memurlara hususî bir itina ve alâka gösterilerek bunların ileride kendilerine tevdi olunacak ehemmiyetli vazifelerde muvafak olabilecek surette yetişmeleri temin olunacaktır.

Namzetlik devresi sonunda ehliyetleri sabit olsa da olmasa da Vali ve Umum Müdürler ile Vekâlet Hukuk Müşaviri ve teftiş heyeti Reisi veya müstakil müdürler tarafından bu hususta Vekâlet makamına verilecek raporlarda bu mektep mezunlarının namzetlik devresindeki zati hâl ve hareketleri ve vazifelerindeki mesai ve muvaffakiyet derecelerine göre Maiyet memuru olabilecek evsaf ve şeraihi haiz olup olmadıkları, esbabı mucibe sile sarahaten zikredilecektir.

Valiler ve Umum Müdürlerle Hukuk Müşaviri ve teftiş heyeti Reisi veya müstakil müdürler bu namzet memurlar için namzetlikleri esnasında cereyan edecek muamelâta ait evraka mahsus olmak üzere hususî bir dosya tutacak ve bu dosyaları namzetlik devresi sonunda raporlarına bağlayarak Vekâlete sunulacaklardır.

Bunlardan matlup evsaf ata olup ta tam teşekküllü Devlet hasta hanelerindeki heyetlerden memleketin her yerinde vazife görmeğe ve her vasita ile seyahat etmeğe kabiliyetleri bulunduğu hakkında fotoğraflı ra-

por getirenler Vekâletçe Maiyet memurluklarına tayin olunabilirler: Maiyet memurlarının çalıştırılacakları yerler ve staj müddeti:

2 — Maiyet memurlarının kaymakamlık stajı; vilâyetlerin muhtelif şubelerinde, Kaza kaymakamlıkları refakatinde, kaymakamlık vekâletim de, Nahiye müdürlüklerinde ve buralardaki belediyelerde olmak ve bil fiil çalışmak üzere iki seneden az olmayacaktır,

Aşağıda yazılı olduğu üzere Vilâyet merkezlerinde staj müddeti asgarî (6) ay, Kaymakamlık refakatinde, Kaymakamlık vekâletinde, Nahiye müdürlüklerinde yapılacak staj müddetlerin de her birisi için azamî altışar aydır.

Bu hadleri aşmamak üzere maiyet memurlarının istihdamları şekli aşağıda yazılı olduğu veçhile valilere aittir.

Maiyet memurlarının Vilâyet merkezinde bulunduğu sırada göreceği işler:

3— Maiyet memurları tayin olundukları vilâyette ilk önce mektubu kalemine memur edileceklerdir.

A) Bunlar; evvelâ orada evrak ve istida havalesini yapacak ve kendilerine tevdi olunacak evrakı tetkik edip cevaplarını yazacak, yazı makinesi kullanmasını öğrenecek, şifreleri açıp kapayacak, resmî merasim ve teşrifata ait muhaberat ve muamelât ile iştilal ettirilerek mümâresesi temin olunacaktır.

Valiler; devir ve teftişe çıktıklarında bunları refakatlerine alabilecekler ve bu devri teftiş esnasındaki yazı ve raporlarını bunlara yazılı icap edeceklerdir.

B) Mektebi kaleminde buldukları zaman Vilâyet İdare heyeti, Memurin Muhakeme Encümeni, İnzibat Komisyonu ile Vilâyet İdaresi kanununun 41. ci maddesi mucibince her ay nihayetinde Valinin Reisliğindeki İdare Şube reisleri toplantısına Kâtip ve Raportör olarak iştirak edecek, bu Komisyon ve encümenlere ait evrakı tetkik ve hülâsa edilip toplantılarda okuyacak ve verilen kararları yazmakla beraber muhabere ve tebligatını da yapacaklardır.

C) Vali tarafından icrasına lüzum görülen tahkikat ve tetkikat işlerini yapacaklar ve tahkikat; memurlara isnat olunan suçlara müteallik ise Memurin Muhakemat Kanununa ve Mülkiye Müfettişlerinin tahkikat usulüne göre fezlekeli evrakını tanzim edecek, keyfiyet bir meselenin tetkikinden ibaret ise yine Mülkiye Müfettişlerinin usulüne göre rapor tanzim eyleyeceklerdir.

4 — Vali'nin Reisliği altında toplanan diğer komisyonlara da iştirak edecek, bu komisyonlara ait evrakı önceden tetkik ve icmâl ederek komisyon kararlarını yazacak, bunlara ait muhabereyi yapacak, bilhassa Millî Korunma, Millî Müdafaa mükellefiyeti, umumî hıfzıssıhha ve çeltik kanunlarının tatbikatını ve bu husustaki muamelât ve muhaberatı

önemle takip edecek, işe ve fiyat murakabe muamelâtında çalıştırılacaktır.

5—Maiyet memurları hukuk işleri müdürlüğü kaleminde de bizzat çalışarak bilhassa tâbiyet işlerini ve konsoloslar ile Vilâyet arasındaki münasebat ve muhaberatı ifa edeceklerdir. Vilâyette Hukuk işleri Müdürlüğü teşkilâtı yoksa bu işleri mektubu kaleminde iken yapacaklarda. Memleket sınırları üzerinde bulunan Vilâyetlerde hudut işleri muamelâtım da göreceklerdir.

6—Maiyet memurları Nüfus dairelerinde bizzat vazife alarak bu dairenin her türlü kayıt ve muhaberatını ifa ile öğreneceklerdir.

7—Vali'nin başkanlığında bulunan Beden terbiyesi işlerini yapacakları gibi sahilde olan vilâyetlerde Liman işlerini de gözden geçireceklerdir.

8—Defterdarlık kalemlerinde vergi tahakkuk, tahsil muamelâtım. Masrafa ve ita âmîrlerine ait muamelâtı, kazanç, itiraz ve veraset, bina tetkiki itiraz ve tadilât komisyonları işlerini valinin tespit edeceği şekil ve surette öğreneceklerdir.

9—Tapu ve Kadastro, Evkaf, Sıhhat ve Muaveneti içtimaiye, İskân, Maarif, Ziraat ve Veteriner, Gümrük ve İnhisarlar, mevcut ise İktisat ve Ticaret Müdürlükleri gibi vilâyetteki müdürlükler işlerini de yine Vali'nin tespit edeceği şekil ve surette takip ederek bunlar hakkında malûmat edineceklerdir.

10—Ziraat, Ticaret, Sanayi Odaları, Ziraat Bankası, Devletin sermayesine iştirak ettiği Ziraî, Sinaî, Ticarî Şirket ve müesseselerde ve Kızılay, Çocuk esirgeme gibi İçtimai teşekküllerde Vali'nin tensip edeceği zamanda tetkikat yapacaklardır.

11—Emniyet ve jandarma dairelerinde ve merkez karakollarında bizzat çalışarak Emniyet ve jandarma kanunlarının sureti tatbikini öğreneceklerdir.

12—Vilâyet seferberlik dairesinde bu dairenin işlerini yapacak, askerlik meclislerinde de bulunarak bu işleri de göreceklerdir.

13—Vilâyet hususî Muhasebe Müdüriyetinde, daimî encümen de bir müddet çalışarak bu dairelerin bilcümle muamelât ve muhaberatım yapacak, Umumî Meclis ve Daimî Encümen toplantılarında bulunarak kâtiplik yapacak, bütçenin tanzimini öğrenecek, Umumî Meclis ve Daimî Encümen azaları intihabı muamelâtına iştirak edecek ve Vilâyet Köy bürosunda da bizzat çalışarak Köy Kanununun tatbikatını, takip eyleyeceklerdir.

14—Büyük Millet Meclisi intihabattı esnasında bu intihabın sureti cereyanını, Vali'nin Cumhuriyet Halk partisi mahallî teşekküllerde olan münasebatını takip edeceklerdir,

Maiyet memurlarının Kaza Kaymakamları refakatinde görecekleri işler:

15—Maiyet memurları Kaza Kaymakamları refakatinde buldukları müddetçe kaymakamların yardımcısıdır, Kaymakamların verecekleri direktif dairesinde Tahrirat kalemi, idare heyeti, Memurin Muhakemat Encümeni; Nüfus ve Hususî Muhasebe daireleri, Mal müdürlüğü, Ziraat Muallimliği, Maarif memurluğu, mevcut ise Gümrük ve Liman ve İnhisarlar daireleri ve Ziraat Bankası işlerini etüt ve Kaymakam ile Tahrirat kâtibinin gaybubiyetinde bunlara vekâlet edeceklerdir.

Kaymakamın Reisliği altındaki her türlü resmî toplantılara müşahit sıfat ile iştirak ve Belediye Meclisi ve Encümenlerinde bulunarak Belediye muamelâtına vukuf peyda edeceklerdir.

Kaza merkezinde veya Kaza dâhilinde Kaymakam tarafından verilecek ve kaymakamın salâhiyeti dâhilindeki her türlü tetkik ve tahkik işlerini bizzat yapup kanun ve usulü dairesinde rapor veya fezlekelerini tanzim eyleyeceklerdir.

Kaza dâhilindeki köylerin Köy Kanunu tatbikatına ait muamelâtı da bizzat yapacaklardır.

Maiyet memurlarının kaymakamlık vekâleti:

16—Kaza kaymakamlarının hastalık ve senelik mezuniyet dolayısıyla vazifesi başından ayrılmaları veyahut başka tarafa tahvil edilip yerine başkasının vüruduna değin kaymakamlık vazifesinin boş kalması halinde yerlerine Vilâyet merkezinde en aşağı (6) ay staj görmüş maiyet memurları vekâleten tayin edilecek ve maiyet memurlarının bu vekâletleri 6 aydan fazla devam etmeyecek ve şayet Kaymakam gelmemiş ise yerine başkası tayin edilerek vekil olan maiyet memuru program mucibince diğer bir vazifeye sevk olunacaktır.

Maiyet memurlarının Nahiye Müdürlükleri:

17 ” Maiyet memurları, Vilâyet merkezinde lüzumu kadar staj gördükten sonra münhal Nahiye müdürlüklerine de tayin olunabileceklerdir. Bu tayinlerin vilâyet dâhilindeki münhalâta göre kaymakamlık refakatiyle kaymakamlık vekâletine takaddüm etmesinde beis yoktur.

Maiyet memurları Nahiye Müdürlüklerinde asaleten veya vekâleten en fazla altı ay bırakılacaklardır. Bunlar Nahiyede kaldıkları müddetçe bilhassa Nahiye dâhilindeki bilumum köyleri gezip görmek, Köy Kanunu mucibince icap eden teftişi yapmak ve verilen salâhiyetleri istimal etmekle mükelleftirler. Vilâyet dâhilinde münhal Nahiye müdürlüğü yoksa izinli Nahiye müdürlerinin yerine vekâleten de tayin olunabilirler. Bu da olmadığı takdirde Valiler civar Vilâyetlerle muhabere ederek oralarda münhal Nahiye müdürlüklerine asaleten tayin ve o suretle stajlarına devam ettirirler,

Maiyet memurları, Nahiye Müdürlüklerinde buldukları müddet-

çe Maiyet memurluğu maaşını alırlar, Nahiye Müdürlüğü maaşı mevkuft tutulur.

Maiyet memurlarının buldukları dairelerde yaptıkları etütler ve işler hakkında verecekleri raporlar t

18—Maiyet memurları Vilâyet, Kaza ve Nahiyelerde buldukları vazifelerden ayrılırken bu daire ve mevkilerde yaptıkları veya tetkik ettikleri işlere dair Valiye bir rapor vermekle mükelleftirler. Kazada veya Kazaya bağlı Nahiyede bulunuyorlar ise bu raporları Kaymakam vasıtası ile gönderirler ve kaymakamlar bunları okuyarak kendi mütalaası da ilâve ettikten sonra valiye gönderirler.

Vali ve Kaymakamlarla Mülkiye Müfettişlerinin Maiyet memurlarına ait işleri:

19—Valiler mektupçuluk kaleminden başlamak üzere her maiyet memuru için ilk önce Vekâletin tespit ettiği bu esaslar dairesinde iki senelik filli bir mesai programı yapacak ve bu programda o maiyet memurunun hangi tarihten hangi tarihe kadar hangi dairelerde ne gibi işler göreceğini veya etüt edeceğini tasrih ve tatbikine itina eyleyecektir ve bu programı seleften halefe devredecek ve bir örneğini Vekâlete göndereceği gibi o maiyet memuruna da verecektir.

Mücbir sebepler olmadıkça bu program değiştirilemez.

20—Valiler, her maiyet memuru için bir dosya ve bir de not defteri tutacaktır. Valiler bu dosyaya o maiyet memurunun tayin, tahvil, muvasalât, infilak, hastalık, mezuniyet gibi hallerine ait muhabere evrakının birer suretlerde hâl ve hareketlerine ve gördükleri vazife ve yaptıkları etütlere ait evrak ve vesaiiki ve yine o maiyet memurunun staj gördüğü daire ve makamlardan ayrılırken verdikleri raporları koyarak muhafaza edecek ve not defterine de bizzat veya bilvasıta o maiyet memuru hakkında alacağı ve edineceği malumatı kayıt eyleyecektir.

21—Maiyet memurlarının yetiştirilmesinden münhasıran valiler mesuldür. Maiyet memurlarının eskisi gibi uzun müddet muayyen bir yerde çalıştırılmaları asla doğru olamaz. Maksat, kaymakam olacılara kazalarında cereyan edecek bütün muamelâtı öğretmektir. Valilerin yapacakları hizmetlerden biri de 4089 Sayılı Kanuna tevfiikan vekâletin tespit ettiği bu esasları bihakkın tatbik olacaktır. Bu itibarla valiler maiyet memurlarının Vilâyet merkezlerinde buldukları işlerdeki mesailerini takip etmekle beraber o dairelerin âmirleri de kendi dairesine ait işleri maiyet memurlarına öğretmekle mükelleftirler. Aynı zamanda Valiler maiyet memurlarının kazalarda kaymakam refakatinde, Kaymakam vekâletinde ve Nahiye Müdürlüğünde buldukları müddetçe de buralardaki harekât ve icraatını göz önünde bulunduracaklar ve her fırsatta bizzat veya bilvasıta teftiş ve murakabeye tâbi tutacaklardır.

22—Kaymakamlar; kazalarında istihdam edilecek maiyet memur-

larını vekâletin tespit ettiği bu esaslar ve vilâyetin mesai programları da besinde yetiştirmeğe çalışacaklar ve bunlar hakkındaki intihalarını valilere bildireceklerdir,

23—Mülkiye Müfettişleri de teftiş ve tahkik için, buldukları yerlerdeki maiyet memurlarının Vekâletinin esasları ve Vilâyetin tanzim ettiği mesai programları dairesinde çalıştırılıp çalıştırılmadıklarını ve bunların buldukları Daire ve mevkilerde yaptıkları işleri ve bu işlerde muvaffak olup olmadıklarını tetkik edip Vekâlete birer rapor ile bildireceklerdir. Bu raporların bir örneğini valilere de vereceklerdir.

24—Valiler; Maiyet memurlarının staj sonunda ehliyetlerini tasdik edilip etmemekte muhtardır. Ancak Valiler staj sonunda her maiyet memuru için, her dairede ve her memuriyette buldukları zamanı tarihlerde birlikte zikretmek suretiyle bunların zati hal ve hareketlerini ve yaptıkları işlerde ve buldukları daire ve mevkilerdeki mesai tarzlarını ve muvaffakiyet derecelerini ve kaymakamlık kursuna girebilecek evsaf ve liyakati ihraz edilip etmediklerini sarahaten ve tafsilden bildirir bir rapor hazırlayacaklar ve bu raporları 19 uncu maddede yazılı mesai programı ve 20 inci maddede yazılı not defteri ve evrak ve muhabere dosyası ile birlikte Vekâlete göndereceklerdir,

Haleti müstahdem maiyet memurları ile Hakiye Müdürlerinin devam edecek kaymakamlık stajları:

25—Siyasal Bilgiler Okulu ile Hukuk Fakültesi mezunu olup ta 12-7-941 tarihinden evvel maiyet memurluğuna veya Nahiye Müdürlüğüne tayin edilmiş ve halen bu memuriyetleri muhafaza etmekte bulunmuş olanlara, tam teşekküllü devlet hasta hanelerindeki heyetlere muayene edilip memleketin her yerinde vazife görmeğe ve her vasıta ile seyahat etmeğe kabiliyetleri bulunduğu hakkında fotoğraflı rapor almak üzere Valiler tarafından derhal izin verilir. Namzetlik müddetini bil ikmal asaleti tasdik edilip te verimliliği hizmetlerini yapmak için veya talim ve terbiye maksadı ile askerde bulunan maiyet memurlar ile yine namzetlik müddetini bil 'ikmal asaleti tasdik edilip te halen filli hizmetlerini yapmak üzere askerde bulunan Nahiye Müdürlerine de terhis edilip vazifeleri başına avdetlerini müteakip bu raporları almak üzere izin verilir.

Hangi tam Teşekküllü Devlet hasta hanelerine gidecekler ise Valiler tarafından o hasta haneler baştabiplerine hitaben ve kanunun bu husustaki fıkrası zikredilmek suretiyle birer tezkere yazılarak bunların ellerine verilir.

26—Matlup sıhhi evsafı haiz olduklarına dair fotoğraflı rapor getiren bu maiyet memurları ile Nahiye Müdürleri, Vekâletin 29-8-940 T. ve 6132 sayılı ve 18-10-940 tarih ve 7650 sayılı tamim yazıları mucibince evvelce merkez ve Vilâyetler teşkilâtında hangi tarihlerde ne gibi memuriyetlerde ne suretle istihdam edildikleri Valilerce tetkik ve tes-

bit edilerek 1700 Sayılı Dâhiliye memurları kanunun mülga 2 nci maddesi mucibince geçirdikleri namzetlik müddeti de hesap olunmak ve tutarının altı ayı namzetlik müddetine ayrılıp üst tarafı kaymakamlık stajına mahsup edilmek şartı ile bu program dairesinde kaymakamlık stajına devam edeceklerdir.

Valiler; evvelce sebkeken hizmetlerine göre bunlar için de bu esaslar dairesinde bir mesai programı yapılp tatbik edeceklerdir. Yani bu maiyet memurları şimdiye kadar yalnız Vilâyet merkezlerinde veya Vekâlet deva irinde staj görmüşler ise ve bu stajları valilerce kâfi görülüyor ise bundan sonra kaymakamlık vekâletinde, Kaymakam refakatinde ve Nahiy müdürlüğünde staj göreceklerdir. Kezalik Nahiyesi Müdürleri şimdiye kadar yalnız Nahiyelerde kalmış ve bu vazifelerindeki hizmetleri valilerce kâfi görülmekte bulunmuş ise bundan sonra Vilâyet ve kaza merkezlerinde stajlarına devam ettirileceklerdir.

Bunlar Vilâyet ve kazalarda stajlarına devam ettirilmek üzere, münhal bulunmadığı için, Maiyet memurluklarına nakledilemez ise Nahiy Müdürlüğü sıfatlarını muhafaza etmek üzere Kaymakam vekâletlerinde kullanılacaklar, bu da mümkün olmazsa harcırah ve yevmiyeleri verilmek, yine Nahiy Müdürlüğü sıfatı baki kalmak üzere muvakkaten Vilâyet ve Kaza merkezlerine celp edilip oralarda stajlarına devam ettirilecektir.

27 — Valiler, yine bunlardan, daha evvel Vekâlet veya diğer bir Vilâyet Maiyet memurluğu ile Nahiy Müdürlüklerinde bulunmuş olup ta bilâhare naklen kendi vilâyetlerine tayin edilmiş veyahut bu memuriyetlerden birisinden diğerine geçmiş olanların, evvelce bu memuriyeti verdikleri Vilâyetlerin valisinden ve Vekâlet makamından, evvelki mesai ve faaliyetleri ve zati hâl ve hareketleri hakkında derhal malûmat isteyecekler ve alacakları malûmatı not defterlerine kayıt ve işaret eyleyecekleri gibi vesaikini de alâkahların şahsî dosyalarında muhafaza edeceklerdir

Maiyet memurluğu ve Nahiy Müdürlüğü haricinde diğer memuru jetlerde bulunan Siyasal Bilgiler Okulu ile Hukuk Fakültesi mezunlarının durumları:

28 — Vekâlet deva iri ile vilâyetler teşkilâtında, Büyük Millet Meclisinde ve Başvekâletle Devlet Şûrası dairelerinde müstahdem olan Siyasal Bilgiler Okulu ile Hukuk Fakültesi mezunlarının 2768 sayılı kanuna tevfikan buralarda geçirecekleri iki buçuk senelik hizmetleri 232 sayılı tefsire göre Maiyet memurluğunda geçmiş olacağından 4089 sayılı kanunun neşri tarihi olan 12-7-941 tarihine kadar bu dairelere memur olarak İntisap etmiş olan Siyasal Bilgiler Okulu ile Hukuk Fakültesi mezunlarından Kaymakam olmak isteyenler, tam teşekküllü Devlet hasta hanelerindeki heyetlerden memleketin her yerinde vazife görmeğe ve her vasıta ile seyahat etmeğe kabiliyetleri bulunduğu hakkında fotoğraflı rapor getir-

dikleri takdirde münhal Nahiye Müdürlüklerde Maiyet memurluklarına nakil ve tayin edilerek bu esaslar dairesinde kaymakamlık stajına devam ettirilirlen» Şayet 12-7-941 tarihine kadar bu memuriyetlerde geçirdikleri müddetler, namzetlik ve kaymakamlık stajı müddetine baliğ olmuş veya geçmiş ise kaymakamlık kursuna kabul olunurlar» 12-7-941 tarihinden maiyet memurluğuna veya Nahiye Müdürlüğüne tayinlerine kadar geçen müddet stajlarına mahsup edilemez,

Müteferrik Hususat:

29—Kaymakamlık stajında bulunan maiyet memurları de Nahiye Müdürleri için kaymakamlar ve valiler gizli tezkiye varakaları nizamnamesine tevfiikan her sene zamanında mutat olan gizli tezkiye varakalarını tanzim edip Vekâlete göndermekle beraber Valiler bunların o sene zarfındaki mesai ve faaliyetlerine dair yazı ile ayrıca malûmat vereceklerdir.

30—Kaymakamlık stajının sonunda Valiler tarafından maiyet memurlar ile Nahiye Müdürleri için merkeze gönderilecek raporla dosya ve programlar ve tezkiye varakaları memurlar. Sicil ve Muamelât Umum Müdürlüğüne derhal Müdürler Encümenine tevdi olunacak ve Müdürler Encümeninin vereceği müspet veya menfi kararlar Vekâlet makamınca onaylandıktan sonra katiyete kesp edecek ve keyfiyet Vilâyet vasıtası ile alâkadara tebliğ olunacaktır.

31—Kaymakamlık stajında muvaffak olamayanlar Vekâletın merkez ve vilâyetler teşkilâtında derecelerde mütenasip memuriyetlere nakledileceği gibi 4089 sayılı kanununun meriyete geçmesinden evvel Maiyet memuru olup da 25. ci maddede yazılı matlup sıhhat raporunu getiremeyen veya zati hâl ve hareketleri dolayısı ile idare âmirinde bulunması gerekli evsaf ve şeraiti haiz olmayan Maiyet memurları da bu vazifede bırakılmayarak Vekâlet merkezinde veya vilâyetlerde maaş derecelerde mütenasip başka memuriyetlere nakledilirler.

32—Kaymakamlık stajını muvaffakiyetle bitirenler kaymakamlık kursuna davet edilinceye kadar Maiyet memurluğu veya Nahiye müdürlüğü unvanı ile kemakân Vekâletçe veya Valiler tarafından memur edilecekleri yerlerde çalışacaklardır.

33—Bundan sonra 29-8-940 T. ve 6132 sayılı ve 18-10-940 tarih ve 7650 sayılı tamim yazıların hükümleri kalmamıştır.

Kurs Talimatnamesi

Madde 1—Maiyet memurluğu vazifesiyle İdarî teşkilâtta staj görenler Kaymakam tayin olunmazdan evvel altı aylık bir kursa tâbi olurlar.

Madde 2—Her maiyet memuru staj müddeti esnasında bir (mütâalaaname) hazırlamağa mecburdur, Bu müdafaamenin mevzu, staj gördüğü mahallin idare veya belediye teşkilât ve işlerine veya köylerine, o

mahallin İktisadî bir meselesine veya mahallî idare mâliyesine ait olur, Bu mütalâaname şu kısımları ihtiva etmelidir:

- a. Mevzu olarak alman teşkilâtın veya işin tarih ve geçirdiği safhalar,
- b. Bu günkü vaziyeti,
- c. Mevcut vasıtalara ve imkânlarla göre bu teşkilâtın daha iyi hal alması veya o işin, mahallinin nefine ve amme menfaatine olarak daha iyi cereyan etmesi bakımlarından namzedin şahsî mütalâası.

Madde 3 ~ Kursa gelecek Maiyet memuru bu mütalâanameyi geldiği gün kurs müdürüne verir. Kurs Müdürü bu mütalâanemeleri mütehassıslara tevdi ederek onlardan iki ay içinde mütalânamenin müphem geçtiği cihetler hakkında namzede sorulacak noktaların tespit edilmesini ister. Kurs nihayetinde (10) ncü maddede yazıldığı şekilde namzetlere bu sualler sorulur.

Madde 4 — Kurs, konferanslar ve tatbikatından tereküp eder. Konferans mevzuları şunlardır:

- a. Vilâyet umumî idaresi bakımından idare âmirlerini alâkadar eden meseleler,
- h. Mahallî idare (Belediye işleri dahil) meseleleri,
- e. Türkiye'nin hıfzıssıhha meseleleri, nüfus politikası,
- d. Türkiye'de ev sanayii, küçük sanayi ve millî sanayi meseleleri ve kooperatif işleri,
- e. Türk i yenin İktisadî ziraat meseleleri,
- i. Türkiye'nin sosyal politika meseleleri,
- g. İskân meseleleri,
- k. Türkiye'nin yol inşaatı ve sulama meseleleri,
- i. İdare âmirlerini alâkadar eden maliye ve muhasebe işleri,
- j. Türkiye'nin ilk, orta ve teknik tahsil meselesi.

Madde 5 Kurs müdürü, kursun ilk günü namzetleri toplayarak programı izah eder ve hu mevzular dışında namzetlerin öğrenmeğe ihtiyaç gördükleri meseleler olursa onları da programa koyar.

Madde 6 — Her konferans nihayetinde namzetlerin o konferans mevzuu bakındaki mütalâaları sorulur. Bu münakaşalarla birlikte konferanslar bir buçuk saat sürer. Öğleden evvel iki konferans, öğleden sonra bir konferans verilir.

Madde 7 — Haftanın tatiller dışında bir günü namzetlerin mütehassıslarla birlikte Ankara'nın civarında müşahede ve tatbikat yapmalarına tahsis edilir.

Madde 8 — Konferansları mütehassis zatlar verir. Bunları kurs müdürünün teklifi üzerine Dâhiliye Vekili tayin eder. Kursa ait işlerde kurs müdürü doğrudan doğruya Dâhiliye Vekiline bağlıdır. Emirleri ondandır. Dâhiliye Vekâletinde kurs işlerine Hususî Kalem Müdürlüğü bakar.

Madde 9 — Kursta emeği geçen memur ve mütehassıslara sarf ettik» teri mesai göz önünde tutularak maktu ücret verilir.

Madde 10— Kursun bitmesine on gün kala konferanslara nihayet verilir. Bu zamanda konferans veren mütehassıslar kurs müdürünün reisliği altında toplanarak her namzetle ayrı, ayrı konuşurlar. Bu konuşmalar şu mevzular üzerinde olur:

a. Namzedin vaktiyle verdiği mütalânamelerde eksik ve müphem görülen ve önceden hazırlanan suallere karşı cevap isteme,

b. Konferans mevzularından en aşağı ikisi hakkında düşünce ve malûmatlarını araştırma.

Madde 11 ~ Bu konuşmadan sonra her namzet hakkında bir fiş hazırlanır. Bu fişlerde namzetlerin idare mesleği hakkında kabiliyeti ve konuşmalarda kazandığı derece tespit edilir. Kurs müdürü bu fişleri kurs neticesi hakkındaki raporuyla birlikte Dâhiliye Vekâletine gönderir.

*Kaymakamlık Kursu Müfredat Programı
İktisadî Meseleler (64 Konferans)*

Ziraat İşleri: (27: Konferans)

1 — Türkiye’de nüfusun meslekî terekkübü.

2 — Tohum ıslah deneme ve üretme işleri.

a) Memleket tohumlarının dünkü ve bugünkü durumu,

b) Tohumlukların ıslahındaki maksat ve faydalar.

c) Tohumlukların deneme ve ıslahı üzerinde çalışan müesseseler* bu müesseselerin faaliyeti ve bu güne kadar alman neticeler.

d) Islah edilmiş yüksek vasıflı tohumlukların istihsalde ve istihsalin arttırılmasındaki rolü.

e) Islahatın tohumluklar üzerindeki müspet rolü.

f) Yüksek vasıflı tohumlukların üretilmesi, dağıtılması ve Yurt içinde yayılması için tatbik olunan usuller, sarf olunan gayretler ve bu güne kadar alman neticeler,

g) Tohum Islah, üretme ve dağıtma işlerinde Mahallî İdarelerin yapacakları yardımlar.

3— Kombinalar;

a) Cumhuriyet Hükümetinin ziraatı makineleştirmek hususundaki kararı ve teşebbüsü.

b) Kombina işindeki maksat, gaye ve fecile, kombina teşkilâtının bu günkü faaliyeti, kombinaların memleket ıslah salâtındaki müspet rolü.

c) Kombina faaliyetinin genişletilmesi ve randımanın yükseltilmesi için alman tedbirler, bu hususta Mahallî İdarelere düşen vazife ve yardımlar.

4— Ziraat Aletleri ve Makineleri:

a) Ziraatta kullanılan en son model alet ve makinelerin sürati, kolaylık ve mükemmeliyet bakımından temin ettiği faydalar, bunun ziraat genişletmek, iyileştirmek ve istihsali arttırmaktaki rolleri.

b) Yeni ziraat alet ve makinelerinin memleketimizde tanınması, sevdirmesi, yayımı ve iyi bir şekilde kullanılmaları hususunun gösterilmesi yolunda takip ve tatbik olunan usuller ve sarf olunan gayretler, bu güne kadar alman neticeler.

c) Ziraat alet ve makinelerinin Yurt ziraatında çoğaltılması ve iyi kullanılmalarının temini için alman tedbirler.

5 — Pamuk işleri :

a) Cumhuriyet Hükümetinin pamuk siyaseti.

b) Millî sanayi inkişafı bakımından pamuk işlerinde takip olunan gaye.

c) Pamuklarımızın ıslahı, pamuk ziraatının genişletilmesi ve arttı olmasındaki zirai ehemmiyet, pamuğun memleket ekonomisindeki mevki i ve değeri,

6 — Pamuk işleri:

a) Ziraat Vekâletinin pamuk işleri üzerindeki faaliyeti, bu faaliyetten şimdiye kadar alman neticeler ve tahakkukuna çalışılan zirai meseleler,

b) Pamuk işlerinde daha büyük neticeler almak için Mahallî İdare âmirlerine düşen vazifeler be Cumhuriyet Hükümetinin pamuk siyasetinin tahakkuku için yaptığı işler ve yardımlar.

7 — Meyve işleri:

a) Memleketimizin meyve yetiştirmekteki imtiyazlı durumu ve meyve alanları.

b) Memleket meyveciliğinin ıslahı ve standart tip meyve istihsali ve istihsalin artırılması yolunda yapılan teşebbüsler, alman tedbirler.

c) Meyvecilik istasyonları ve fidanlıkları, bu müesseselerin çalışma tarzı ve takip ettikleri gaye, fidan tevziatı.

d) Meyve istihsalinde ve meyveciliğin genişlemesinde bu güne kadar sarf edilen gayretler ve alman neticeler.

e) Meyveciliğin süratle inkişafı için bu günkü faaliyet ve beklenen semereler.

8 — Meyve işleri

a) Ziraat Vekâletinin faaliyetine muvazi olan Mahallî İdarelerce yapılacak işler ve yardımlar.

b) Mahallî İdarelerce fidanlıklar tesisinde nazarı dikkate alınması lâzım gelen İdarî, malî ve fennî hususat.

c) Hususî İdare fidanlıklarında takip edilecek zirai mevzular.

9 — Zirai mücadele:

a) Mücadele edilmesi icap eden hastalıklar; haşerelerden ve zararlı hayvanlardan önemlileri ve bunların fonksiyonları; mücadele teşkilâtı,

b) Mahsulâtı hastalıkların ve haşerelerle zararlı hayvanların tahriplerinden korumak çareleri ve bu hususta yapılması gereken işler,

c) Hastalıklarla haşerelerin ve zararlı hayvanların tasallut ve istilâsını önlemek için alınan tedbirler,

10— Zirai mücadele;

a) Hastalık ve haşerelerle ve zararlı hayvanlarla tam vaktinde ve esaslı şekilde mücadele lüzumu ve önemi,

b) Mahallinde acele tedbirler almak lüzumu,

c) Hükümetin mücadele faaliyetini kolaylaştırmak,

d) İdare âmirlerinin mücadele işlerinde vazifeleri ve yardımları,

11— Türkiye'nin hayvan serveti;

12— Türkiye'de hayvan mahsulleri;

13— Veteriner işleri:

Veteriner mesleğinin teşekkülündeki maksat ve gaye ile iş politikası, veteriner servisinin Devlet teşkilâtındaki rolü,

(iktisadi ve sosyal yönlerden),

14— Veteriner işleri

a) Hayvanlardan hayvanlara ve hayvanlarla maddelerinden insanlara geçen intanı ve parazitler hastalıklarla savaş esasları.

b) Bu esasların ihtiva ettiği hususların dayandığı kanun, nizamname ve talimatnamelerle hükümlerinin ana hatları.

15— Veteriner işleri;

a) Memleket servetinin mühim bir kaynağı olan hayvanların iyi vasıfta ve bol mahsul vermelerinin teminine matuf çalışmalarda Devlet yetiştiricilik müesseselerinin rolü

b) Devlet teşvikleri,

c) Hususî muhasebelerin vazifeleri,

d) Devlet idare âmirlerine tahmil edilen idari işler (Hayvan yerleri ziraatı bu konferansla birlikte yapılacaktır.)

16— Ziraat Vekâleti teşkilâtı;

17— Orman işleri:

a) Orman hakkında bazı bilgiler,

b) Ormanların vasıtalı faydaları,

c) Ormanların vasıtasız olarak temin ettiği faydalar,

d) Cumhuriyete kadar ormancılık hakkında konuşma,

e) Bu devredeki orman tahripleri ve netice ve zararları,

f) Ormanların korunmasındaki önemi ve alınan tedbirleri.

g) Orman mevcudumuz ve hu günkü durumu. .

18— Orman işleri;

a) Bu günkü orman mevzuatı, teşkilâtı ve inkişafı,

b)Bu günkü teŖkilta göre orman iŖleri (Koruma, sınırlama, kadastro ve harita iŖleri, Amenejman, Devlet orman iŖletmesi, orman bakımı iŖleri, Ğretim, fennî araŖtırmalar, yapı, ağaçlandırma ve avcılık, orman sanayii ve istatistikleri, orman ekonomisi, murakabe ve teftiŖ.)

19— Orman iŖleri:

a) Orman kanununun intikal devresine ait köyde ve kasabada mahrukat, kereste ihtiyaçları hakkında tatbik olunan kaideler,

b) Cumhuriyet Hükümetinin orman iŖlerindeki hassasiyet ve siyaseti.

c) Orman kanununun gayesi ve kanunun tatbikinden temin olunacak faydalar.

d) Orman iŖlerinde Mahallî idarelerin vazife ve yardımları, mŖterek alıŖmanın memlekette getireceği faydalar.

20— Türkiye’de orman meseleleri ve orman siyaseti;

21— Türkiye’de yakacak meselesi;

22— Ziraat kanunları:

a) Ziraat kanunları,

b) Ziraat: kanunlarının tatbikatını kolaylaŖtıracak bazı dŖnceler,

c) Ziraat odaları,

d) Ziraat odalarının vazifesi ve kendilerinden beklenen iŖler.

23— Balıkçılık ve su mahsulleri;

24— Ziraat kredisi ve Türkiye’de Ziraat Bankası;

25— Ziraat kredisi ve Türkiye’de Ziraat Bankası;

26— Ziraat mahsullerinin ambalaj iŖleri;

27— Ziraat mahsullerinin ambalaj iŖleri;

Sanayi İŖleri: (22 konferans)

1 — Memleketimizdeki sanayi iŖleri ve bu alandaki alıŖmalar

2 — Türkiye’de küçük sanat ve sanatkrların umumî vaziyeti.

3 — " Devlet İktisadî teŖekklleri:

Sermayesinin bütünü Devletçe verilmek suretiyle kurulacak iktisadi teŖekkllerin teŖkilti ile idare ve murakabeleri hakkındaki 3460 sayılı kanunun tatbikatı ve teŖekkllerin bünyeye ve vazifeleri.

4 — Sanayi mahsullerinin maliyet ve satıŖ Hatlarının kontrol ve teshili hakkında 3003 sayılı kanunun tatbikatı ve sanayi mahsullerine Millî korunma kanununa göre fiyat biçilmesi.

5 — Sanayi mahsullerini ve bilhassa Devlet mamullerini dağıtma usulleri.

6 — Ŗeker ve pancar iŖi.

7 — Dokuma sanayii.

8 — Demir sanayii.

9 — Türkiye’de ev sanayii.

10— Türkiye’nin sanayi politikası.

- 11—Türkiye'nin maden serveti ve madencilik politikası,
 12— Madenler hakkında genel bilgiler ve maden araştırmasına ait mevzuat.
 13—Maden imtiyaz işleri, maden rüsumu, madenlerde mevzuata aykırı hareketler,
 14— Umumi iş politikası.
 15*20 —İş mevzuatı ve tatbikatı ile alakalı muhtelif meseleler
 (İş hukuku, iş nizamı, işçi sağlığı ve emniyet tertibatı, grevler ve işçi ihtilâfları).
 21— Ücretli iş mükellefiyeti
 22— “ İşçi bulmak ve yetiştirmek bakımından tedbirler, (iş büroları).
 Ticaret İşleri: (15 konferans)
 1— Fiyat mevzuu,
 Normal fiyat arz ve talep muvazenesinin bozulması ihtikâr fiyatı - Devletin fiyata müdahalesi - azamî fiyatlarını fiyatı kâr yüzdesi teşbih ve tatbikatı.
 2— Fiyat murakabesi teşkilâtı ve vazifeleri.
 Ticaret Vekâleti - İaşe Müsteşarlığı fiyat murakabe müdürlüğü fiyat murakabe komisyonları fiyat murakabe büroları - fiyat ve kâr yüzdesi tespitleri - ihtikâr takipleri - ehli hibrelilik.
 3— Fiyat derlemesi ve hayat pahalılığı:
 Fiyatın derlenmesi tatbiki - işlenmesi muhtelif derlemeler - muhtelif murakabe bürolarının derlemeleri fiyat endeksleri - geçinme endeksleri.
 4— Millî korunma kamımı ve tatbikatı:
 Kanunun mucip sebepleri - Fiyat murakabesini alâkadâr eden hükümler - tatbik kararnamelemleri ihtikâr ve şekilleri takibatın icrası şekli,
 5 Türkiye'nin Dış ticaret politikası:
 6 — Türkiye'nin Dış ticaret politikası;
 7 — Teşkilâtlandırma işleri:
 8 Türkiye'de kooperatif işleri;
 9 — Vilâyetlerde iaşe işleri:
 a) Vilâyetlerde iaşe teşkilâtı.
 b) El konma kararları ve tatbikatı.
 c) Dağıtma ve stok işleri:
 d) Millî Korunma kanununun bu hususlara dair hükümleri.
 10— Vilâyetlerde ticaret işleri.
 a) Şirketlere müteallik vazifeler.
 b) Kredi işlerine müteallik vazifeler,
 c) Odalar ve borsalara müteallik vazifeler.
 d) Ölçüler ve ayarlara müteallik vazifeler.

11— İhracatın murakabesi ı

a) Türkiye’de standardizasyon ve kontrol, bu günkü vaziyet ve varılması istenen hedefler,

b) Mevzuatın temelleri, merkez ve taşra teşkilâtı, murakabenin tatbik Şekilleri,

c)İhracat kontrollerinin vazife ve salâhiyetleri

d) Henüz nizamnamesi yapılmamış olan maddelerin murakabe mevzuatı çerçevesi içinde idareten kontrol Şekli,

12 — Konjonktür tetkikleri t

13 — İstatistik işleri»

14 — “ İstatistik işleri»

15 — Tasarrufun teşvik yolları,

İdare mirlerini alâkadar eden malî meseleler (32 konf.)

Maliye işleri: (15 konferans)

1— Devlet Mliyesi ve Mahalli idareler Mliyesi,

2—Mahalli İdare Mliyesinin hususiyeti,

3—” Vilâyet İdaresi kanununa göre Vali ve Kaymakamların Vilâyetler tali memurlarının tayin ve tahvillerinde salâhiyetleri»

4— Memurun kanununa ve eklerine göre, İdare mirlerini alkadan* eden murakabe, mezuniyet ve ceza hükümleri.

5— Maaş kanunu ve eklerine göre İdare mirlerini alâkadar edem hükümler.

6— Devlet memurları teadül kanunu ve eklerinin bazı hükümleri, tatbikatta tesadüf olunan zorluklar ve izahları.

7— Muhasebe-i Umumiye kanununun tatbikatında Vali ve Kaymakamların rolleri, umumî ve hususî btelerde miri ita, muhasip ve raptetmelerini vazifeleri ve mesuliyetleri.

8— Arttırma, eksiltme kanununun mevzu ve hedefleri, tahmin, ihlale komisyonları Şekli ve alışma Őartları, İdare mirlerinin bu işlerde vazife ve salâhiyetleri.

9—Bina ve arazi vergileri Kanunlarının umumî hükümleri, İdare mirlerinin vazifeleri, irat ve kıymet takdiri, itiraz mercileri Komisyonlarının muameleleri.

10— Arazi ve bina vergilerinin hususî idarelere devri hakkındaki hamımın tatbikat Şekilleri

11— Kazanç vergisi tatbikatında idare memurlarının vazife ve salâhiyetleri.

13—Devlet alacaklarının takip ve tahsilinde İdare ve Mal memurlarının vazife ve salâhiyeti.

14—Hususî İdarelerin borçları ve bteleri hakkındaki hkmlerim umumî Şekilde izahı. Devlet malan ve neveleri, idaresi, tasfiyesi halkındaki hükümlerin umumî Şekilde izahı.

15— “ Vali ve Kaymakamlar tarafından Maliye daire ve şubelerinde yapılabilecek murakabe ve tetkiklerin mahiyet ve tarzları,

- a) Vezne ve kıymetli evrak işleri,
- b) Muhasebe ve varidat kalemleri,
- c) Tahsil şubeleri.
- d) Tahsilât servisi ve tahsildar muamelelerinin kontrolü*

Gümrük ve İnhisarlar işleri: (17 konferans)

- 1— “ Gümrük siyaseti ve tarifeleri»
- 2— İnhisarlar mâliyesinin bir tip olarak tatbiki
- 3— Dünya ve Türk tütünü meselesi;
- 4—Dünya ve Türk tütünü meselesi;
- 5— Türkiye’de müskirat işleri,
- 6—Türkiye’de tuz işleri.
- 7— Hudut işleri.

Hususiyetleri mukaveleler hükümleri - hudut pazarları, bunların idaresi.

8— İskân işlerinde karşılıklı vebicelerimiz.

9— Transit ve seyyah işleri.

Transit eşyanın ve seyyahlara ait vasıtaların kazaya uğraması veya çalınması veya hükümete terkî gibi hâdiselerde İdare âmirlerine düşen vazifeler.

10— Hudutlarda hava işleri:

Hava vasıtalarının arızî veya kasti olarak gümrük olmayan yerlere inişlerinde mahallî İdare âmirlerinin alâkası.

11— Liman işleri;

Limanlarda ve hudut kapılarında gemilerin ve yolcuların gümrük kontrol ve muayenesinden önce sair kimselerin yolcu ve gemilerle ihtilatlarına meydan verilmemesi bakımından polis teşkilâtının vazifeleri,

12—Gümrük kapıları:

13— Muafıklar:

Belediyeler, köy ve kasabalar lehine kabul edilmiş muafıklarına tatbik şekilleri, şehir işletmelerinde mayî mahluk antrepoculuğu.

14—Kaçakçılık

Kaçakçılığı doğuran amiller ve yerine göre kaçakçılıkla mücadele işinde İdare âmirlerinden beklenen gayret ve yardımlar ve onlarca alınması gerekli tedbirler.

15— Gümrük Muhafaza ve inhisarlar takip teşkilâtı:

Gümrük Muhafaza ve İnhisarlar takip teşkilâtının ana hatları ve çalışma tarzları ile bunların mülkî âmirlerinden ve umumî zabıta kuvvetinden bekledikleri yardımlar.

16—Gümrük istihbarat mekanizması:

İstihbarat mekanizması ve bunların İdare âmirleri ile temas ve mü?

nas ebetleri.

17— İnhisarlar mamullerinin köylerde satışları, bununla İdare âmirlerinin alâkası.

Millî Müdafaa, Emniyet, Jandarma (39 konferans)

Millî Müdafaa: (20 konferans)

1 ve 2 “ Ordu ve Milletlerin seferberliğinden maksat nedir, modem harp icaplarına göre bir ordu nasıl seferber olur. Bu ordunun seferber olmasında halk ve Hükümetin yardımı ve vazifeleri, ne gibi hususlardan ibarettir. Bu vazifeleri tayin eden kanun ve talimatnamelere umumî bir bakış.

3 — Millî seferberlik ne demektir, ne gibi mevzulara ayrılır. Millet in ve Devletin ordu ile birlikte seferber olmasını isteyen sebepler ne gibi şeylerdir. Bizzat milletin ferdî ve ailevî bakımdan seferberlikte vazifeleri (Pasif korunması, İktisadi terbiye, millî salabet.)

4 — Millî seferberlik mevzuunda Devletin seferber edilmesi ne demektir. Devletin harp mekanizması nasıl hazırlanır. Bu bakımdan seferde faaliyetleri önemli olan Devlet teşkilâtı hangileridir, İktisadî ve malt seferberlik plânlarında esaslar.

5 — Devletin diğer müesseselerinden memleket müdafaaasında vazifesi önemli olanlar hangileridir. Bunların seferberlik hazırlıkları ne gibi şeylerdir.

6 — Devletin harp mekanizmasının başkomutanlıkla birlikte çalışması lüzumu ve temini sureti, bu meselenin büyük harp ve istiklâl harbinde tatbiki sureti.

7 — İçinde bulunduğumuz ikinci büyük cihan harbinde muhtelif büyük devletlerin seferberlik ve harp hazırlıkları hakkında mukayeseli etüt,,

8 — Seferberlik mevzuuna dâhil yakardaki bahisler üzerinde münakaşalı serbest konuşma.

9 — Askerlik mükellefiyeti hizmetinin mahiyet ve safhaları,

10—Asker alma usulü ve teşkilâtımız mülki idarenin bu teşkilatla olan alâka ve vazifeleri.

11— İstihbarat ve propaganda:

Genel olarak istihbarat ve propagandanın siyaset idare ve diğer işler üzerindeki rol ve önemi, istihbarat ve propaganda yolunun yardımı ile başarılmış tarihî işlerden bir kaç misal.

12—Haber alma plânları:

Muayyen bir mevzu üzerinde plânli ve mütemadi haber alma, günlük ihtiyaçlara göre haber alma, dâhili ve haricî gözaltında bulundurmak için haber alma.

13—Askerî istihbarat:

Haber alma usul ve vasıtaları.

a) Mevcut resmî teşkilât.

b) Hususî haber alma teşkilâtı (Memur ve casuslar)

c) Teknik vasıtalarla haber alma (fotoğraf, telsiz radyo

14 — Kontrespiyonaj, taarruz ve tedafîi propaganda.

15 — Küçük harp ne demektir.

Büyük harple harp tekniği bakımından farkları ve belli başlı vasıf* lam, küçük harp ne gibi esaslara dayanır.

16 ~ Bir idare âmirinin umumî asayişe ve inzibata hâkim olabilmesi için kendi bölgesinde bilmek mecburiyetinde olduğu küçük harbe yarar malûmat ve fotoğrafı kıymetler,

17 — Basit bir küçük harp meselesinin harita üzerinde halli.

18 — Pasif korunma.

19 — Harp ekonomisi.

20 — Harp finansmanı,

Emniyet: (15 konferans)

1—3 — Emniyet bakımından ekalliyetler,

4—6 — „ „ mezhepler.

7— 9 — „ „ ideolojiler.

10—12 — „ „ hudut zabıtası.

13 —14— İstihbarat yolları.

15 — Kaymakamların polis ve jandarma ile münasebetleri, askerî kuvvetlerle icabında iş birliği şekilleri.

Jandarma: (4 konferans)

1 — Vilâyet idaresiyle 1706 sayılı jandarma kanunu ve 1861 sayılı jandarma Erat Kanunu ve jandarma teşkilât ve vazife nizamnamesine göre jandarma ile mülkî idarenin birlikte çalışma tarzı, jandarma ile polis arasında münasebet, farklar ve bu iki kuvvetin bir arada çalışması,

İdare âmirlerinin bu husustaki salâhiyetleri.

Türkiye jandarmasının tarihçesi ve dünya jandarması ile Türk jandarmasının mukayesesi ve bu günkü durumları.

2 — Jandarma ile idare âmirlerinin kanunî münasebetleri.

Jandarma teşkilâtı, jandarmanın muhtelif vekâletler münasebeti ve bağılıkları.

3 — Jandarmanın mülkî, adlî ve askerî vazifeleri, jandarmanın yetiştirme tarzı, membaları, terfileri, işten el kestirme, açığa çıkarma ve kayıt silme hususları. Jandarma disiplin, cezaları.

4— Jandarmanın mülkî, adlî ve askerî suçlarda muhakemesi usulü. Jandarmanın kendi âmirleriyle doğrudan doğruya münasebetli oldukları hususlar.

Jandarma kuvvetlerinin seyyar ve sabit bir halde olduklarına göre hangi makamların emrinde ve ne suretle istihdam edildikleri hakkında bilgiler.

İdari Meseleler (78 konferans)

İdare işleri: (58: konferans)

- 1 — Muasır memleketlerdeki mahallî idareler teşkilâtına umumî bir bakış»
- 2 — Vilâyetler Umumî ve hususî idarelerinin Türkiye’de geçirdiği safhaları ve meseleleri.
- 3 — Kaymakamların umumî idare mümessili sıfatıyla vazife ve salâhiyetleri Riyaset ettikleri komisyon ve heyetler.
- 4 — Mahallî idarelere ait intihaplarda ve toplantılarda tesadüf edilen güçlükler ve meseleler»
- 5 — “ “ “ “
- 6 —Mahallî idarelerde mesai programı.
- 7 —Mahallî idarelerde mesai programına örnekler.
- 8 —Vilâyet bütçelerinin ihzar, tanzim ve tasdik usulleri.
- 9 — Kazaların hususî idare işlerindeki mevkiî,
- 10 —Hususî idarelerin malî mevzuatı ve hesap işleri.
- 11 —Bütçe tatbikatı, Divanı Muhasebatın kontrolü.
- 12 —Belediyelerin iş programları. Belediyeler İm ir heyeti, belediyeler bankasının rolü.
- 13 —Belediye vergi ve resimleri kanunu; vergi, resim, ücret ve harç arasındaki mukayeseler, belediye bütçeleri üzerinde Dâhiliye Vekâletinin haiz olduğu salâhiyet
- 14 —Belediye bütçeleri, tanzimi, Belediye işlerinde ve bütçelerinde idare âmirlerinin vazife ve salâhiyetleri, Belediye meclisi ve Belediye encümeninin belediye muamelelerini murakabe salâhiyetleri, ademi kifayet kararları.
- 15 —Belediye kadroları, belediye memurun teşkilâtı ve belediye tekaüt kanununun ana hatları.
- 16 —Belediye zabıtası.
- 17 —Şehir ve kasaba işlerinin inkişafı ve Türkiye’deki hususiyetleri.
Teşkilât şekli
- 18 —İktisadî işletme ve kontrolü, malî önemi, finansman ve bütçede yeri,
- 19 —Şehir ve kasabada hava gazı.
- 20 —Şehir ve kasabalarda yakın münakale.
- 21 —Şehir ve kasabalarda kanalizasyon.
- 22 —Şehir ve kasabalarda tanzifat işleri.
- 23 —Şehir ve kasabalarda mezbahalar.
- 24 —Şehir ve kasabalarda haller ve pazarlar.
- 25 — Şehir ve kasabalarda banyo, yüzme ve sair spor sahaları.
- 26 —Şehir ve kasabalarda mesken işleri; şehir ve kasabaların mesken kooperatiflerileri iş birliği.
- 27—Şehir ve kasabalarda sair işletmeler ve İktisadî iştirakler, İktisadî sabada mahallî idarelerin işleri.

Köy işleri:

28 — Memleketimizde köy meselesi ve köy kalkınması.,

29 — Köy kanununun karakteri, köy teşkilâtı, muhtar ve ihtiyar meclisleri intihapları, bu intihaplar etrafındaki şikâyetler, sebepleri, bu şikâyetlerin tahkiki ve neticelendirilmesi.

30 — Köy bütçelerinin tanzimi usulü, idare âmirlerinin bu baptaki salâhiyeti, salma işi, salmadan maada varidat kaynağı,

31 — Köy kanununun mecburî ve ihtiyarî işleri, köylünün bu işleri kolaylıkla yapabilmesi için idare âmirlerinin rolleri, köy mesai programları, iş cetvelleri, bu husustaki mevzuatta tatbik edilmeyen noktalar, sebepleri, tatbiki için yapılacak şeyler.

32—Köy kanununun tatbikindeki zorluklar: köy kanunu nerelerde tatbik ediliyor, nerelerde edilemiyor? Sebepleri.

33—Köy zabıtası (bekçiler) ve çiftçi mallarının korunması kanunu,

34 — Köy mimarisi ve köy imar işleri.

35 — Köy ijiyeni (çocuk ölümleri, verem, frengi, sıtma, trahom)

36 — Mektep dışında köylü terbiyesi (köy kütüphaneleri ve sporları)

37—Mahallî idareler birlikleri,

Bazı İdarî İşler:

38—Adlî mercilerle idari merciler arasındaki vazife hudutlarını tayin eden hükümler, bu merciler arasında tehaddüs eden ihtilâfların mahiyetleri ve sebepleri.

39—Hapishaneler:

40— Suçları önleme tedbirleri.

41—Tapu ve kadaströ; tapu ve kadastronun teşkilâtının tarihçesi, bu günkü tapu ve kadaströ teşkilâtı kanunlarının izahı, teşkilât kanunlarıyla 2644 sayılı tapu kanununun 28, inci maddesi karşısında idare âmirlerinin tapu idareleri üzerindeki murakabe salâhiyetlerinin hududu; 2644 ve 2613 sayılı tapu ve kadaströ kanunlarının prensiplerinin izahı; tapu sicilli ve tapu kütüğünün izahı.

41 — Matbuat kanunu.

43—Gayri menkule ait tecavüzün def ine dair kanun

44 — Cemiyetler kanunu ve toplantılar»

45 — “ Örfi idare kanunu ve tatbikatı,

46 — İstimlâk ve istimlâk mevzuatı.

47—İstimlâk ve istimlâk mevzuatı.

48 — İdarenin kazaî murakabesi.

İdarî tasarruflarda kazaî murakabe kanunlarımıza göre)

49—İdare heyetlerinin kazaî salâhiyetleri ve muhakeme usulleri.

50—Memurin muhakematı.

Memurin muhakemat kanunu (yeni teşkilât ve mevzuat göz önünde tutularak)

Nüfus İşleri:

51—Nüfus yazımı - Tarih bilgiler, yazının faydaları, tabi olduğu kaideler, buna müteallik çalışma devreleri, mevziî nüfus yazımı.

52—Nüfus meselesinin önemi ve nüfus sayımları.

53—Nüfus sicilleri - Faydalan, nüfus defterlerinin tesis ve tanzim şekilleri.

Sicillerin şekil ve münderecalı.

54—Medenî hal sicilleri - Tarihî bilgiler, faydalan, tesis ve tanzimleri.

55—Medenî hal sincileri ile nüfus kütükleri arasındaki faiklar.

56—Bizde nüfus sicilleri ile medenî hal sicilleri ne suretle tutulmaktadır.

57—Avrupa'daki bazı memleketlerle Türkiye nüfus teşkilatının karşılaştırılması.

58—Türkiye'de kesafet meselesi ve nüfus hareketleri.

Nafia İşleri: (15: Konferans)

1—Çeşitli nafia hizmetleri bakımından Türkiye'nin durumu.

Coğrafi durum, yağış ve iklim ve topoğrafi ve jeolojik durumun Nafia işlerde ilgisi; nüfus meseleleri ve İktisadi durum.

2—Yollar hakkında umumî bilgiler.

Tarihi bilgiler, yol miktarları, yol durumu, yolların tasnifi, yolların yapılmasında esas tutulan gelirler, şose ve köprüler kanununa göre yol işlerimiz, yol davamızın halli için düşünceler.

3—Yol inşaatına ait esaslar.

Bu günkü nakil vasıtaları karşısında yollar, toprak yollar, şoseler, kaplama yollar.

4—Yol bakımı.

Yol bakımı ve önemi, bakım işinde halkın vazifeleri, yol bakımında idare makamlarına düşen vazifeler.

5—Yol siyasetinde hususî idarelerin rolleri

6— Türkiye'de su mevzuları.

Tarih Bilgiler, büyük taşkınlar, bataklık vaziyetleri ve sebepleri, sulamaya olan ihtiyaç, müteferrik su mevzuları.

7—Küçük su işlerimiz:

Küçük su işlerinin mahiyeti, bu güne kadar yapılan çalışmalar, köylü sulamaları, küçük su işleri için yapılacak işler, küçük su işlerinin teşkilâtlandırılması.

8—Türkiye'de su davasının büyük ölçüde halli.

Türkiye'de büyük su meseleleri, mahiyet ve şumulü, ilk tecrübeler, alınan neticeler, büyük su davası nasıl başladı, nasıl hallediliyor

9—Su işleri ve bakım meseleleri.

Su işlerine ait muhtelif teknik esaslar, bu esasların icap ettirdiği inşaata ait umumî bilgiler, bakım meseleleri ve önemi, bakım işinde hal

ka ve idarecilere düşen vazifeler.

10— Şehir plânlarının hazırlanmasına ait esaslar.

Umumî bilgiler, bugünkü hartalar, maksat ve gayeleri, harta alınması ve hartaların tasdik ettirilmesi işleri, imar plânları ve imar programı, imar plânlarının tanzimi ve tasdiki işleri, plânların tatbiki.

11— İktisadî bakımdan şehircilik.

Şehir plânlarının tanziminde tabii zenginliklerden istifade, imar sahasının tahdidi ve mihlamlara ayrılması, şehircilikte diğer İktisadî kanunlar.

12—Şehirciliğin teknik esasları.

Yollar, meydanlar, ön bahçeler, ağaçlama, şehir ait küçük tesisler, elektrik ve su tesisleri.

13— Şehir bakımı.

Toz, çamur, bina cephelerinin bakımı ve buna mümasil işlerle mücadele, eski şehir kısımlarının düzeltilmesi, Abidelerin bakımı.

14—Elektrik işlerine ait umumî bilgiler.

Şehir ve kasabaların elektrikleştirilmesi, bu maksatla yapılacak ettütler, projelerinin hazırlanması, tasdiki işleri ve imtiyaz kanunları.

15—Elektrik tesisatının vücuda getirilmesi ve işletme işleri.

Projelerin tatbiki, tesisatın işletilmesine, tarifelere ve dâhili tesisat işlerine dair bilgiler, idare makamlarının bu işlerdeki vazifeleri.

Münakalât İşleri: (5: Konferans)

1— Posta, telgraf ve telefon;

Posta, telgraf ve telefon tarihçesi, tekâmül ve inkişaf seyri, teşkilâtı, halk ve devlet daireleri ile olan münasebetleri, idare âmirleri ile alâka ve münasebetleri, mahallî idarelerin bu işlerdeki rolü (köy kutusu)

2— Demir yollarının tarihçesi, işletme, umumî hızıssihha, iskân ve istimlâk kanunları ile zabita ve işletme nizamnamelerinin tatbikatı ve. mülkiye âmirleri ile alâkadar kısımlar.

3— Devlet limanları:

Liman hizmetleri ve teşkilâtı, iskeleler tesis ve tarifelerinin tanzimi, Siman işlemesi, teşkilâtı, salâhiyetleri, mahallin en büyük mülkiye âmiri ile olan münasebetleri, yükleme ve boşaltma işleri, rıhtımlar, antrepolar, çekek mahalleri, fenerler, radyofarlar, can kurtarma teşkilâtı, dalgıç işleri.

4— Devlet deniz teşkilâtı.

Teşkilâtın idare şekli, salâhiyetleri, teşekküllerin mahallin en büyük mülkiye âmiri ile münasebetleri. Hususî deniz teşekkülleri, hukukî durumları, mahallin mülkiye makamları ile münasebetleri, sahil idare âmirlerinin deniz ticareti ve hususî hukuk ve deniz işleri amme hukuku itibariyle uhdelerine düşen vazifeleri, salâhiyet ve mesuliyetlerinin mahiyet ve hudutları, deniz ticareti ve neveleri, bunların mahiyeti kabotaj, hak

ları, inhisar ve imtiyazlar, deniz mevzuatının tatbikatı ve tatbikatın şura kabesile mükellef makamlar, Küçük deniz nakil vasıtaları hakkında idare âmirlerinin vazife ve salâhiyetleri.

5— Devlet hava yolları»

Sivil havacılığın tarihçesi, tayyare meydanları ve memleket müdafaası bakımından olan ehemmiyeti»

Sağlık Meseleleri. (15: Konferans)

1 “Silikat ve İçtimaî muavenet vekâletinin teşkilâtı:

- a) Merkez teşkilâtı.
- b) Vilâyetler teşkilâtı.
- c) Kazalar teşkilâtı.
- e) Köyler teşkilâtı.
- f) İdare âmirlerinin taşra teşkilâtı üzerindeki nezaret ve murakabe salâhiyetleri.

2— Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin hizmet ve vazifeleri:

- a) Devlet: bütçesinden görülen hizmetler.
- b) Vilâyetler hususî idareleri bütçelerinden görülen hizmetler.
- e) Belediye bütçelerinden görülen hizmetler.
- d) Nahiye ve köy bütçelerinden görülen hizmetler.
- e) idare âmirlerinin sıhhat: ve hayır işlerindeki vazife ve salâhiyetleri.

3— Sıhhat ve İçtimaî muavenet müesseselerinin neveleri, mahiyetleri ve işleri.

- a) Resmî sıhhat ve İçtimaî muavenet müesseseleri.
- b) Şahıslara, cemiyetlere ve şirketlere ait sıhhat ve sosyal yardım müesseseleri.

4— Sıhhat ve İçtimaî nihavent müesseselerinin neveleri, mahiyetleri ve işleri.

- a) Ecza haneler ve ecza depoları, laboratuvarlar, muayenehaneler.
- b) İdare âmirlerinin S. ve İ. M. Müesseseleri üzerindeki teftiş v« murakabe hakları.

5 Kanunlarımızdaki umumî ijiyen işleri.

- a) Şehirler ve köyler ijiyen.
- b) Su, lâğım, mezbaha ve mezarlık ijiyen
- e) Meskenler, umumî binalar ve ticaret yerleri.
- d) Sokaklar, caddeler ve temizlik işleri.

6 — Kanunlarımızdaki umumî ijiyen işleri.

- a) Hâller, pazarlar, panayırlar, fabrikalar, toplu ve iş yerleri ijiyeni.
- b) Seyrüsefer vasıtaları ijiyeni.
- c) Yenilecek gıdalar ijiyeni.

- d) İjyien problemleri üzerinde İdare âmirlerinin vazife ve salâhiyetleri.
- 7—Kanunlarımızdaki umumî sağlık ve sosyal yardım işleri.
- Salgın hastalıklara karşı mücadele ve aşı mecburiyetleri,
  - Sosyal hastalıklar (verem, frengi, sıtma trahom) ile mücadele
  - Gayri sıhhi adetler ve görenlerle mücadele.
- 8— Kanunlarımızdaki umumî sağlık ve sosyal yardım işleri.
- Sıhhi yayın, sıhhi müzeler.
  - Hususî sosyal teşekkülleri ile hayır cemiyetlerinden beklenen hizmetler.
  - Serbest tıp mensuplarının hükümete ve halka karşı mecburiyetle
  - Bu işler üzerinde idare âmirlerinin vazife ve salâhiyetleri.
- 9— İdarî işler.
- S. ve L. M. Vekâletine bağlı memurların zat işleri.
  - S. ve İ. M. Vekâleti memurlarının başka vekâletleri ilgilendiren vazifeleri.
  - Demografik hareketlerin tespiti, takibi.
  - İdarî muhabere ve muamelelerin usulü.
- 10— İdarî işler.
- Sıhhat müdürleri ve hükümet tabiplerinin idare heyeti azası sıfatı ile vazifeleri.
  - Sıhhat müdürleri ve hükümet tabiplerinin kanunen iştirak mecburiyetinde oldukları meclisler ve komisyonlar.
  - Afetlere karşı alınacak tedbirler.
  - Bu işler üzerinde idare âmirlerinin vazife ve salâhiyetleri
- 11— Afetlerden yer sarsıntısı, heyelan, yer kayması.
- 12— Seylâp.
- 13— İskân mevzuları.
- 14— İskân mevzuları.
- 15— İskân mevzuları.

Maarif Meseleleri: (30 Konferans)

1 — Cumhuriyet Maarifinin yürüyüşüne yön veren ve onun dayan dığı esasları içine alan ana prensipler Cumhuriyet Halk partisi esasları dahilinde millî talim ve terbiye programının izahı.

2 — Cumhuriyet maarifi organizasyonunun merkez ve taşra bölümlerindeki ana teşkilâtı, bunların inkişaf ve tekâmül safhaları, Cumhuriyette mecburî tahsil ve ilk öğretim davasının esasları ve hudutları.

3 ~ Mahallî idarelerin maarif hizmetleri ve vilâyet bütçelerinin bu hizmete iştirak hisseleri.

4 — Vilâyet bütçelerinin umumî gelir kaynakları arasında maarif hizmetine ayrılan hisselerin geçirdiği safhalar, bunların maarif hizmetini

karşılama kabiliyeti üzerinde hesaplar.

5— İlkokul teşkilâtının köyde ve şehirde geçirdiği safhalar ve bu günkü ilkokul teşkilâtı ilkokul program ve talimatnamelerinin Cumhuriyet devrindeki değişikliklerin dayandığı terbiye esasları.

6— İlkokul öğretmeni yetiştirmek maksadıyla Cumhuriyet devrinde kurulan veya takviye edilen müesseseler, öğretmen okulları, köy enstitüleri, Gazi terbiye enstitüsü, Yükseköğretim okulu, Meslek öğretmen okulları, (sanat ve kız enstitüleri için) muhtelif kurslar, (evvelce açılmış olan veya devam eden kurslar)

7— İlk Tedrisat Müfettişinin başlıca vazifeleri, karşılaştıkları güçlükler, İlk Tedrisat Müfettişi yetiştirilmesi, tayin ve terfi usulleri.

8— İlkokul öğretmenlerini n(öğretmen, yar öğretmen, köy eğitmeni ve öğretmeni) tayin ve terfi ve tecziyelerine taalluk eden karnın, usul ve muameleler, öğretmenlerin vazifelerini layıkıyla yapabilmelerini temin için idare âmirlerinin yapmaları lâzım gelen işler.

9— Mecburî tahsil çağındaki çocuklar. (Köy ve şehir) okula devam eden ve etmeyen çocukların durumu, devamsızlığı önleyecek ve giderecek kanunî, İdari ve amelî tedbirler.

10— İlkokul binalarının yaptırılması, tamiri, binalardan istifade şekilleri, köye ve şehir göre yapılan ve yapılacak olan ilkokul binaları tipleri ve bina ihtiyacı durumu.

11—Türkiye’de teknik öğretim ve meslek terbiyesi davası.

12— Teknik öğretim müesseselerinin Maarife bağlı olan başlıca grupları, sanat okulları, kız enstitüleri, ticaret okulları, yapı usta okulları.

13— Akşam okulları, gezici köy kursları.

14 Teknik okulların Türkiye’deki yayılışı, Maarif Vekâletinin teknik öğretim programını genişletme teşebbüsleri ve faaliyetleri.

14— Mahallî idarelerin teknik öğretim karşısında vazifeleri ve yapacakları işler.

15— Orta öğretim - Türkiye’de orta öğretimin maksadı, teşkilât v© müesseseleri ve diğer tahsil derecelerinde olan alâka ve irtibatı, ortaokullarımızı çoğaltmada ve verimli kılmadaki esaslar.

16—Cumhuriyet devrinde bu okulların muhtelif bakımlardan geçirdiği safhalar, Ortaokul ve talebesine ait istatistikler üzerinde mukayeseler.

17— Kaza İdaresinin Maarif hizmetleri, Kaza maarif durumu, kazalarda bulunan Maarif müesseseleri ve okul dışı hizmetleri.

18—Köy Maarifinin esas gayeleri, hususiyetleri, Cumhuriyet devrinde geçirdiği tekâmül safhaları. Köy kanunu ve köy bütçelerinin Maarife taalluk eden işleri ve hisseleri, Maarif Vekâletinin ilköğretim ve umumî tahsil davasını tahakkuk yolunda aldığı son tedbirler, giriştiği yeni işler.

19— Cumhuriyet yıllarının Maarif istatistikleri ve mukayese ve tahlilleri.

20 — Halk Terbiyesi bakımından harf inkılabı ve Ulus okulları faali* yeti.
 21 — Maarif Vekâletinin Halk terbiyesi, sanat terbiyesi, sağlık ve Beden terbiyesi yolundaki faaliyetleri.

22 — Beden Terbiyesi mükellefiyeti ve teşkilâtı

23 — Maarif Vekâletinin neşriyat sabasındaki faaliyetleri ve kitap yayımı meseleleri. Cumhuriyet devrinde umumî kütüphanelerin vaziyeti ve faaliyetleri.

24 — Maarif Vekâletinin abideleri koruma, eski eserleri muhafaza, müzeleri zenginleştirme ve hafriyat faaliyeti, Tarih kurumu ile yapılan iş ve alman son neticeler.

25 — Maarif Vekâletinden başka Vekâletler tarafından idare edilen okul ve irfan müesseseleri. Cumhuriyet devrinde hususî maarif müesseselerinin durumu ve bu okullarını idarelerinde ve programlarında yapılan değişiklikler.

26 Azlık ve yabancı okullar karşısında Maarif tedbirleri.

27 — Türkiye’de Maarif durumunun ve maarif ihtiyaçlarının bazı yabancı memleketler maarif durumu ile mukayesesi.

28 Sinema ve tiyatronun terbiyevî rolü ve güzel sanatlar, mahallî idarelerin bunlarla alâkası.

29 — Memleket tetkikleri hu yolda yapılmış işler.

30 Talim ve terbiye prensiplerimizin çerçevesi dâhilinde gerçek Şehirden ve gerçekleştirilmekte bulunan işlerin aydınlığında Cumhuriyet Maarifinin istikbaline toplu bir bakış.

Propaganda Meselesi (8 Konferans)

1—Propagandanın fonksiyonu t

Propaganda	ve	âdetler
„	„	Sosyal müesseseler.
„	„	Sosyal değişmeler.
„	„	Halk kütlesi.
„	„	Kalabalıklar.
„	„	Ammenin inanışları.
„	„	Şahsiyet tipleri ve vicdan çatışmalar..

2— Propaganda neveleri.

Propagandanın tarihçesi.

Modern propagandanın çıkışını hazırlayan şartlar.

Büyük sanayi, şehirler.

Ulaştırma vasıtalarındaki inkılâplar.

Kültür ihtilâtları.

Seçkinlerin dolaşımında ve terekübündeki değişmeler.

3— Propaganda neveleri Dinî propaganda.

Siyasî propaganda,

(Millî ve milletler arası)

Ticarî propaganda.

Kültürel propaganda.

4— Tesirlere göre propaganda neveleri.

Sempati ve dostluk propagandası.

İftihar ve gurur propagandası.

Terbiye ve irşat propagandası.

5— Propaganda tekniği.

Manipülasyon vasıtaları,

Semboller ve şiarlar.

Dövizlerin karakterleri ve haiz olmaları icap eden hassalar.

Yazı, resim, fotoğraf, marş, darbimesel, efsane ve saire.

6— Taşıyıcı ve yayıcı vasıtalar.

Gazete, beyanname, kitap, risale, radyo.

Sinema, tiyatro ve oyun.

7— Propaganda teşkilâtı.

8— Muhtelif memleketlerde propaganda tatbikatı.

Almanya ve İtalya'da (Nasyonal sosyalist, faşist ideoloji ve propagandası)

İngiltere ve Birleşik devletlerde (Demokratik ideoloji ve propagandası)

Sovyet Rusya'da (Komünist ideoloji ve propagandası)

Mukabil propaganda, propaganda muharebesi.

Propagandaya karşı ileri sürülen korunma ve mücadele vasıtaları. Hususî

Meseleler: (11: Konferans)

1— Halk Partisi teşkilâtı ve hizmetleri.

2 — Halkevleri ve odaları.

3 — Hudut Vilâyet ve kazalardaki İdare âmirlerine ait hususî vazifeler. İdare âmirlerini alâkadar eden merasim işleri.

4 — İltica meselesi ve mülteciler.

5 — Vakıflar meselesinde İdare âmirlerini ilgilendiren cihetler.

6 — Vakıflar meselesinde idare âmirlerini ilgilendiren cihetler.

7 — Diyanet işleri.

8 — Dosya tutmak usulleri.

9 — İçtimaî yardım meselesi ve muhtelif imkânlar.

10 — İçtimaî yardım meselesi ve muhtelif imkânlar.

11— İçtimaî yardım meselesi ve muhtelif imkânlar.

Mülki Teşkilat

Özü:

Bayır adile yeniden bir köy teşkili hakkında:

Tarih: 7-1-1942

Sayı: 11129-17

1 — İçel Vilâyeti Mut kazasının Kükürt, Yerebatan, Donsuzlar mahallelerinin birleştirilerek Bayır adı altında müstakil köy haline getirilmesi 5-1-1942 tarihinde onaylanmıştır.

Özü:

Barut kavuran köyünün Karaman merkez nahiyesine bağlanması Hk:

Tarih: 21-1-1942

Sayı: 11139-37

1 ~ Konya Vilâyeti Karaman kazasının Ibrala nahiyesine bağlı kavuran köyü ile bu köye bağlı Selerek mahallesinin Karaman merkez nahiyesine bağlanması 14-1-1942 tarihinde onanmıştır.

Özü:

Virancık köyünün Beyköye bağlanması Hk:

Tarih: 20-1-1942

Sayı: 111-18

1 — Bilecik Vilâyeti Söğüt kazasının Gümele nahiyesine bağlı Virancık köyünün Beyköye bağlanması 16-1-1942 tarihinde onanmıştır.

Özü:

Kemer Burgaz mahallelerinin köy olması hakkında:

Tarih: 13-1-1942

Sayı: 11156-22

1 — Tokat Şehri Belediye hududu dâhilinde bulunan Kemer ve Kızılöz mahallelerinin birleştirilerek (Kızılöz) adile müstakil bir köy haline getirilmesi 10-1-1942 tarihinde onanmıştır.

Özü:

Önercik, Sağır, Çimder, Kal ta ve Kayı köylerinin Beypa*zarına bağlanması hakkında:

Tarih: 13-1-1942

Sayı: 1114-1

1 — Ankara Vilâyetinin Ayaş kazasına bağlı Kalta, önercik, Sağır, Kayı, Çimder köylerinin Beypazarı kazasına bağlanması 10-1-1942 tarihinde onanmıştır.

Özü:

Sungurlu kazasının Balışeyh'i köyüne bağlı (Didin) mahallesinin müstakil köy haline getirilmesi Hk:

Tarih: 26-1-1942

Sayı: 11116-8

1 — Çorum Vilâyetinin Sungurlu kazasının Bahşili köyüne bağlı (Didin) mahallesinin müstakil köy haline getirilmesi 23-1-1942 tarihinde onaylanmıştır.

Özü:

Çorlu kazası istasyonu civarında (Sağlık) adıyla bir köy kurulması Hk:

Tarih: 26-1-1942

Sayı: 11155-13

1 ~ Tekirdağ Vilâyetinin Çorlu kazası istasyonu civarında inşa edilen 155 evli ve tahminen 600-700 nüfuslu göçmen topluluğunun bir muhtarla idare olunmak üzere (Sağlık) adıyla köylerimiz arasında yer alması ve adı geçen kaza merkez nahiyesine bağlanması 23-1-942 tarihinde onaylanmıştır.

Özü;

Mardin Vilâyeti Merkez kazasına bağlı Sahrıncı köyünün Sırıçkiye bağlanması hakkında:

Tarih: 26-1-942

Sayı: 11144-10

1 — Mardin Vilâyeti merkez kazasına bağlı Sahrıncı köyünün (Sırıçki) köyüne bağlanması 23-1-1942 tarihinde onaylanmıştır.

Tamimler

Dâhiliye Vekâleti Hususî Kalem Müdürlüğünün

21-1-942 tarih ve 1/43 sayılı yazısı suretidir.

Memurlar, Sicil ve Muamelât Umum Müdürlüğüne

I — Merkez ve Vilâyet memurlarının nakil ve tahvil ve terfilerinde ise haşlama ve işten ayrılma ve senelik ve sağlık bakımından verilen mezuniyetleri istimale başlama vazifeye avdet tarihlerde nakil, tahvil, mezuniyet, terfi, tecziye, taltif, tahkikat ve muhakemat ve askerlik gibi sicil el karnelerine işlenmesi icap eden şahsî hadisenin takibine ait muamelelerle düyuna ait alacaklar ve kadro değişiklikleri ve maaş ve Vekâlet emri maaşı ve açık maaşların ve muvakkat memuriyet harcırahları, muhaberâtının doğrudan doğruya Memurlar, Sicil ve Muamelât Umum Müdürlüğüne icrası muamelâtın sürat ve intizamı noktasından faydalı görülmüştür.

Tarih: 26-1-942

Sayı: 910-34

1—İaşe vaziyeti dolayısı ile son alınan tedbirler meyanında ekmeğin karne üzerine verilmesi tekrar ederek bu işin bazı vilâyetlerimizde tatbikine girişilmiştir. Karne tevziatında nüfus hüviyet cüzdanlarının ibrazı esas tutulmuş ve cüzdan ibraz edemeyenlere. Şubat karnelerinin tevzine kadar her halde hüviyet cüzdanlarını almaları yine bazı vilâyetlerim izce ihtar ve ilân edilmiştir.

Bu sebeple birçok vatandaşlar zayi olan nüfus hüviyet cüzdanının yerine yenisini almak veya şimdiye kadar her hangi bir suretle kendisini tescil ettiremeyerek kayıt haricinde kalmış bulunanlar da yeniden tescillerini yaptırmak için nüfus idarelerine müracaat edeceklerdir. Bu vaziyet nektum nüfus vakalarının yeniden tescilleri için nüfus idarelerine önemli bir fırsat vermiş bulunacağı gibi karne tevzi münasebetiyle verilen beyannameler üzerine evlerde yapılan nüfus hüviyet cüzdanı yoklamasında cüzdan ibraz edemeyen ve binaenaleyh kayıl harici kaldıkları anlaşılan kimselerin nüfusa tescilleri pek kolay olacağından bu hususun müstemirren takip ve temini de azamî faide verecektir.

Bu cihetlerin göz önünde bulundurularak kayıt haricinde kalmış kimselerin işbu vesileden bilistifade tescillerine gayret olunması ve neticeden malûmat itası.

2— Yine bu münasebetle nüfus hüviyet «cüzdanı almak üzere mın-

takanızdaki nüfus idarelerine müracaat edecek yerli ve yabancı vatandaşlara azamî derecede sürat ve suhulet gösterilmekle beraber kayıtları ikamet etmekte oldukları yerler haricinde olanların kayıt örneklerinin mahallerinden istenmesi tabii olduğundan kendisinden kayıt veya malûmat istenen nüfus idarelerinin de bu husustaki yazıyı alır almaz hemen cevap vermeleri ve tahrirata meydan bırakılmamaları lazımdır. Bunun için Nüfus Müdür ve memurluklarına önemli tebligatta bulunularak istenilecek malûmatın en kısa bir zamanda verilmesinin temini ehemmiyetle rica olunur.

Tarih: 7-942

Sayı: 168/116

Tabiiyet muamelâtından alınacak harçları gösterir 1260 sayılı kanunun 8 inci maddesini değiştiren 4151 sayılı kanun 22-12-941 günlü nesim gazetede neşredilmiştir.

Bu kanuna göre:

1— Türkiye'ye geldikleri günden itibaren iki yıl içinde vatandaşlığımıza alınmalarını isteyen göçmenlerle mültecilerin tabiiyet muameleleri hiç bir harç alınmadan yapılacaktır. İki yılı geçirenler harca tabidir.

2—Göçmen ve mülteci sıfat ile olmaksızın Türkiye'ye gelmiş olup ta gelişlerinden itibaren iki yıl içinde vatandaşlığımıza geçmek dileğimde bulunan ve zabıtaca yapılacak esaslı bir tahkikatla fakir oldukları anlaşılan Türk soyundan kimselerden de 1260 sayılı kanunun 1 inci ve 3 üncü maddelerinde yazılı harçlar alınmayacaktır. Bunlardan iki yıl içimde yurttaşlığımıza alınma dileğinde bulunmayanlarla müddeti içinde bu isteği yapmış olmakla beraber kanunda yazılı harçları verebilecek kudrette olanlar, harca tabidirler.] inci ve 3 üncü maddelerde yazılı harçlar verilmedikçe bu gibilerin tabiiyete alınma ve tescil işleri yapılamaz.

3— Kanuna eklenen muvakkat maddede: "yakardaki maddenin "B" ve "Ç" fıkralarında bahsi geçenlerden Türkiye'ye daha evvel gelmiş olup ta bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir yıl içinde vatandaşlığımıza kabullerini isteyenler "8" inci maddede yazılı muafiyetten istifade ederler denilmektedir.

Harç vermedikleri için şimdiye kadar vatandaşlığımıza alınma istekleri yerine getirilemeyen Türklerin tabiiyet işlerinin bitirilmesi düşünülerek bu madde konulmuştur:

Bu hususta yapılacak muamele şudur;

Bu gibiler, Vilâyetlere veya Kaymakamlıklara birer dilekçe vererek bu muvakkat maddeye göre tabiiyet işlerinin bitirilmesini isteyeceklerdir. Fakir oldukları Zabıta tahkikat ile anlaşıldığı takdirde dilekçeleri Hukuk

İşleri Müdürlüklerinde veyahut Nüfus idarelerinde saklanmakta olan dosyaları ile birlikte Vekâlete gönderilecektir.

4—Vatandaşlığımıza geçmek isteyen bir kısım ırkdaşlarımız da 3 üncü maddede yazılı 5 lira peşin harcı verdikleri ve tabiiyetimize kabul edildikleri halde fakirlikleri hasebiyle mütebaki 20 lirayı veremedikleri için ellerine nüfus kâğıdı alamamışlardır. Bu gibilerin de fakirliklerinden bahsiyle verecekleri dilekçeleri üzerine yaptırılacak tahkikat neticesinde fakir oldukları anlaşılırsa bu muameleli dilekçe, Nüfus idarelerinde evrakı müspete olarak saklanıp 20 lira harç aranmadan kendilerine Nüfus kâğıtları verilecektir.

5—Bu kanunla kabul edilen muafiyetlerden ancak Türk soyundan olan veya Türk kültürüne bağlı bulunan kimseler faydalanabilirler. Tatbikatta bu noktaya bilhassa dikkat edilecektir.

6—Bu kanunun usulü dairesinde neşri tamim edileceği tabii ise de muvakkat maddenin tatbikatı yalnız alâkalıların müracaatın bir kılmayarak Hukuk İşleri Müdürleri ile Nüfus Müdür ve memurları bu işle bizzat meşgul olacaklardır. Bu memurlar, harç verilmediği için beklettirilen ve saklattırılan dosyaları birer birer tetkik ederek sahiplerini çağırıtacaklar ve kanunun emrini kendilerine anlatarak müracaatlarını temin ve takip edeceklerdir.

7—Muhacir ve mülteci sıfat ile Türkiye'ye gelerek iki sene müddet zarfında müracaat etmediklerinden dolayı harca tabi tutulan ve bu harçları ödemeyenlerle muntazam pasaportla memleketimize gelip de fakirlikleri yüzünden keza harç veremedikleri için tabiiyet muameleleri ikmal ve intaç edilemeyen ırkdaşlarımızın durumları, Devlet ve fert bakımından bir takım mahzurlar doğurduğu için yurttaşlığımıza alınma işini kolaylaştırmak maksadı ile çıkarılan bu kanunun tatbikine itina etmeleri lüzumunun alâkalı dairelere ehemmiyetle tebliği rica olunur.

8—Valiliklere ve bilgi için Umumî Müfettişliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

Tarih: 29-1-942

Sayı: 2263

1 — Defterdarların Valilere vekâlet etmelerinde mahzur olmadığına dair Maliye vekâletinden alınan 15-11-941 tarih ve 143629/11-23375 sayılı yazının bir sureti ile bu yazıda mevzuubahis 21-7-938 tarih 1-144639 /16861-44 sayılı yazının birer örneği iliştilererek gönderilmiştir.

Muktezasına göre muamele ifasını rica ederim.

Tarih: 21-7-938

Sayı: 144639-1-14861-44

Herhangi bir suretle vazifelerinden ayrılan malmüdürlerine, bir çok

kazalarda muhasebe kâtibi kadrosu bulunmadığından ve bazen de maaş derecesi yahut ehliyet ve kabiliyet bakımından varidat memurlarının vekâlet etmeleri lâzım geldiği halde tahakkuk memurluğu ile muhasipliğin bir şahıs uhdesine içi imama mani muhasebe-i umumiye kanununun 15. inci maddesi hükmü karşısında varidat tahakkuk memurlarının mal müdürlüğüne vekâleti caiz olup olmadığına tereddüt edilerek vekâlete diğer memurların getirildiği görülmektedir.

1050 sayılı muhasebe-i umumi ve kanununun 15. inci maddesinde (Defterdar Muhasebe müdürü gibi memuriyet ümranlarının muhasiplik sıfatına tesiri yoktur. Amiri italik muhariptik ve tahakkuk memurluklarından ikisi bir zat uhdesinde içtima edemez) denilmektedir.

Bu madde hükmü ile mevzu memnuniyet masraf veya varidatın tahakkuku ile mesul olanların bu işlere müteallik tediyeye ve tahsil safhalarına müessir olacak muhasiplik ve âmiri italik mevkiilerine getirilerek her iki salahiyetin bir Zat uhdesinde içtimaimi mahal vermemek maksadına matuf bulunduğundan.

Varidat muhasipliği ile masraf tahakkuk memurluğunun varidat muhasipliği ile amiri italiğin masraf muhasipliği ile varidat tahakkuk memurluğunun varidat tahakkuk memurluğu ile âmiri italiğin bir zat uhdesinde içtimaimde kanunen bir mahzur görülememiştir.

Şu kadar ki; Muhasip vaz'ı ve mevkiinde bulunan Muhasebe Müdürü veya Mal müdürlerinin velev Maliye sarfiyatında dahi olsun âmiri italik sahaf atını haiz olmayacakları gibi bu sarfiyatın tahakkuk muamelesini de ifa edemeyeceklerinden şayet masraf tahakkuk memurluğu sıfatını haiz bir Zat Muhasip veya âmiri itaya vekâlet ettiği takdirde kendisinde mevcut olan sıfatın diğer bir memura verilmesi icap edeceği ve malmüdürleri hem masraf ve hem de varidat muhasibi olmaları itibariyle bunlara vekâlet edecek varidat memurlarının ve varidat muhasibi olan Defterdarlara vekâlet edecek varidat müdürlerinin ilçelerindeki varidat tahakkuk memurluğu sıfatının diğer bir memura devri lâzım geleceği tabidir.

Binaenaleyh; kazalarda varidat tahakkuk memurluğu sıfatını haiz bulunan varidat memuru muavine ve kâtiplerinin (Varidat tahakkuk memurluğu sıfatının diğer bir memura devri şart ile) Malmüdürlerine varidat ve muhasebe müdürlerinin yekdiğerlerine ve Defterdarların âmiri italara ve muhasebe müdürlerinin defterdarlara ve varidat tahakkuk memurluğu sıfatının diğer bir memura devri şart ile varidat müdürlerinin keza defterdarlara vekâlet etmeleri caizdir. Hedef icap bu esasa göre muamele olunması lüzumunun alâkadarlara tebliği rica olunur.

Maliye Vekâlet itlin 15-11-941 gün ve

143629-11-23375 sarılı yazısı sureti

1050 sayılı Muhasebe-i umumiye kanununun 15 inci maddesinde “Defterdar, muhasebe müdürü gibi memuriyet unvanlarının muhasiplik sıfatına tesiri yoktur. Amiri italik, muhasiplik ve tahakkuk memurluk hırından ikisi bir Zat uhdesinde içtima edemez” denilmekte olduğundan bu madde hükmü muvacehesinde defterdarların vilayette ikinci derecede âmiri ita olan Valilere vekâlet etmeleri tecviz edilmemekte idi.

Ahiren yapılan tetkikat neticesinde bir sureti iliştirilerek sunulan 21-7-938 gün ve 144639-1-14861 sayılı umumî yazıda da tafsilden izah edildiği veçhile bu madde ile mevzu memnuniyet, masraf veya varidatın tahakkuku ile ilgili olanların bu işlere müteallik tediye ve tahsil safhalar rina müessir olacak muhasiplik ve âmiri italik mevkilerine getirilerek her iki salahiyetin bir Zat uhdesinde içtimamına mahal vermemek maksadına matuf olduğu anlaşılmış ve bu itibarla defterdarların dahi masraf veya varidatın tahakkuku ile alâkaları bulunmamasından âmiri ita olan Vali varidatın tahakkuku ile alâkaları bulunmamasından âmiri ita olan Valilere vekâlet etmelerine mezkûr madde hükmüne aykırı bir cihet görülmemiştir.

Muvafık görüldüğü takdirde keyfiyetin alâkadarlara tebliğine müsaade buyrulması arz olunur.

Emekli ve Öksüzler maaşlar

**Dâhiliye Vekâletince 1 1 942 den 1 2 942 ye
kadar işi biten emekli ve öksüzler maaşı
tahsis listesi:**

Memuriyeti ve ismi	Nev'i talisi
Beyoğlu şubesi idariye si heyeti fenniye inşaat kontrolörü	
Burhanettin Soner'in	Tekaüt
Emanet varidat kalemi mümeyyizi Ahmet Sağıp Tunç	Yetim
Mülga emanet heyeti tahririye kalemi mümeyyizi ölü Ahmet Eyüp Kızıldoğan	„
Reyhaniye kazası hususî muhasebe varidat memuru ölü Halil İbrahim Dönder	„
Çorlu hususî muhasebe tahsildarlığından mütekait ölü Hüseyin Balbay	„
Tarsus hususî muhasebe eski tahsildarı Mehmet Cevdet Duru	Tekaüt
Malazgirt nüfus memuru ölü Ahmet Lâçin	Yetim
Manisa mektupçusu ölü Şefik Aydın	„
Köprü Sarrafı Haşini Er	„
Balya kazası tahrirat kâtibi ölü Ahmet Soyman	„
Kartal kazası süvari tahsildarı Mehmet Terfik Erdem	„
Beyoğlu belediye şubesi muhasebe kâtiplerinden Ali Rıza Erden	„
Gördes hususî muhasebe memurluğundan emekli Nuri Bilgen	„
Şehremaneti heyeti tahminiyle azalarından Mehmet Mithat Taylan	„
Afyon vilâyeti mektupçusu ölü İsmail Hakkı Kayan	„
Edirne hususî muhasebe birinci mümeyyizliğinden mütekait ölü Mehmet Şefik Sevgin	„
Giresun hususî muhasebe müdürü M. Kemal Gürgün	Tekaüt
Zat işleri müdürlüğü ücretli memurlar kısmı memurluğundan	
Mütekait Mehmet Kenan Hotin	Yetim
Bingöl valisi Sadullah Koloğlu	Tekaüt
Tokat hususî muhasebe müdürü Ali Haydar Tuna	„
Hasköy nahiyesi tahrirat kâtibi Mehmet Münir Erali	„
Samatya belediye tahakkuk Ş. tebliğ memuru Zekeri ya Demirpençe	Yetim